

Výroční zpráva 2017

Národní technické muzeum

www.ntm.cz

Obsah

1. Údaje o zpracovateli	4
2. Sídla a pracoviště.....	5
2.1 Hlavní budova Praha Letná.....	5
2.2 Depozitární areál Čelákovice.....	5
2.3. Centrum stavitelského dědictví Plasy	5
2.4 Areál budoucího muzea železnice a elektrotechniky NTM Praha	6
2.5 Depozitář kolejových vozidel Chomutov	6
2.6 Kolotoč.....	7
3. Muzejní sbírky (evidence a významné akvizice).....	8
3.1 Centrální evidence a administrace sbírek	8
3.2 Muzeum dopravy	10
3.3 Železniční muzeum.....	10
3.4 Průmyslové muzeum.....	11
3.5 Muzeum elektrotechniky a médií.....	12
3.6 Muzeum architektury a stavitelství	13
4. Knihovna Národního technického muzea.....	15
5. Archiv Národního technického muzea.....	16
6. Odbor hlavního konzervátora sbírek	19
7. Oddělení digitalizace	21
8. Věda a výzkum	23
8.1 Institucionální podpora vědy a výzkumu - Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)	23
8.2 VISK MK ČR.....	24
VISK 5 – RETROKON. Retrospektivní konverze historického fondu knihovny Národního technického muzea	24
VISK 8/B – Informační zdroje. Další rozvoj oborové brány Umění a architektura (ART)....	24
VISK 9 - Rozvoj souborného katalogu CASLIN a souboru národních autorit. Zapojení knihovny NTM do tvorby národních autorit a harmonizace jmenných autorit vytvořených v systému Clavius.....	24
8.3 NAKI MK ČR.....	25
Historický fotografický materiál – identifikace, dokumentace, interpretace, prezentace, aplikace, péče a ochrana v kontextu základních typů paměťových institucí.	25
Průmyslové město a jeho proměny ve 20. století: Kultura, identita a řád urbánní průmyslové společnosti na příkladu „ideálního města“ Zlína	25
9. Přednášková, pedagogická činnost.....	27
9.1 Přednášková činnost v NTM	27
9.1.1 Přednáškový cyklus	27

9.1.2	Konference a semináře a účast pracovníků NTM na nich	28
9.2	Přednášková činnost mimo NTM.....	29
9.3	Pedagogická činnost.....	31
10.	Ediční a publikační činnost.....	33
10.1	Ediční činnost.....	33
10.2	Publikační činnost	33
11.	Prezentační činnost.....	37
11.1	Vývoj návštěvnosti.....	37
11.2	Expozice a výstavy	39
11.2.1	Expozice.....	39
11.2.2	Výstavy	39
11.3	Spolupráce NTM na výstavách a expozicích jiných organizací.....	43
11.4	Muzejní pedagogika	47
11.5	Specializované workshopy.....	49
11.6	Komentované prohlídky	52
11.7	Jiné akce.....	53
11.8	Spolupráce s médii.....	59
11.9	Významné návštěvy.....	60
12.	Poradní orgány NTM.....	62
12.1	Vědecká rada.....	62
12.2	Redakční rada.....	62
12.3	Výstavní a programová rada	63
12.4	Rada pro sbírkotvornou činnost	63
13.	Organizační, finanční, personální správní a kontrolní informace.....	65
13.1	Organizační informace	65
13.2	Ekonomické informace.....	66
13.3	Personální informace	73
13.3.1	Zaměstnanost a čerpání mzdových prostředků	74
13.3.2	Členství v národních i mezinárodních odborných organizacích a projektech s technickou či podobnou tematikou	76
13.3.3	Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců NTM.....	78
13.4	Informace o činnosti Správního odboru.....	80
13.5	Informace o kontrolní činnosti.....	81
13.5.1	Interní audity, dílčí kontroly a interní šetření.....	81
13.5.2	Vnější kontroly a audity	82
14.	Činnost pracoviště zajišťujícího působnost zákona č. 71/1994 Sb.....	83

1. Údaje o zpracovateli

Název zpracovatele: NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM

Právní statut: Příspěvková organizace MK ČR

Sídlo organizace: Kostelní 42, 170 78 Praha 7

IČ: 00023299, DIČ: CZ00023299

Telefon: +420 220 399 111

Fax: +420 220 399 200

E-mail: info@NTM.cz

Internetové stránky: www.NTM.cz, www.muzeum-plasy.cz

Způsob zřízení: Zřizovací listina vydaná MK ČR pod č. j. MK-S 7202/2013 ze dne 20. 6. 2013

Zřizovatel: Ministerstvo kultury ČR

Stručný přehled hlavních činností Národního technického muzea

Národní technické muzeum shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje techniky, průmyslu, dopravy, architektury a vědy české i zahraniční provenience, zejména však z území České republiky. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti a spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy. Ke sbírkovým předmětům pořizuje odbornou dokumentaci písemnou a podle potřeby i obrazovou, případně zvukovou. Sbírkové předměty odborně zpracovává a těží z nich poznatky o vývoji techniky, vědy a společnosti. Provádí vědecký výzkum prostředí, z něhož sbírkové předměty získává. Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně-výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost, zejména pak dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům. Zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí.

Národní technické muzeum je dále zřizovatelem Archivu NTM jako specializovaného archivu akreditovaného dle zákona 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Archiv NTM shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje archivní materiály k dějinám techniky, průmyslu, přírodních věd a řemesel v českých zemích. Zpracovává rešerše v oblasti dějin techniky pro cizí subjekty, koná vlastní badatelskou, publikační a prezentační činnost. Archiv NTM vede evidenci archiválií tzv. Národního archivního dědictví (NAD) podle zákona 499/2004 Sb.

Národní technické muzeum spravuje rovněž specializovanou Knihovnu NTM, řízenou zákonem č. 257/2001 Sb. o knihovnách. V působnosti této knihovny je zejména shromažďování a akvizice publikací oborově zaměřených na dějiny vědy, techniky a průmyslu v českých zemích a v celosvětovém kontextu, jejich následné odborné zpracování dle schválených mezinárodních standardů, a především zajišťování služeb badatelům a návštěvníkům knihovny. Buduje elektronický katalog včetně bibliografické databáze, zpřístupňuje informace o knižním fondu co nejširší veřejnosti pomocí webových stránek muzea a prostřednictvím zapojení do odborných databází celorepublikového charakteru.

Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a video nahrávky. Pořádá odborné konference a semináře, kulturní a vzdělávací programy.

Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy.

Národní technické muzeum je zapsáno jako Znalecký ústav v evidenci Ministerstva spravedlnosti pro následující obory znalecké činnosti: Školství a kultura, Historické přístroje z oboru exaktních věd, dějin techniky, průmyslu a socialistické industrializace, historie hornictví, metalurgie, strojírenství, spotřebního průmyslu, dopravy (pozemní, železniční, vodní a letecké), elektrotechniky, historie sdělovací techniky, stavitelství, architektury, historické technické literatury.

2. Sídla a pracoviště

2.1 Hlavní budova Praha Letná

Budova Národního technického muzea na Letné, která byla od počátku navržena výhradně k muzejním účelům, je jedním z příkladů muzejní architektury z první poloviny minulého století. Její počátky sahají do 20. let 20. století, kdy padlo rozhodnutí o výstavbě. V polovině 30. let, po shromáždění potřebných prostředků, byla vypsána veřejná architektonická soutěž, jejímž vítězem se stal Milan Babuška. Stavba byla zahájena na podzim roku 1938 a zhruba dokončena v roce 1942. Výtvarné, architektonické a urbanistické kvality jsou vyjádřeny zapsáním budovy do Ústředního seznamu kulturních památek jako nemovité kulturní památky pod evidenčním číslem 41213/1-1959. Budova prošla v letech 2003 až 2013 v rámci tří samostatných etap rekonstrukcí. Dílčí úpravy prostor a technických systémů se byly ukončeny v roce 2013 v souvislosti s dokončováním pěti nových expozice, zejména pak expozice Rudný a Uhelný důl. Dále pak v roce 2014 byla ve III. patře dokončena výstavba funkčního televizního studia ve spolupráci s Českou televizí. V roce 2017 byla dokončena příprava projektu na doplnění chlazení kancelářských prostor III. a II. patra a foyeru III. patra, provedeny byly stavebně montážní práce včetně dodávek zařízení spojené s úpravou výměňkové stanice pro přechod z páry na horkou vodu. Dále se pracovalo na projektu instalace letounu L-29 Delfín na severovýchodní nároží hlavní budovy v souvislosti s výstavou Made in Czechoslovakia u příležitosti oslav 100. let ČR v roce 2018.

2.2 Depozitární areál Čelákovice

Areál, nacházející se na katastru obce Čelákovice-Záluží, slouží k uložení valné části sbírkových předmětů a archiválií a menší části knih, které NTM spravuje. V areálu se nachází celkem 11 objektů, z toho 6 jednoduchých plechových hal pro velké sbírkové předměty, 4 patrové depozitáře typu „Kord“ a 3 moderní multifunkční depozitární haly. Poslední hala byla dokončena a uvedena do provozu počátkem roku 2012. V roce 2015 byla zahájena realizace projektových prací Rozvoj depozitárního areálu Čelákovice. V roce 2016 byl dokončen kompletní projekt včetně stavebního povolení na realizaci výstavby haly CD4, vstupního objektu a rozšíření komunikací a dále na rekonstrukci Železniční haly. Současně proběhla realizace výstavby nového bezpečnostního oplocení celého areálu v délce 1,2 km. V roce 2017 byla zahájena příprava pro realizaci výstavby depozitární haly CD4 v rámci přidělené dotace z IROP a byla podána žádost o dotaci z IROP na stavbu nového vstupního objektu a nového vjezdu do areálu. V nejstarší hale CD1 byly pořízeny a zprovozněny nové soubory CCTV, ústředny PZTS a koncových čidel EPS.

2. 3. Centrum stavitelského dědictví Plasy

V areálu bývalého cisterciáckého kláštera v Plasích došlo k realizaci projektu NTM nazvaného Centrum stavitelského dědictví, zahrnujícího mj. vznik nové expozice stavitelství a vybudování Dvora stavebních řemesel s expozicí stavebně historického průzkumu. Předmětem památkové obnovy byly především o objekty související s hospodářským zázemím někdejšího plaského kláštera – bývalý pivovar s klášterním mlýnem a areál hospodářského dvora. Projekt byl stavebně i tematicky rozdělen do dvou částí. Základní obsahovou náplní areálu pivovaru byl vznik expozice stavitelství, studijního depozitáře s referenční sbírkou stavebních materiálů, prvků a konstrukcí a vybudování prostorů pro proměnné výstavy. V navazujícím areálu hospodářského dvora je pak historické stavitelství prezentováno jednak formou interaktivního didakticko-zážitkového Dvora stavebních řemesel, jednak sem situováno zázemí pro další vzdělávání a pro setkávání odborné veřejnosti, včetně městské i odborné tematické knihovny. Rekonstrukce objektů hospodářského dvora byla ukončena v roce 2015. Naopak rekonstrukce areálu Pivovaru byla v rámci I. etapy ukončena již v roce 2013 a v roce 2015 zde probíhala realizace expozic. Současně byla v roce 2015 provedena rekonstrukce obvodového pláště na objektu Ležáckých sklepů, která přímo navazovala na opravy střech provedené na tomto objektu v roce 2014. V září 2015 byl areál zpřístupněn veřejnosti.

V roce 2017 byla realizována oprava věže sv. Floriána na horním hospodářském dvoře a byla zahájena příprava projektu na úpravu prostor objektu Ležáckých sklepů (tzv. Sodovkárny), kde by měla vzniknout expozice středověkých stavebních strojů.

2.4 Areál budoucího muzea železnice a elektrotechniky NTM Praha

V roce 2000 bylo vydáno usnesení vlády ČR týkající se vybudování Železničního muzea v areálu bývalého DKV Praha střed, navazujícího na areál Masarykova nádraží. V roce 2002 proběhl v návaznosti na toto usnesení převod práva hospodaření s nemovitostmi z Českých drah na NTM. V roce 2003 bylo vydáno ze strany MKČR rozhodnutí o financování akce rekonstrukce v celkovém objemu 300 mil. Kč. Neprodleně byla zahájena příprava projektu, geodetické zaměření a výběr zhotovitele projektu. Tento proces byl v roce 2004 přerušen s ohledem na vyhlášení stavební uzávěry v uvedené lokalitě ze strany MHMP v souvislosti s připravovanou změnou územního plánu. V roce 2008 proběhl stavebně-technický a stavebně-historický průzkum budov budoucího Železničního muzea NTM a s ohledem na jejich výsledky byly provedeny opravy střešních konstrukcí.

V roce 2012 byl finalizován scénář expozice Železničního muzea, dále pak proběhla a studentská architektonická a urbanistická soutěž na řešení Železničního muzea NTM na Masarykově nádraží. Současně byla ustavena pracovní skupina, která dostala za úkol vypracovat materiály k projektu. Na podzim 2012 zrušilo MK ČR původní vládní rozhodnutí z roku 2000 s tím, že nové prostředky na projekt ŽM budou uvolněny až na základě investičního záměru, který byl připraven ze strany NTM. Původní koncepce muzea železnice byla v roce 2013 rozšířena o náplň expozice elektrotechniky.

V průběhu roku 2016 byla zahájena příprava architektonické soutěže na projekt Železničního muzea, která byla s ohledem na množství objektivních problémů a vážných rizik, mimo jiné po čerstvých zkušenostech Národního muzea a na základě souhlasu ministerstva kultury v roce 2017 ukončena. Od roku 2017 zpracovává investiční odd. interní studii proveditelnosti obnovy objektu Muzeum železnice a elektrotechniky, jejímž cílem je prověření reálných možností umístění expozic a velkoobjemových exponátů, zejména kolejových vozidel v areálu bývalého depa. Studie by měla být podkladem pro další stupně realizace projektu, jehož dokončení se předpokládá v roce 2026. Na rok 2018 je pak plánováno zpracování investičního záměru a zahájení přípravy dokumentace pro územní rozhodnutí.

2.5 Depozitář kolejových vozidel Chomutov

V roce 2012 se po delších jednáních podařilo za účelem vybudování stálého depozitáře ŽM NTM získat do trvalého vlastnictví budovu a pozemky bývalého železničního depa v Chomutově, jejichž část mělo NTM již dříve v nájmu. NTM odkoupilo od ČD, a.s. areál se vším příslušenstvím za 47 mil. Kč. Tento krok znamená podstatnou kvalitativní změnu pro sbírku železničních vozidel, neboť ta takto poprvé ve své historii získala vlastní stálý depozitář. Rozvojové území areálu o rozloze zhruba 4 ha nabízí i do budoucna možnosti budování dalších krytých stání pro rozrůstající se sbírku železničních vozidel. V roce 2014 byl zpracován projekt na rekonstrukci střechy Spojovací chodby mezi objekty Montovna a Rotunda I a v roce 2015 proběhl výběr dodavatele a samotná realizace. V roce 2015 zpracován projekt na rekonstrukci poloviny kolejových paprsků před objektem Rotunda I. a k realizaci došlo ještě v závěru roku 2015. V roce 2016 byl připraven projekt a na jeho základě proběhla rekonstrukce střešního pláště na objektu Montovna. Byl zpracován projekt a získána dotace na rekonstrukci druhé poloviny kolejových paprsků před objektem Rotunda I., která proběhne v roce 2018.

NTM v roce 2017 zkušebně zpřístupnilo depozitář veřejnosti v režimu rozšířených Dnů otevřených dveří (DOD). Již od roku 2007 probíhaly zde pravidelně dva víkendy DOD, které byly mezi návštěvníky značně populární. Jelikož se nepodařilo realizovat společný projekt s městem Chomutov na rozsáhlejší zpřístupnění depozitáře v roce 2016, přistoupilo v roce 2017 NTM k tomuto kroku samo. V první polovině roku 2017 proběhly stavební úpravy návštěvnické části objektů rotund a sociálních zařízení, které umožnily června do konce října 2017 depozitář vždy po 4 dny v týdnu zpřístupnit. Počin se setkal se zájmem veřejnosti, za sezonu navštívilo depozitář přes 16 000 návštěvníků. Ve spolupráci s ČD, a.s. proběhlo také

několik akcí oživujících statickou expozici (provozní prezentace parního motorového vozu Komarek, letní pravidelné víkendové vlaky historickým motorovým vozem ČD na trati Lužná – Chomutov, setkání parních lokomotiv řady 475.1 dne 26. srpna 2017). Pro úspěch akce počítá NTM s jejím opakováním v příštích letech.

2.6 Kolotoč

V březnu 2017 byla zahájena akce „Obnova objektu a provozních souborů Letenského historického kolotoče“. Od prvních měsíců akce bylo NTM konfrontováno s řadou složitých a neočekávaných problémů, které mají příčinu jak v celkově unikátním charakteru objektu, celkové zchátralosti objektu, tak v projektové dokumentaci, kterou v roce 2016 zpracovala společnost MURUS – monumenta renovamus, projekce, spol. s r.o.

Postupně došlo ke zjištění poruch stavby, které bylo možno odhalit až po demontáži některých částí kolotoče anebo po provedení výkopových prací. Ukázalo se, že objekt kolotoče je v mnohem horším technickém stavu, než se předpokládalo v průběhu zpracování projektu. Dále se jednalo o problémy plynoucí z podcenění některých detailů a možných závad projektantem, z čehož plynulo to, že nebyly v projektu odpovídajícím způsobem a kvalifikovaně řešeny. V projektu také nebyly některé položky uvedeny ve výkazu výměr nebo měly chybnou výměru, což se týkalo zejména restaurování pláště kolotoče, případně byla v projektu navržena neúplná technická řešení. Rozsah popisovaných problémů se v průběhu roku 2017 rozrostl do takového rozsahu, že pokračování akce nebylo možné, aniž by nedošlo k porušení zákona o veřejných zakázkách. S ohledem na tyto závažné skutečnosti bylo NTM nuceno smlouvu se zhotovitelem obnovy kolotoče společnosti Gema Art a.s. ve III. čtvrtletí 2017 vypovědět a realizaci celé akce tak dočasně přerušit. Současně NTM uplatnilo reklamaci vad projektové dokumentace u jejího zhotovitele, společnosti MURUS – monumenta renovamus spol. s r.o. Předpokládá se, že v průběhu I. čtvrtletí 2018 bude připravena aktualizovaná projektová dokumentace včetně výkazu výměr a proběhne výběr nového zhotovitele na dokončení obnovy kolotoče v průběhu roku 2018.

3. Muzejní sbírky (evidence a významné akvizice)

Administrativní správa sbírek na centrální úrovni byla v roce 2017 realizována prostřednictvím Odboru hlavního kurátora sbírek NTM a jemu podřízeného referátu evidence sbírek (dále RES).

3.1 Centrální evidence a administrace sbírek

Stejně jako v letech předchozích byla i v roce 2017 věnována pozornost administraci nových přírůstků do sbírky NTM. Předměty byly nabyty na základě darů (239), koupí (188), převodů (587, z velké části převody z Archivu NTM do mapové sbírky) a nálezů při revizích (tj. zápis nezaevidovaných předmětů, nový zápis předmětů již vyřazených apod.; 111).

Snaha o získání dotace z programu Ministerstva kultury České republiky (MK ČR) ISO-C (výkup kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty) byla v roce 2017 pro NTM částečně úspěšná – částkou 200 000 Kč byl podpořen nákup orchestrionu Xylonella, naopak žádosti o poskytnutí finanční dotace na nabytí dvou gramofonů, fonografu a firemních tisků úspěšné nebyly. Administrativně odbor vyřídil též agendu získání dotací z programů ISO/D-a (vybavování a zkvalitňování restaurátorských, konzervátorských a preparátorských pracovišť) a ISO/D-c (náročné restaurování, konzervování a preparování). Z financí MK ČR byla podpořena koupě microfademery (300 000 Kč) a zrestaurování kolekce vzorníků látek a vysílače zvuku (dohromady 200 000 Kč).

V roce 2017 bylo pokračováno v inventarizaci sbírky NTM. Celkem bylo v inventarizacích č. 1-32/2017 zinventarizováno 8406 evidenčních čísel, což činí zhruba 11,24% sbírkového fondu NTM. MK ČR bylo o proběhlé inventarizaci řádně informováno.

Dne 16. 5. 2017 byla zaslána na MK ČR žádost o schválení aktualizací v Centrální evidenci (CES). 13. 6. 2017 obdrželo NTM vyznění MK o provedených změnách. Do CES bylo přidáno 1988 nových inventárních čísel, 437 inventárních čísel bylo rozepsáno (celkový počet zde zahrnuje čísla rozepisovaná i rozepsaná).

Mezi činnosti odboru spadá i agenda vypracovávání smluv o poskytování sbírkových předmětů jiným subjektům. V roce 2017 bylo vypracováno celkem 107 smluv, z toho 89 smluv o výpůjčce, 9 smluv nájemních a 9 smluv o fyzickém přenechání věci. Především u smluv o výpůjčce a smluv nájemních se v mnoha případech jednalo o prodloužení, resp. nahrazení smlouvy uzavřené již v minulých letech. V působnosti odboru je též vedení smluv o výpůjčce do NTM, kterých bylo ve sledovaném roce zrealizováno 35. Muzeum si vypůjčilo předměty z velké části v souvislosti s přípravou výstavy „Člověk v náhradách“, v menším množství i pro výstavu „Medailérství – umění a řemeslo“. V několika případech byly nahrazeny smlouvy již dříve uzavřené.

V roce 2017 podalo NTM 4 žádosti o vydání povolení k vývozu, všechna povolení byla vydána – 29/017 (Neptun s mořskými koni, reliéf z letohrádku Hvězda – sádrový odlitek architektonické výzdoby; výstava „Erzherzog Ferdinand II. – 450 Jahre Tiroler Landesfürst; KHM – Schloss Ambras Innsbruck), 75/017 (Větroň Zlín Z-24 Krajánek OK-8560; účast na akcích 45 Vintage Glider Club International Rally 2017 – Maďarsko a Oldtimer Pribina Star – Slovensko), 76/017 (Větroň Zlín Z-24 Krajánek OK-8560; účast na akci 20. Kleines Segelflugzeug-Oldtimertreffen; Jena, Německo) a 102/017 (Kolejový autobus M120.417 s věžovým stanovištěm strojvedoucího; slavnostní otevření Železničního muzea Stará Turá, Slovensko).

Odbor hlavního kurátora sbírek rovněž zajišťoval podkladové materiály pro jednání Rady pro sbírkotvornou činnost (viz kapitola 12.4.).

Část sbírky	Počet sbírkových předmětů, evidovaných ke dni 31. 12. 2017 ve sbírkové evidenci Imbus	Přírůstky za období 1. 1. 2017 - 31. 12. 2017	Způsob nabytí				
			dar	koupě	převod	nález při revizi	vlastní sběr
Sbírka Národního technického muzea - NTM/002-04-30/116002	74431	1125	239	188	587	111	0
o Podsbírka 23 – Věda, technika a průmyslová výroba	55497	398	159	148	5	86	0
- Skupina Akustika	2588	20	9	8	0	3	0
- Skupina Astronomie	463	1	0	1	0	0	0
- Skupina Domácnost	1949	8	8	0	0	0	0
- Skupina Doprava	1860	5	2	0	3	0	0
- Skupina Elektro	19540	50	47	0	0	3	0
- Skupina Foto-kino	8598	268	56	132	0	80	0
- Skupina Fyzika	1708	4	2	0	2	0	0
- Skupina Geodézie	1706	11	10	1	0	0	0
- Skupina Hodiny	1093	0	0	0	0	0	0
- Skupina Hornictví	5343	0	0	0	0	0	0
- Skupina Hrací stroje	141	4	0	4	0	0	0
- Skupina Hutnictví	2833	0	0	0	0	0	0
- Skupina Chemie	557	2	2	0	0	0	0
- Skupina Letectví	2297	0	0	0	0	0	0
- Skupina Matematika	305	11	11	0	0	0	0
- Skupina Polygrafie	1899	11	11	0	0	0	0
- Skupina Strojírenství	1590	0	0	0	0	0	0
- Skupina Textil	947	0	0	0	0	0	0
- Skupina Zdravotnická technika	80	3	1	2	0	0	0
o Podsbírka 24 - Železniční podsbírka NTM	1595	26	17	0	0	9	0
- Skupina Železnice	1595	26	17	0	0	9	0
o Podsbírka 25 - Sbírka architektury, stavitelství a průmyslového designu	4770	119	63	40	0	16	0
- Skupina Architektura	1367	29	8	6	0	15	0
- Skupina Průmyslový design	2002	15	15	0	0	0	0
- Skupina Stavitelství	1401	75	40	34	0	1	0
Mapová sbírka	12569	582	0	0	582	0	0

3.2 Muzeum dopravy

Muzeum dopravy NTM je samostatným sbírkovým a odborným oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti silniční dopravy (sbírkové referáty automobily, automobilie, motocykly, jízdní kola, hipomobilie), letecké dopravy (sbírkový referát letectví), lodní dopravy (sbírkový referát lodní doprava) a hasičské techniky (sbírkový referát hasičská technika). Do odboru muzea dopravy patří oddělení silniční a lodní dopravy a oddělení letecké dopravy.

K nejvýznamnějším akvizicím roku 2017 patří z jednostopých a dvoustopých vozidel automobily Škoda 120L, Avia A 31, Škoda 19.29 Fox, Tatra 148 s žebříkem Magirus, Škoda 706RTHP a motocykl Jawa 250 typ 579 švédské armády.

Muzeum dopravy se zabývalo rovněž prezentačními aktivitami. Připravilo výstavy „Ferrari“ (16. - 28. 5. 2017), „1000 mil československých“ (14. - 17. 6. 2017) a „Plachetnice Niké a její osudy“ (6. 9. - 31. 12. 2017) v hlavní budově NTM, resp. výstavu „Od jízdních kol ke kosmickým raketám. Ludvík Očenášek (1872-1949)“ (13. 5. - 31. 10. 2018) v CSD v Plasích. Zaměstnanci Muzea dopravy se podíleli na akcích Concours d'Elegance ve Villa d'Este v Itálii (25. - 27. 5. 2017), kde byl Arnošt Nezmeškal členem pětičlenné poroty, akce Councours d'Elegance Chateau Loučeň (3. - 4. 6. 2017), 1000 mil československých (14. - 17. 6. 2017), závodu Brno Revival (15. - 16. 7. 2017), mezinárodního srazu motocyklů Čechie/Böhmerland v Krásné Lípě (25. 8. 2017) a závodu Brno-Soběšice (30. 9. 2017).

Muzeum dopravy uspořádalo také 8. ročník leteckého historického semináře na téma Jak se dělají rekordy (10. 10. 2017).

3.3 Železniční muzeum

Muzeum železniční je samostatným sbírkovým a odborným oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti železnice a železniční dopravy. Oblast činnosti zahrnuje vedle tvorby sbírek, odborné péče a dokumentace sbírkového fondu, výzkumu a badatelské činnosti v oblasti historie železnice a aktuálně i souhrn aktivit směřujících k realizaci vlastního železničního muzea. Do odboru železničního muzea patří oddělení železniční dopravy a oddělení správy kolejových vozidel.

Činnost železničního muzea se v roce 2017 plně soustředila na správu sbírky a rozvoj stálého železničního depozitáře v Chomutově, stejně jako na přípravu stěžejních akcí NTM s železniční tematikou (200. výročí narození Františka Ringhofferera, zakladatele smíchovské vagonky v roce 2017; příprava Prezidentského vlaku v roce 2018).

V rámci správy sbírky probíhala příprava na stěhování předmětů z železniční haly v Čelákovcích do depozitáře v Chomutově. V této souvislosti proběhla inventarizace mnoho let rozebrané lokomotivy 498.014.

Klíčovým úkolem bylo sezónní zpřístupnění Železničního depozitáře v Chomutově, které během roku 2017 navštívilo více než 16 000 návštěvníků.

Významně se zintenzivnila práce na budování stálé expozice železnice na Masarykově nádraží v Praze, kde byla zahájena práce na interní studii proveditelnosti zohledňující v maximální míře užítost objektu pro vystavení kolejových vozidel. Areál budoucího muzea byl prezentován formou víkendové výstavy salonních vozů (vůz prezidenta Masaryka, vůz Františka Ferdinanda d'Este) při příležitosti květnové konference k jubileu 200. výročí narození Františka Ringhofferera, kterou pořádalo NTM. V souvislosti s touto akcí zorganizovalo ŽM NTM ve spolupráci s ČD, a. s. jízdy historického parního motorového vozu Komarek z pražského Masarykova nádraží přes Negrelliho viadukt do Dejvic, vedle toho také procházky po stopách Ringhofferů na Smíchově. Stejně jako v uplynulých letech zájem návštěvníků opět podtrhnul potřebu brzkého zřízení stálé expozice železnice v centru hlavního města.

Z významnějších záležitostí je zapotřebí zmínit účast motorové drezíny ze sbírky NTM, známé z „oscarového“ filmu Ostře sledované vlaky, při natáčení filmu Nabarvené ptáče. NTM spoluorganizovalo prezentaci unikátního motorového vozu M 120.417 ze sbírky NTM na Slovensku v Železničním múzeu Stará Turá.

V souvislosti s akvizicemi vozidel byla zintenzivněna jednání s ČD, a.s. o podmínkách budoucího nákupu cca. 70 vozidel vytipovaných v uplynulých letech pro železniční sbírku NTM. Ke konci roku tak byl připraven nákup tří cenných vozidel (nákladního vozu Rakovnicko-protivínské dráhy z roku 1875, salonního vozu pro prezidenta republiky z roku 1968 a

lehátkového vozu BCm z roku 1984). Významnou realizovanou akvizicí byl nákup modelu lokomotivy Moravia v měřítku 1:10.

V roce 2017 proběhlo v souvislosti s expirací smluvních vztahů koncepční přehodnocení dlouhodobých zápůjček kolejových vozidel ze sbírky NTM partnerským subjektům (ČD, Výzkumný ústav železniční, Růžolíci Chrochtík, Čiernohronská železnice, Muzeum průmyslových železnic, Společnost železniční výtopna Jaroměř, LOKO-MOTIV, Jindřichohradecké místní dráhy aj.). Vývoj posledních let odhalil některé slabiny systému, jehož kořeny sahají do začátku 90. let 20. století, který byl postaven v uplynulých letech na nájemních vztazích. Proto byla spolupráce v některých případech ukončena, a to buď z iniciativy NTM (SŽVJ, JHMD), nebo z iniciativy partnerů (VÚŽ). V dalších případech byla nastavena užší forma intenzivní spolupráce (ČD, Regionální úzkorozchodná železnice, Loko-Motiv, Růžolíci Chrochtík).

Díky spolupráci s partnery disponovalo NTM ke konci roku 2017 7 provozními hnacími vozidly, která se podílela na nostalgických jízdách téměř ve všech krajích ČR. Jednalo se o tato funkční vozidla: tendrová parní lokomotiva 464.202 – „Rosnička“ (ČD, Olomouc), která prošla celkovou rekonstrukcí v roce 2014, parní lokomotiva 433.002 – „Matěj“ „Skaličák“ (ČD, Valašské Meziříčí), kolejový autobus M 120.417 s věžovým stanovištěm – „Věžák“ (ČD, Šumperk), motorový vůz M 131.101 – „Hurvínek“ (ČD, Šumperk), Křižíkův elektrický motorový vůz EM400.001 – „Elinka“ (ČD, Tábor) – v roce 2017 prezentován v rámci již tradiční akce Léto na Bechyňce, tendrová parní lokomotiva 464.102 – „Ušatá“ „Bulík“ (RCH, Praha).

V roce 2017 byla téměř dokončena oprava průmyslové parní lokomotivy EP 1000 (ČD, Veselí nad Moravou). Po dokončení laku a provedení technicko-bezpečnostní zkoušky bude po více než 20 letech připravena k provozu na nostalgických akcích v roce 2018. V roce 2017 proběhla rovněž příprava a výběr dodavatele na kompletní obnovu jedinečného osobního vozu celokovové konstrukce Ca 4-5086, přezdívaného „Pancéřák“. V rámci drobných investic bylo v roce 2017 realizováno restaurování tyčové neprovozní parní lokomotivy 464.053 – „Ušatá“ „Bulík“.

3.4 Průmyslové muzeum

Průmyslové muzeum je samostatným sbírkovým a provozním odborem NTM, vytvářejícím, uchovávajícím, zkoumajícím, dokumentujícím a prezentujícím sbírkový fond z oblasti průmyslu a exaktních věd. Do odboru ředitele průmyslového muzea patří oddělení hornictví a hutnictví, oddělení strojírenství a chemie, oddělení exaktních věd a oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu.

Oddělení exaktních věd se v roce 2017 zabývalo správou, revizí a ukládáním sbírkového fondu. Hlavní akvizicí byly hrací stroje, orchestrion, dva flašiny a klavírový automat. Unikátní klavírový orchestrion Xylonella v secesním slohu vyrobil Diego Fuchs v Praze roku 1911 a není zastoupen v žádné významné veřejné sbírce hracích strojů v ČR. Nově získané flašiny pocházely od českých výrobců, píšťalový stroj od nejznámějšího pražského výrobce flašinetů Josefa Kameníka, jazýčkový stroj pak od Josefa Vodičky z Poděbrad. Sbírkou geodézie byla doplněna o unikátní plastický reliéfní glóbus zemského povrchu (Räth, 1967). Dalšími přírůstky byly: dálkoměr Distomat, plotter Mutoh a několik kartografických pomůcek (transportéry, planimetry, tabulky). Sbírkou astronomie byla rozšířena o novodobou rekonstrukci sextantu, který (originál) používal Brahe na konci 16. století na ostrově Hven v observatoři Stjerneborg. Fyzikální pomůcky byly rozšířeny o laboratorní mikroskopy značek Meopta a PZO, průtokoměr a komparační dilatometr. Sbírkou matematiky byla obohacena o soubor českých a evropských mechanických i elektrických kalkulaček z 20. století (Addometer, Continental, Nisa, Mira, Olivetti, Monroe, Marchant, Facit, Casio).

Činnost strojírenského oddělení byla zaměřena na inventarizaci dvou sbírkových fondů. Byla to jednak sbírka kapesních a náramkových hodinek, dokumentující především technický vývoj hodinářství v období od 17. do 20. století, a dále sbírková skupina neelektrického osvětlení. Také akviziční činnost se v uplynulém roce týkala hodinářského oboru. Do sbírky hodinářské technologie byl získán poměrně unikátní přípravek na úpravu polotovarů skel kapesních hodinek. Odd. spolupracovalo výběrem vhodných exponátů na výstavě odd.

průmyslového designu, zpracovalo také v několika variantách výběr exponátů pro výstavu Made in CZ, připravovanou pro jubilejní rok 2018.

V odd. technika v domácnosti a textilní průmysl se pokračovalo v inventarizaci sbírkového fondu. Ve spolupráci s firmou Elektrowin byl uspořádán IV. ročník recyklačního víkendu (22-24. 9. 2017). Poprvé byla realizována internetová soutěž s názvem „Máte doma muzejní kousek“. V rámci ní mohli zájemci z celé republiky zasílat své podněty na rozšíření muzejní sbírky NTM. Oběma akcemi byla podstatně ovlivněna akviziční činnost sbírky Technika v domácnosti v roce 2017. Z těchto akcí a dalšího akvizičního průzkumu byly do sbírky vybrány především spotřebiče, které sloužily v domácnostech v poválečném období přelomu 40. a 50. let 20. století. Za všechny patří zmínit např. absorbční lednici Elektrolux z roku 1947, která byla zakoupena pražskou rodinou coby investice v jasně se měnících podmínkách politického zřízení, nebo jednoplotýnkový sporák československého výrobce Alba Hořovice z konce 40. let 20. století, který až do nedávné doby sloužil v jídelně Pacovských strojíren. Před koncem roku 2017 se pak podařilo do sbírek zařadit sporák na tuhá paliva městského typu z přelomu 19. a 20. století jako původní vybavení bytu z domu na Praze 1.

Oddělení hornictví a hutnictví v roce 2017 pokračovalo v evidenci sbírkového fondu, zejména doplňování obrazové dokumentace a zkvalitňování evidenčních záznamů v elektronické databázi sbírek, včetně inventarizace sbírek. Byla dokončena práce na podrobném katalogu umělecké litiny ve sbírkách NTM. Probíhala badatelská činnost k dějinám železáren v Komárově, zejména v zápisech matrik a dobové literatury z 1. třetiny 19. století. Pokračovala dokumentace činného hornictví a hornických objektů v ČR, především ohrožených či zanikajících (těžební provozy, hornické technické památky, historická důlní díla atp.) – uhelné doly Paskov, Ida (Malé Svatoňovice), velkolom ČSA (Komořany), Nováky (Slovensko), Handlová (Slovensko), rudný důl Rozália (Hodruša-Hámre, Slovensko) včetně dobývacích prací a infrastruktury dolů. Dokumentovány byly i zpřístupněné historické doly. Oddělení vykonávalo poradenskou a konzultační činnost v oborech hornictví a hutnictví pro zájemce z řad veřejnosti i pro jiná muzea. Významnou akvizicí byla sbíjecí kladiva Atlas-Copco a záchranářský přístroj GLON LOP-A. V expozici hornictví byla provedena konzervace a reinstalace vrtacího vozu Sullivan, instalace těžního okovu a historické skalní vrtačky AEG.

3.5 Muzeum elektrotechniky a médií

Muzeum elektrotechniky a médií je samostatným sbírkovým a provozním odborem NTM, vytvářejícím, uchovávajícím, zkoumajícím, dokumentujícím a prezentujícím sbírkový fond z oblasti fotografické a filmové techniky, elektrotechniky, informatiky, akustiky a polygrafie. Do odboru ředitele muzea elektrotechniky a médií patří oddělení fotografické a filmové techniky, oddělení elektrotechniky, informatiky a akustiky a oddělení polygrafie.

K nejzajímavějším akvizicím oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky patřila zejména významná sbírka elektroinstalačních přístrojů z firmy ABB s.r.o. Jednalo se o 24 kusů nástěnných výstavních panelů převážně s výrobky produkce ELEKTRO-PRAGA Jablonec nad Nisou zejména z druhé poloviny dvacátého století. Část panelů představuje srovnatelnou výrobu některých evropských i mimoevropských států ze stejného časového období. Panely byly získány darem z likvidovaného podnikového muzea.

Sbírka fotografické a filmové techniky byla rozšířena především o soubor fotografické a filmové techniky značky Kodak. Z rozprodávané soukromé sbírky Michala Mana byly vybrány předměty, které doplnily mezery ve sbírce NTM. Jednalo se především o starší techniku z počátku 20. století, která byla v celosvětovém kontextu typická pro dané období a reprezentovala dobové uplatnění média fotografie (například panoramatické fotoaparáty), ale v rámci NTM se (také díky orientaci na techniku z Německa) nezachovala v reprezentativním výběru. Dále se jednalo o techniku z druhé poloviny 20. století, opět typickou pro dané období, ale za "železnou oponou" nedostupnou. Součástí akvizice byl rovněž propagační materiál a laboratorní vybavení. Další významná akvizice pocházela z Akademie múzických umění v Praze, odkud se podařilo získat zařízení značky Oxberry (filmová kopírka), zařízení Debrie (filmová kopírka), prohlížecí stůl pro práci s filmovou surovinou, převíjecí stůl s počítadlem oken a 14 objektivů). Kopírky i objektivy byly používány na filmové katedře FAMU.

Z akvizic oddělení polygrafie lze uvést především nákup ofsetového stroje Heidelberg K-Offset, souboru CtF osvitové jednotky Linotronic 330 a osvitové CtP jednotky Agfa Palladio.

3.6 Muzeum architektury a stavitelství

Muzeum architektury a stavitelství je samostatným sbírkovým a provozním oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti architektury, stavitelství a designu. Organizačními součástmi jsou oddělení architektury a stavitelství, oddělení průmyslového designu, Centrum stavitelského dědictví Plasy a archiv architektury.

V rámci oddělení stavitelství a architektury byla v roce 2017 dokončena administrace a zápis předmětů získaných do sbírky Stavitelství v předešlém roce. Dále byly pro sbírku Stavitelství získány další sbírkové předměty, především stavitelská autentika z oblasti TZB: malá litinová kamínka (tzv. „bubínek“), dvojice lokálních plynových topidel zn. VULKAN a PROMETHEUS, plynový kotel pro centrální vytápění DESTILA, původní porcelánový bidet DITMAR-URBACH z obytného bloku „Molochov“ v Praze na Letné, malováním zdobený porcelánový pisoár a rohové umyvadlo/výlevka zn. Cauldon. Do sbírky Stavitelství se dále podařilo získat soubor původních stavitelských prvků z rekonstruovaného objektu menzy 17. listopadu od arch. Karla Pragera. V oblasti stavitelských řemesel byla sbírka Stavitelství rozšířena o dvojici historických hřebenových zvedáků/heverů, věrné repliky středověkých kamenických nástrojů a vyměřovacích pomůcek a soubor historických tesařských nástrojů. Ve sbírce Architektury započalo její hloubkové zpracování a revize stavu související s masivními přesuny sbírkových předmětů této skupiny mezi depozitáři. V rámci této aktivity byly objevené staré sběry – původní modely související s přestavbou Černínského paláce ve 20. a 30. letech 20. století, unikátní soubor soch a plastik/modelů Zdeňka Pešánka nebo model průčelí projektované Fakulty elektrotechnické ČVUT, které byly nově zaevidovány. Probíhaly rovněž nové akvizice, v rámci kterých byl do sbírky Architektury získán např. soubor velmi zdařilých replik kubistického porcelánu od architekta Pavla Janáka. V oblasti akvizic soudobé architektury se do sbírky Architektury podařilo získat model výstavního pavilonu České republiky pro světovou výstavu EXPO 2015 v Miláně a dále pak ucelený soubor modelů pro finále architektonické soutěže o návrh nového administrativního sídla Lesů České republiky. Průběžně probíhala konzervace sbírkových předmětů ve sbírce Architektury (především sádrových odlitků) a konzervace i restaurování ve sbírce Stavitelství, zaměřené především na doplňování exponátů v expozici Centra stavitelského dědictví Plasy.

Centrum stavitelského dědictví v Plasích doplňovalo svou expoziční část v roce 2017 tematickými výstavami. Ve spolupráci s městem Plasy byla stejně jako v roce 2016 v adaptovaných objektech provozována místní městská knihovna, jejímž prostřednictvím byl zpřístupněn rovněž tematicky specializovaný knižní fond NTM orientovaný na stavitelskou literaturu. Opět bylo provozováno informační centrum. Vlastní expozice byly v roce 2017 otevřeny od března do listopadu. Kromě individuálních návštěv bylo možno realizovat i komentované skupinové prohlídky s průvodcem (školní skupiny, skupiny s odborným zájmem, aj.). Zájem o tuto nabídku byl velký a jenom školních skupin bylo v expozici stavitelství v roce 2017 skoro 50. Dalších 20 skupin se zúčastnilo výtvarně-řemeslných dílen ve Dvoře stavebních řemesel.

V oddělení designu probíhala v roce 2017 akviziční i výstavní činnost. Mezi hlavní akvizice patří: elektrospotřebiče pro domácnost a plastové předměty denní potřeby z 50. a 60. let 20. století, vzorky svítidel z budovy menzy 17. listopadu v Praze z konce 80. let 20. století, 25 prototypů sériových výrobků i unikátů z bývalého podnikového muzea ETA v Hlinsku, z akvizic pro výstavu Člověk v náhradách vybavení zubní ordinace, prototyp celotělového detektoru (další přírůstky do skupiny Zdravotnická technika). V souvislosti s akvizicí ETA Hlinsko souvisela i spolupráce s východočeskou galerií v Pardubicích na výstavě Eta – umění (a) spotřebiče.

V roce 2017 se podařilo Archivu architektury zakoupit dosud neznámou vedutu zobrazující areál cisterckého kláštera v Plasích. Vedle dalších dílčích akvizic probíhalo postupné zpracování nových akvizic. V návaznosti na badatelskou agendu pokračovala náhrada provizorních popovodňových obalů adekvátním obalovým materiálem, který odpovídá archivním standardům. Rovněž probíhalo čištění a restaurování archivního materiálu pro stávající či plánované výstavy, a digitalizace.

Tým Muzea architektury a stavitelství se během roku 2017 spolupodílel na podání čtyř grantových přihlášek v rámci soutěže NAKI II, přičemž tři grantové přihlášky byly schváleny k realizaci.

4. Knihovna Národního technického muzea

Knihovna NTM byla otevřena pro veřejnost po celý rok 2017 a poskytovala výpůjční a rešeršní služby čtenářům ze strany odborné veřejnosti, studentů i odborných zaměstnanců muzea. Čtenářům knihovny byly přístupné databáze Kramerius, Manuscriptorium a licencované databáze EBSCO. Celkem knihovna zaregistrovala v tomto roce 176 čtenářů, kteří ji navštívili většinou vícekrát (zaznamenala 969 badatelských návštěv) a poskytla 3434 výpůjček, z toho 1769 knih a 1663 periodik. V rámci hojně využívané meziknihovní výpůjční služby bylo poskytnuto ostatním knihovnám 76 výpůjček z knihovního fondu NTM a dalších 42 zápůjček bylo realizováno pro čtenáře knihovny NTM.

Úspěšná spolupráce s knihovnou UPM byla v souvislosti se znovuotevřením UPM po rekonstrukci ukončena.

Akvizice nových titulů monografií a periodik do knihovny NTM se v roce 2017 úspěšně realizovala podle potřeb odborných pracovníků NTM a zájmu a požadavků badatelů. Nově bylo zakoupeno přes 500 titulů za více než 115 000 Kč, částečně také díky finančním prostředkům z grantů DKRVO, NAKI 279 Historická fotografie a NAKI 28 Průmyslové město. Další tituly získala knihovna v rámci plnění smluv s jinými institucemi (např. s nakladatelstvím Grada), řada nových přírůstků byla získána z darů a pozůstalostí. Výměnou publikací s ostatními kulturními institucemi se fond knihovny obohatil o cca 80 titulů.

V roce 2017 nadále probíhala katalogizace fondu knihovny, v rámci elektronického systému Clavius probíhala kromě katalogizace nových přírůstků také retrokatalogizace historického fondu. Elektronický katalog knihovny zaznamenal přírůstek celkem 11021 knihovních jednotek, z toho 6171 monografií (4000 monografií bylo zkatalogizováno v rámci grantu VISK5 Retrokon). Knihovna se také podílela na tvorbě národních autorit z oblasti vědy a techniky, bylo vytvořeno 393 jmenných autoritních záznamů. Na základě grantového projektu VISK 9 Caslin bylo opraveno a harmonizováno 10000 autoritních záznamů. Do konce roku 2017 bylo ve fondu knihovny zařazeno celkem 212312 knihovních jednotek, z toho 130741 bylo zpracováno v elektronickém katalogu Carmen. Do Souborného katalogu NK ČR bylo zasláno 5991 záznamů monografií a 509 záznamů seriálů. Ve spolupráci s NTK se knihovna NTM podílela na digitalizaci časopisu Auto, na digitalizaci časopisů Světozor, Velocipedista aj. spolupracovala s Národní digitální knihovnou.

V roce 2017 pokračovaly práce na revizi knihovního fondu, započaté v roce 2016.

Po celý rok 2017 úspěšně pokračovala spolupráce knihovny NTM s knihovnami podobně zaměřených institucí v rámci projektu Brány Art, zastoupení v knihovnické komisi AMG, spolupráce se Souborným katalogem a oddělením Národních autorit Národní knihovny ČR.

Ve spolupráci s Archivem NTM byla dokončena přebírka původní knihovny Archivu NTM v muzejním depozitáři Čelákovice a byla zrealizována dezinfekce části vybraných knih.

5. Archiv Národního technického muzea¹

V Archivu NTM bylo k 31. 12. 2017 evidováno celkem 595 archivních souborů v celkové metrāži 1938,31 bm; nezpracovaná část (351 archivních souborů) tvořila 1688,04 bm (87,08%), zpracovaná (165 archivních souborů, další 104 soubory jsou částečně zpracovány) 250,27 bm (12,91%), z toho inventarizovaná (48 archivních souborů) 42,86 bm (2,21%, resp. 17,13% ze zpracované části). Všechny archivní soubory byly evidovány v evidenčním statusu 1 jako „archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci“.

Z celkového počtu 595 archivních souborů, které Archiv NTM k uvedenému datu vedl v základní evidenci NAD, bylo 255 (42,86%) archivních souborů nepoškozeno a³40 (57,14%) archivních souborů poškozeno (především: voda, tj. povodeň 2002 (205/35,83%), trhliny a přelomení (110/19,23%, křehkost a lámavost (102/17,83%) či prach (85/14,86%)). V roce 2017 byla zajištěna desinfekce cca 1,5 bm archiválií v kartonech. V průběhu roku 2017 byly do nových archivních obalů přebaleny archiválie v kartonech i balících v souhrnné metrāži cca 23,7 bm.

Evidence v programu PEVA byla vykonávána průběžně, nově bylo zapsáno 11 archivních souborů, průběžně aktualizováno bylo 59 listů NAD. Dle metodického pokynu č. 3/2017 OAS MVČR proběhla úprava evidence původců archivních souborů u všech požadovaných listů NAD.

Základní evidence archivních pomůcek obsahovala 274 archivních pomůcek.

V rámci řešení výsledků Generální inventury NAD, která v Archivu NTM probíhala v letech 2012-2014, bylo v roce 2017 pokračováno ve dvou aktivitách – slučování archivních souborů, resp. delimitaci archivních souborů do jiných veřejných archivů. Do Sbírký plaket, medailí, mincí a drobné plastiky (NAD 810) byl převeden soubor Hellada Praha (NAD 472); do Sbírký plakátů (NAD 808) byl převeden soubor Sbírký plakátů LA (NAD 750). Podpisem smlouvy o změně příslušnosti hospodařit s majetkem státu č. 245/2017 (vnější změna č. 9/2017) mezi NTM a SOA Litoměřice byla dokončena delimitace fondu 241 Dreher Anton jun., Eugen, Theodor. Delimitace dalších archivních souborů budou realizovány v následujících letech.

V roce 2017 byla provedena dvě skartační řízení („účetárna, personální referát“, „správa budov“). Z dokumentů o celkovém rozsahu 25,00 bm byly vybrány a následně zaevidovány archiválie v rozsahu 2,7 bm a časovém intervalu 1931-2007 (protokol o skartačním řízení č. 1 z 19. 4. 2017, vnější změna č. 5/2017; protokol o skartačním řízení č. 2 z 26. 4. 2017, vnější změna č. 6/2017).

V průběhu roku 2017 byla prováděna především průběžná inventarizační práce v rámci rozsáhlejších archivních souborů: *574 Národní technické muzeum* (15,08 bm, zpracováváno průběžně); *621 Koblíc Přemysl* (cca 350 ks fotografií - negativů/0,09 bm, inventarizováno průběžně, zejména tematické části hřbitovy, Praha-Libeň, sport a Sokolské slety a průvody); *738 Výzkumný ústav matematických strojů* (0,7 bm, příprava manipulačního seznamu k nově získané části archivního souboru); *748 Sbírký technické dokumentace (Sbírký LA)* (cca 1073 ks výkresů, 1,0 bm, zpracováváno průběžně); *789 Sbírký ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu* (65 ks grafických archiválií, inventarizováno průběžně), dohledávány jednotliviny nenalezené při GI; *800 Sbírký fotografií* (19 ks negativů a 177 ks pozitivů, inventarizováno průběžně), dohledávány jednotliviny nenalezené při GI; *809 Sbírký oborové dokumentace* (10,88 bm, zpracováváno průběžně, dokončen dílčí MS 2. typu; příprava archiválií v sekci auto-moto-velo na zpracování do MS 2. typu, 43,0 bm hrubý soupis); *810 Sbírký plaket, medailí, mincí a drobné plastiky* (31 inv. č., průběžná inventarizace); *898 Závody přesného strojírenství Zlín* (4,7 bm, zpracováváno průběžně); *895 Eta Hlinsko* (Vácha, 0,2 bm, zpracováváno průběžně).

Kvůli dohledání dílčí části archiválií k fondu *ČZ-Cagiva, a. s. Strakonice* (NAD 824) byl aktualizován manipulační seznam 2. typu k tomuto archivnímu souboru. K souboru Raudenský Miroslav – Dorazil Ivo – Sbírký leteckých fotografií (NAD 893) byl dokončen manipulační seznam 2. typu. V rámci Sbírký oborové dokumentace (NAD 809) byl vytvořen aktualizovaný manipulační soupis 2. typu zahrnující nově sekci česk(oslovensk)ých telefonních seznamů. V roce 2017 byla dokončena rekonstrukce archivního souboru

¹ Plné znění výroční zprávy ANTM za rok 2017 je na základě odst. 1 a 2 § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů vyvěšeno na <http://www.NTM.cz/data/archiv/vyrocní-zpravy/2017.pdf>

Českomoravská-Kolben-Daněk, a. s., Praha (NAD 540), což umožnilo obnovit doplněnou pomůcku č. 224 a opětovně vykázat archivní soubor jako částečně přístupný. V rámci inventarizace a revize *Sbírky ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu* se pokračovalo v revizi maloformátových archiválií (NAD 789/I), která byla k závěru roku téměř dokončena. Ke všem revidovaným inventarizovaným archiváliím byly vyhotoveny studijní náhledy. Archiválie, které s ohledem na svou povahu patřily do jiných archivních souborů, byly protokolárně převáděny. Nedokončen zůstal převod vybraných archiválií (zarámovaných maleb) do sbírkové evidence v rámci NTM. V souvislosti s revidováním sbírky bylo taktéž započato přebalování maloformátové grafiky do nekyselého obalového materiálu. V rámci inventarizace a revize *Sbírky fotografií* (NAD 800) byla do Janusu převáděna kartotéka ke zbylé části sbírky - řada „P“ pro pozitiviv. Započato bylo s přepisem kartotéky pro řadu „diapozitiviv“. Ke sledovanému datu byly do elektronické podoby převedeny všechny kartotéční lístky k negativům a více jak dvě třetiny k pozitivům. Dokončena byla fyzická revize u formátu „Eliška“ a z cca 95% také u formátu „4“. V průběhu roku probíhala revize negativů pocházejících z fotografického ateliéru Bruner – Dvořák (průřez formáty „0“, „1“ a „2“). Ve spolupráci s digitalizačním oddělením byla většina těchto negativů (cca 90% z dosud nalezených) digitalizována.

Na základě požadavku OAS MVČR (čj. MV-10958-1/AS-2017 ze dne 23. 1. 2017) byl vypracován Harmonogram implementace software pro tvorbu archivních pomůcek dle nových Základních pravidel.

Prosincem 2017 skončila badatelna třetí rok svého fungování po znovuotevření v lednu 2015. I nadále zajišťovala badatelské služby pro dvě oddělení: Archiv NTM a Archiv architektury při Muzeu architektury a stavitelství (MAS). V rámci Archivu NTM bylo v roce 2017 zaznamenáno celkem 318 návštěv (z toho 30 návštěv pracovníků NTM) 134 badatelů (z toho 11 pracovníků NTM). Ke studiu bylo předloženo 2139 manipulačních jednotek či souborů ze 108 archivních souborů (z toho 491 položek pouze v digitální podobě). Na přípravě materiálu badatelům a badatelkám se podílely všechny pracovnice a všichni pracovníci archivu. Celkem bylo zodpovězeno 217 dotazů týkajících se archivních fondů a sbírek, z nichž 212 bylo od badatelů mimo instituci a 5 od pracovníků NTM. V rámci MAS bylo zaznamenáno celkem 180 návštěv 128 badatelů. Ke studiu bylo předloženo 1320 manipulačních jednotek, resp. 25622 jednotlivin (výkresů, fotografií) ze 156 archivních souborů (z toho 77 pouze v digitální podobě). Na přípravě materiálu badatelům a badatelkám se podíleli oba pracovníci archivního pracoviště MAS. Celkem bylo zodpovězeno 189 dotazů týkajících se archivních fondů a sbírek, z nichž 188 bylo od badatelů mimo instituci a 1 od pracovníka NTM. Byly podniknuty přípravné kroky k úpravě stávajícího systému pro evidenci badatelů a objednávání archiválií v souvislosti s plánovaným pořízením software umožňujícím NTM provoz plně elektronické spisové služby.

V rámci akviziční činnosti Archivu NTM byly nově získány tyto archivní soubory či jejich dílčí přírůstky: 738 *Výzkumný ústav matematických strojů* (dílčí přírůstek koupí); 789 *Sbírka ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu* (dílčí přírůstek koupí); 800 *Sbírka fotografií* (dílčí přírůstek darem); 801 *Sbírka školních přednášek a skript* (dílčí přírůstek darem); 809 *Sbírka oborové dokumentace* (dílčí přírůstek dary); 809 *Sbírka oborové dokumentace* (dílčí přírůstek koupí); 823 *Zbrojovka Ing. F. Janeček (Jawa)* (dílčí přírůstek koupí); 853 *Sbírka železničních výkresů* (dílčí přírůstek koupí); 893 *Raudenský Miroslav – Dorazil Ivo – Sbírka leteckých fotografií* (přírůstek darem); 894 *Tesla, a. s., Praha-Hloubětín* (přírůstek darem); 895 *ETA, a. s. Hlinsko* (přírůstek darem); 896 *Homola Petr* (přírůstek darem a koupí); 897 *Kalla Josef, brig. gen.* (přírůstek koupí); 898 *Závody přesného strojírenství, s. p., Zlín* (přírůstek darem).

Z archiválií, které již byly ve správě ANTM dříve, byly nově vytvořeny tyto archivní soubory: 883 *Fous Jaroslav*; 884 *Charvát Augustin, plk.*; 885 *Balke Vl.*; 886 *Růžička Oldřich, Ing.*; 887 *Wenzel Zdeněk*; 888 *Jira Josef, por.*; 889 *Taiber František, čt.*; 890 *Hanzelín František*; 891 *Bejra Vladimír, pplk.*; 892 *Česká aeronautická společnost*. Všechny zmíněné archivní soubory byly vymanipulovány z archivního souboru 809 *Sbírka oborové dokumentace*.

V roce 2017 bylo dokončeno předání bývalé archivní knihovny Knihovně NTM. Knihy, o které Knihovna NTM zájem neprojevila, by měly být v roce 2018 nabídnuty standardní cestou jiným organizacím.

6. Odbor hlavního konzervátora sbírek

Komplexní péče a ochrana sbírek NTM zajišťoval především odbor hlavního konzervátora sbírek a jemu podřízená oddělení – odd. restaurátorských dílen, odd. restaurování papíru a odd. preventivní konzervace. Základem činnosti odboru byla průběžná kontrola a udržování stálých expozic, a to jak v hlavní budově v Praze na Letné, tak v nových prostorách Centra stavitelského dědictví v Plasích.

V roce 2017 se pro veřejnost poprvé na delší dobu otevřel depozitář železničních vozidel v Chomutově, s čímž byl spojen i generální úklid nejen prostor depozitářů, ale i čištění, základní konzervace a zajištění kolejových vozidel k bezproblémovému zpřístupnění. Probíhala i spolupráce s depozitárním oddělením v Čelákovcích, kde je uložena drtivá většina sbírkových předmětů. Probíhaly zde pravidelné inventury, konzervační práce a navážení nových akvizic a jejich ukládání. Pokračovalo také třídění, očista a přesuny sbírkových předmětů z provizorního depozitáře na Masarykově nádraží. Byla odvezena většina sádrových modelů odlitků a architektonických a stavebních modelů.

V rámci příprav předmětů na výstavy bylo nejvíce pracováno na akcích Člověk v náhradách, Svatopluk Král, Poldi; dále na dokončení a úpravách expozice v Plasích, restaurování předmětů na výstavu Poklady v českých keramických obkladech a v Dolech v hlavní budově. Z externích výstav lze jmenovat akci Ringhoffer 200 a Rozhlasové přijímače Palaba (cca 30 kusů).

V rámci agendy zápůjček sbírkových předmětů do jiných institucí bylo nutno věnovat se např. restaurování modelu Strašnického krematoria, modelu Národní galerie, odlitků reliéfů Paolo della Stelly a cca 30 kusů sbírkových předmětů odd. foto-kino. Při přípravě zápůjček archiválií bylo nutno ošetřit např. soubor archiválií pro výstavu Bydlet spolu.

V roce 2017 bylo rovněž pečováno o fyzický stav sbírkových předmětů. Restaurováno bylo: 5 map z mapové sbírky, 2 alba se zobrazením hracích strojků, rozměrný papírový model Josefa Gočára pro budovu Státní galerie z roku 1926, portrét Emila Kolbena na lepence atd. Pro finální uložení v depozitářích bylo restaurováno řádově 30 sbírkových předmětů. Na vysoušecím pracovišti bylo ošetřeno na 4 000 ks skleněných negativů pro Archiv NTM, tamtéž byly postupně zpracovávány archiválie MAS uložené dříve v nevhodných prostorách, a to v počtu 6060 ks výkresů, 13640 fotografií a negativů, 240 ks knih, 165 modelů a objektů. Konzervátoři a restaurátoři pomáhali pečovat i o stav knihovního fondu. Byly ošetřeny 4 svazky slovníků. Restaurování probíhalo i externě. To se týkalo např. tři siluet, maleb na skle z 1. poloviny 19. století a modelu TV vysílače. Díky finanční podpoře ISO bylo dále zrestaurováno 60 kusů textilních vzorkovnic.

Na pracovištích byly dále ošetřovány předměty (především archiválie) před digitalizací či badatelským studiem (např. Skicář Josefa Schulze, Tisk fotografie hradu) a pro dlouhodobé uložení (např. MAS, fotografie pražských staveb a jejich bourání 7ks, korespondence Jože Plečnika s Janem Kotěrou 7 ks).

V souvislosti s opravou konstrukce Letenského kolotoče (viz kap. 2. 6) bylo zahájeno i restaurování jeho interiéru. Výběrovým řízením se v roce 2017 podařilo zajistit restaurování 20 ks koňských figur, pro zajištění restaurování figur rytířů se bude muset výběrové řízení opakovat. Restaurování ostatních předmětů z interiéru (autička, zrcadla, dřevěné figurky) je zajištěno v rámci restaurátorských dílen NTM.

Dále v roce 2017 probíhala trvalá spolupráce s restaurátorkami fotografií z Ústavu dějin umění, které odborně ošetřovaly fotografické předměty ze sbírek NTM, k čemuž jim NTM poskytovalo prostory restaurátorského atelieru. Formou poradenství při ukládání sbírek, čištěním a desinfekcí plísní poškozených předmětů spolupracovalo NTM s Poštovním muzeem. Na základě smlouvy o spolupráci s Národním filmovým archivem byly této instituci restaurovány 3 vážně poškozené filmové plakáty.

Odd. preventivní konzervace v průběhu roku 2017 provádělo analýzy a konzultace pro potřeby konzervátorů nebo kurátorů NTM, stejně tak i placené analýzy a konzultace pro externí zájemce (celkem 204 vzorků). Průběžně byly doplňovány databáze FTIR spekter syntetických pigmentů a dalších standardů. Díky finanční podpoře programu ISO byla laboratoř oddělení vybavena microfademetrem, přístrojem na zjišťování stárnutí různých materiálů.

Celý rok byly realizovány kontroly klimatu jak v depozitářích, tak v expozicích, s čímž byla spojena i spolupráce s provozním oddělením, zajišťujícím obsluhu topení a klimatizací. Odbor hlavního konzervátora sbírek zajišťoval vlastními silami udržování klimatu ve výstavních vitrínách.

Pracovníci odboru se aktivně účastnili odborných seminářů a konferencí prostřednictvím přednášek a posterů. V roce 2017 se jednalo především o mezinárodní konferenci Alma v Brně, Konferenci konzervátorů a restaurátorů v Litomyšli, konferenci Ringhoffer 200, konferenci Artefakt v Kutné Hoře a Eurocor v Praze.

Odbor byl i v roce 2017 přístupný přijímání studentů na praxe a odborné stáže. Realizována byla v případě 1 studentky ze Střední průmyslové školy grafické a 1 studentky z University of Valencia ve Španělsku, která byla v ČR na stáži v rámci programu Erasmus.

7. Oddělení digitalizace

Oddělení digitalizace během roku 2017 průběžně provádělo fotodokumentaci všech akcí a aktivit NTM, vyřizovalo průběžné požadavky kolegů z NTM i badatelů na různé typy snímání a poskytovalo potřebné obrazové podklady pro publikace, tiskoviny a výstavy, na nichž se muzeum podílelo. V minulém roce se jednalo především o podklady k publikaci *Josef, Romuald & Rosalia Božek*, katalogu umělecké litiny ve sbírkách NTM, výstavy firmy ETA a k výstavě a publikaci věnované designérovi Svatopluku Královi. Ke každému z těchto projektů byly připraveny obrazové podklady v rozsahu od několika desítek až po několik stovek skenů a fotografií.

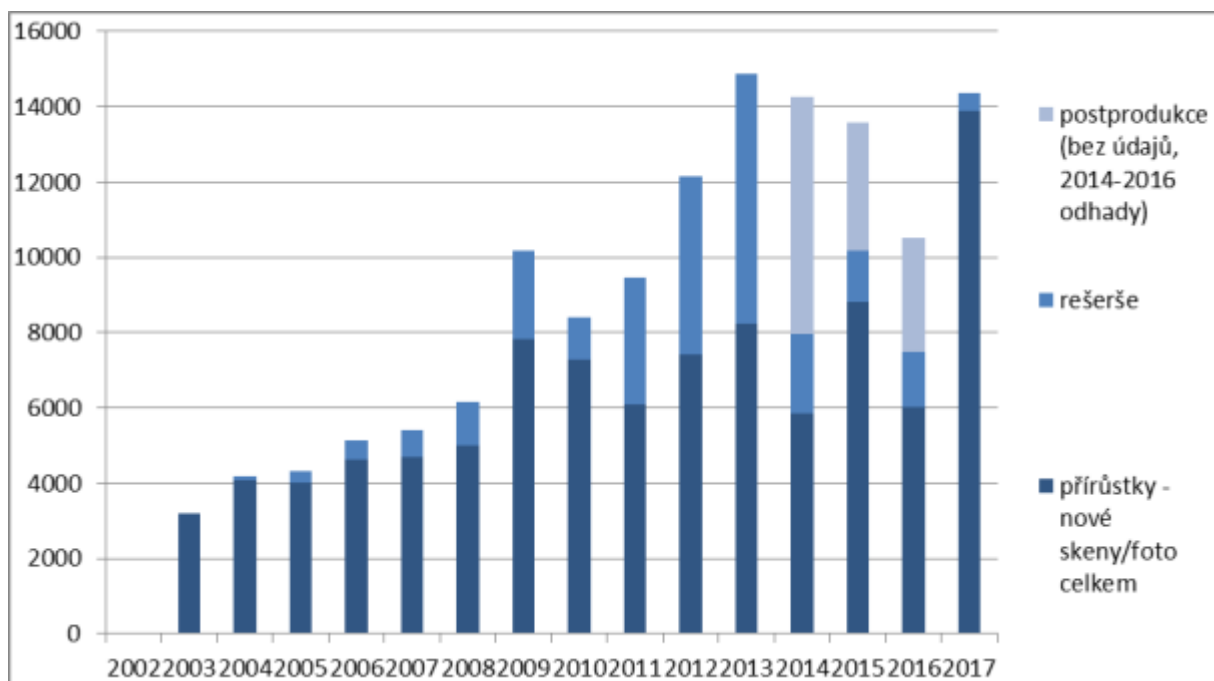
Vzhledem k tomu, že se v předchozích letech nepodařilo nalézt a zakoupit vyhovující informační systém na evidenci digitálního obsahu, bylo na základě doporučení oddělení ICT rozhodnuto přistoupit k úpravě opensource informačního systému pro naše potřeby. Externí práce na úpravě systému začnou v roce 2018.

Digitalizační pracoviště disponovalo během roku vybavením v podobě digitální zadní stěny (pořízení 2003), obměnilo průchodový skener (původní pořízení 2005), digitální zrcadlovku Canon (na typ EOS 5D Marc IV) a pořídilo další stolní skener A3. Reklamace velkoformátového skeneru A0 ProServ ScannTech 600i-ms (probíhající od dubna 2015) trvala i v průběhu celého roku 2017.

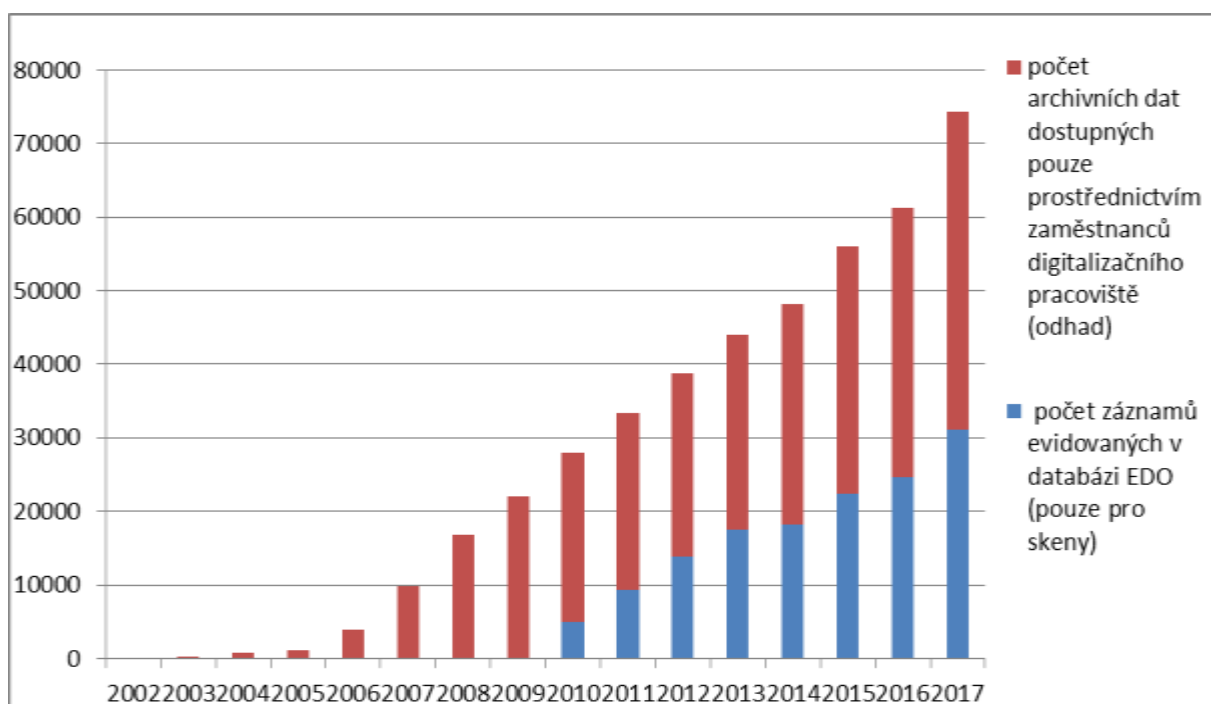
Velkým přínosem pro rok 2017 bylo navýšení úvazků oddělení na čtyři, díky čemuž se mohlo opět po mnoha letech pokračovat v průběžné digitalizaci zejména ohrožených skleněných negativů. V rámci sbírky fotografií se tak podařilo zdigitalizovat téměř kompletní tvorbu firmy Bruner-Dvořák uloženou v Archivu NTM. Přičtou-li se k tomuto faktoru také nižší požadavky na rešerše i postprodukce (u předtiskové přípravy je usilováno o to, aby byla prováděna externě), podařilo se navýšit počet nově pořízených snímků na více než dvojnásobek oproti předchozímu roku.

rok	počet nově pořízených skenů/snímků		počet rešerší		postprodukce	
	kusů	procent	kusů	procent	kusů	procent
2008	4994	81	1166	19		
2009	7825	77	2362	23		
2010	7283	87	1129	13		
2011	6102	65	3347	35		
2012	7421	61	4717	39		
2013	8233	55	6629	45		
2014	5841*	73	2137*	27	6278*	79
2015	8804*	87	1364*	13	3405*	33
2016	6029	81	1458	19	3021	25
2017	13875	97	490	3		

*) Nezahrnuje kompletně statistiku přípravu podkladů pro Katalogy NTM

Vývoj počtu digitalizovaných předloh ke konci roku 2017

Přehled evidence digitálního obsahu vzniklého z procesu digitalizace určeného k dlouhodobé archivaci od založení pracoviště v 2003 do 2017

8. Věda a výzkum

8.1 Institucionální podpora vědy a výzkumu - Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)

V roce 2017 navázalo NTM na výzkum podporovaný v rámci DKRVO v uplynulých letech. Byly publikovány následující výsledky:

V rámci edice Práce z dějin techniky a přírodních věd vyšla jako č. 49 publikace Tomáše Kučery Josef, Romuald & Rosalia Božek, která navazuje na autorovu předešlou publikaci Božkové ve sbírkách Národního technického muzea.

V rámci edice Práce z dějin techniky a přírodních věd vyšel jako č. 50 čtvrtý díl cyklu Historie výroby a vývoje stavebních strojů v českých zemích IV. Vývoj a výroba autojeřábů. Autorem je Radoslav Kolomý, editorkou Jana Kleinová. Monografie popisuje vývoj a výrobu automobilních jeřábů užívaných na stavbách na území dnešní České republiky (respektive bývalého Československa). Pojednává o strojích dovážených ze socialistických zemí i ze západních států a věnuje se domácí produkci v ČKD a ZTS Martin.

V rámci řady „Katalogy NTM“ byl vydán katalog Umělecká litina ve sbírkách Národního technického muzea v Praze, jehož autorkou je Irena Laboutková, a katalog Parní stroje ve sbírkách Národního technického muzea, jehož autorem je Radko Kynčl. V roce 2017 byly připravovány: katalog rozhlasových přijímačů do roku 1930 ze sbírek NTM autora Reného Melkuse a katalog fonografů ve sbírkách NTM autora Jana Hostáka. Oba posledně jmenované katalogy by měly být vytištěny v roce 2018.

V rámci přípravy Metodiky pro průzkum historických materiálů/I - organická analýza připravovala Eva Svobodová text k metodám molekulární spektroskopie a interpretace výsledků, Ivana Kopecká text k separačním a zobrazovacím metodám a k interpretaci výsledků analýz, Tereza Cikrytová text k přípravě standardů, vytipování konkrétních objektů k analýze. Metodika by měla být po procesu certifikace v roce 2018 uvolněna ke zveřejnění. Eva Svobodová pracovala i na pokračování předešlé metodiky. Cílem Metodiky pro průzkum historických materiálů/II - anorganická analýza historických materiálů je vytvořit metodický materiál pro anorganickou analýzu historických materiálů - součástí objektů kulturního dědictví. Text metodiky byl během roku 2017 připraven až do fáze certifikace, uvolněna by měla být rovněž v roce 2018.

V oblasti (preventivní) konzervace byly vydány dva odborné články: autorský tým Ivana Kopecká, Eva Svobodová, Tomáš Čechák a Tomáš Trojek otiskli ve Fóru pro konzervátory-restaurátory (TM, Brno, 2017, ISSN 1805-0050 (ISBN 978-80-87896-44-0), s. 79-84) článek Průzkum herbáře ze sbírek NTM; autorský tým Ivana Kopecká, Eva Svobodová a Daniela Vlková tamtéž (Brno, 2017, ISSN 1805-0050 (ISBN 978-80-87896-44-0), s. 19-22) článek Barevná kresba E. Filly Zápas zvířat - průzkum před restaurováním.

Kniha Jiřího Skoupého Šofér, který změnil dějiny. Za volantem vstříc atentátu v Sarajevu, byla v roce 2017 vydána prostřednictvím nakladatelství Mladá fronta. Publikace pojednává o tématu vztahu člověka a automobilu, a to prostřednictvím životních osudů účastníků sarajevského atentátu - pobočníka následníka trůnu Františka hraběte Harracha a jeho řidiče Leopolda Lojky.

Jaromír Patočka otisknul v odborném časopisu Prameny a studie (č. 60/2017) článek Velkostatek Křivoklát a fürstenberský majetek v Čechách na počátku 20. století, který završil jeho výzkum v oblasti technického a hospodářského vývoje na velkostatecích šlechtické a podnikatelské rodiny Fürstenberků.

Na konci roku 2017 byla již v tisku publikace Jany Johanny Pauly a Jiřího Huláka Hry s technikou Svatopluka Krále, věnovaná přednímu českému designerovi.

Příprava publikace Ivany Lorencové a Jana Boháčka Jan Böhm - chemik a fotograf se dostala do fáze rukopisu. Do tisku se dostane v roce 2018.

V souvislosti s konferencí, pořádanou v roce 2016, byla do tisku připravena publikace Joseph Hardtmuth - architekt, vynálezce a podnikatel ve službách knížecí rodiny Liechtensteinů, jejíž editorkou je Hana Králová.

Do fáze rukopisu připraveného k vydání se v roce 2017 dostala i publikace autorského kolektivu pod vedením Michala Plavce - Labe v proměnách věků. Michal Plavec rovněž

připravuje monografii věnovanou příslušníkům šlechtických rodin spjatých s počátky letectví s pracovním názvem Šlechta v oblacích. Vytištěna by měla být v roce 2018.

Publikace Michala Novotného Podnikatelské aktivity rodiny Beniesů se dostala do fáze rukopisu.

V roce 2017 rovněž pokračoval výzkum a příprava publikace Miloše Hořejše Josef Colloredo Mannsfeld (1866–1957) a jeho deníky z první světové války, věnující se historii automobilismu. Podobnému tématu se Miloš Hořejš věnoval i při výzkumu pracovně nazvaném Automobilová závadní s modrou krví. Stejný autor se věnoval i sběru materiálů k publikaci Encyklopedie architektonické a urbanistické podoby středních Čech.

V přípravě je publikace Martina Přibila Současná důlní technika v ČR a ve světě, která by měla vyjít v řadě Práce z dějin techniky a přírodních věd během roku 2019.

Ve fázi výzkumu je rovněž publikace Jany Kleinové o architektu Bedřichu Bendelmayerovi, pokrývající jeho české i slovenské realizace a kniha, vznikající ve spolupráci se SOA Praha, o významném československém podnikateli Jindřichu Waldesovi, jejímiž autory jsou Hana Králová a Martin Sovák.

Během roku 2017 byla domluvena spolupráce mezi NTM a HÚ AV ČR na svazku Historického atlasu měst ČR, který by se měl věnovat Praze-Holešovicím. V roce 2017 byl podniknut archivní výzkum a připraveny mapové podklady a průvodní texty.

Na konci května 2017 NTM uspořádalo odbornou mezinárodní konferenci Ringhoffer 200. Rodina – podnikání – politika za účasti více jak 100 odborníků z různých vědních oblastí. V návaznosti na konferenci byla editory Milanem Hlavačkou a Milošem Hořejšem připravena kolektivní monografie, která bude vytištěna v roce 2018.

Za garance Michala Plavce se v říjnu 2017 konal 8. ročník leteckého historického semináře s názvem Jak se dělají rekordy.

8.2 VISK MK ČR

VISK 5 – RETROKON. Retrospektivní konverze historického fondu knihovny Národního technického muzea

Cílem projektu pro rok 2017 bylo pokračování v retrokatalogizaci katalogů historických fondů knihovny NTM. Do elektronického katalogu knihovny NTM bylo podle platných katalogizačních pravidel RDA nově zkatalogizováno 4 000 knižních jednotek. Retrokatalogizaci bylo nutné provádět vždy souběžně s fyzickou kontrolou jednoho každého svazku.

Nově vzniklé kvalitní bibliografické záznamy byly následně zpřístupněny na webových stránkách v rámci elektronického katalogu NTM a zároveň i ve vyhledávacích Jednotné informační brány a Oborové informační brány ART. Všechny záznamy byly též předány do Souborného katalogu ČR – CASLIN.

VISK 8/B – Informační zdroje. Další rozvoj oborové brány Umění a architektura (ART)

V roce 2017 brána ART přešla na nové softwarové řešení vyvinuté firmou KPSYS, které zajistilo uživatelsky příjemnější prostředí a rychlejší a přehlednější vyhledávání. Počet účastníků projektu se rozšířil o další 3 spolupracující knihovny, tj. na 11 členů. Ke konci roku 2017 obsahovala brána ART přes 1 000 000 záznamů dokumentů z oborů architektury a umění.

VISK 9 - Rozvoj souborného katalogu CASLIN a souboru národních autorit. Zapojení knihovny NTM do tvorby národních autorit a harmonizace jmenných autorit vytvořených v systému Clavius.

V roce 2017 probíhala tvorba národních autorit a tím i rozšiřování databáze národních autorit podle specializace knihovny NTM na dějiny vědy, techniky a průmyslu. Součástí tohoto procesu byla harmonizace databáze lokálních autorit v knihovním systému Clavius knihovny NTM s autoritami Národní knihovny a kontrola duplicit národních a lokálních autorit. Celkem bylo opraveno 10 000 záznamů.

8.3 NAKI MK ČR

Historický fotografický materiál – identifikace, dokumentace, interpretace, prezentace, aplikace, péče a ochrana v kontextu základních typů paměťových institucí.

Konsorciální projekt NAKI DF13P01OVV007, řešení: 2013-2017

Řešitelé: NTM (koordinující pracoviště, Ing. Ivana Kopecká a další), NPÚ, ČVUT (Fakulta stavební), MG v Brně a AMU v Praze (Filmová a televizní fakulta).

Cílem projektu byl aplikovaný výzkum, jehož výsledky mají přispět k vytvoření systému metodik zaměřených na zdokonalení péče a ochrany historického fotografického materiálu (dále jen HFM). Výstupem projektu je mimo jiné 5 metodik, které byly ověřeny na vybraných celcích a souborech HFM. Cílovými skupinami projektu jsou příspěvkové organizace zřízené MK ČR a spravující HFM a také organizace a instituce s HFM, které mají jiného zřizovatele. K vytvoření metodik a jejich ověření sloužily cílené průzkumy a vyhodnocení HFM ve fondech vybraných organizací reprezentujících jednotlivé typy institucí pod správou MK (muzea, galerie, Národní památkový ústav), které tento materiál mají ve svých fondech, evidují ho, spravují a pečují o něj. Analýza získaných poznatků byla podkladem pro vypracování obecných metodických postupů k určení fotografických technik, k tvorbě jednotné popisné a obrazové dokumentace, k využití, prezentaci a ochraně HFM. Každá z metodik bude uplatnitelná na všech úrovních zmíněných organizací a institucí a umožní jak atraktivnější prezentaci fotografických památek směrem k veřejnosti, tak jejich lepší ochranu. Kromě těchto metodik byla v rámci projektu vytvořena interaktivní [specializovaná mapa](#) s odborným obsahem (ČVUT), více než 20 článků v odborných publikacích a několik výstav (v NTM a v Moravské Galerii v Brně). Řešení grantového úkolu probíhalo v průběhu roku 2017 podle harmonogramu. Poslední plánovaná výstava proběhla v roce 2017 v NTM: „Tvář průmyslové doby – Poldi – lidé a jejich továrna“ (ze zachráněných, vyčištěných a zrestaurovaných historických fotografií z archivu Poldi Kladno). V rámci projektu bylo vydáno několik odborných publikací: Fotografické ateliéry na území zemí Koruny české, Fotografové šlechtici v zemích Koruny české, Volný čas objektivem šlechty (vydalo NPÚ) a pokračovala práce na připravované publikaci „Dopravní prostředky na fotografii“ (připravuje NTM).

Na konci roku 2017 byl projekt řádně ukončen.

Průmyslové město a jeho proměny ve 20. století: Kultura, identita a řád urbánní průmyslové společnosti na příkladu „ideálního města“ Zlína

Konsorciální projekt NAKI DG16P02M028. Řešení 2016-2020

Řešitelé: NTM (Koordinující pracoviště, Mgr. Vít Strobach Ph.D.) a FSS MU (Mgr. Barbora Vacková, Ph.D.)

Cílem navrhovaného projektu je aplikovaný výzkum zabývající se fenoménem průmyslového města a jeho proměnami ve 20. století. Projekt se soustřeďuje na život v průmyslovém městě z perspektivy obyčejných obyvatel města a zaměstnanců průmyslového komplexu. Nezapomíná přitom na proměňující se ekonomické, kulturní, politické a další „velké“ struktury.“ Řešitelský tým složený z odbornic a odborníků oborů historiografie, sociologie, architektura, urbanistika, design, kartografie a didaktika studuje a dokumentuje proměnu moderního průmyslového města na příkladu města Zlín/Gottwaldov. Jeho dobře vymežitelný prostor a úzká souvislost mezi rozvojem města a průmyslového podniku umožňuje analyzovat dynamiku vývoje města v průběhu klasické industriální éry i pozdější deindustrializace po roce 1989. Přes zjevnou jedinečnost zlínského podnikatelského systému, který bude sledován i v kontextu dalších továrních měst Baťova koncernu, klade řešitelský tým důraz na srovnání s jinými průmyslovými centry v Československu i v zahraničí, především s americkými tzv. company towns, dále s výstavbou v SSSR a po roce 1948 s výstavbou průmyslových měst v tzv. východním bloku. Hlavními cíli projektu jsou pro širší veřejnost určené výstupy a dále výstupy využitelné odborníky a to i v praxi státních a samosprávných úřadů: výstavy s odbornými katalogy, topografické zpracování urbanistického a sociálního vývoje průmyslového města, didaktické a památkové metodiky, rozhlasové pásmo, vzdělávací a informační multimediální web a aplikace pro mobilní zařízení. Projekt

plánuje vstoupit odbornými články, konferencemi a mezioborovou monografií i do akademické diskuze.

V roce 2017 bylo zpracováno několik výstupů, které vznikly nad rámec původního projektového plánu. Byla realizována výstava Baťovský domek: Mizející prvky zlínské architektury s doprovodným kritickým katalogem. Proběhl další z plánovaných workshopů, tematicky věnovaný umění a designu. Na Českém rozhlasu byly odvysílány již dva díly popularizačního pásma o zlínské architektuře. Řešitelský tým pracoval soustavně na všech dílčích etapách projektu, v roce 2018 budou realizovány dvě výstavy, které byly v roce 2017 obsahově, koncepčně a tematicky téměř dokončeny (jsou hotové náměty, libreto, grafický i architektonický návrh). Pokračovaly práce na tvorbě databáze a specializované mapy s odborným obsahem a úspěšně se dokončovaly scénáře procházek pro mobilní aplikaci, kterou tým vyvinul v součinnosti s IT firmou. V návaznosti na archivní průzkum, realizovaný v roce 2016, bylo v průběhu roku 2017 týmem historického výzkumu, vedeným Martinem Markem, pokračováno v heuristice archivních pramenů. Prvořadý význam přitom mělo studium fondů uložených ve Státním okresním archivu ve Zlíně. Heuristický výzkum byl realizován i v Moravském zemském archivu v Brně, tematické sondy byly prováděny ve fondech Národního archivu v Praze a Národního filmového archivu v Praze. Během roku 2017 byla realizována první fáze výzkumu biografických dat. Dohromady bylo do konce října 2017 realizováno 23 biografických polostrukturovaných rozhovorů. V průběhu roku 2017 byla připravena i struktura mapové aplikace, včetně zpřístupnění vybraných mapových archiválií a archivních leteckých snímků, které byly zvoleny za podkladové a operační vrstvy v prostředí mapové aplikace.

9. Přednášková, pedagogická činnost

9.1 Přednášková činnost v NTM

9.1.1 Přednáškový cyklus

21. 1. 2017

Univerzita třetího věku, Západočeská univerzita v Plzni, Centrum stavitelského dědictví Plasy

KODERA, Pavel, Architektura obrany - proměny útočištné funkce plaského kláštera.

23. 1. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

PhDr. Helga Turková, Liduše G. Mostecká a její Malostranské pověsti

28. 1. 2017

Petr Hošťálek, Hedvábnou stezkou na motorce YUKI

31. 1. 2017

RNDr. Ivana Lorencová, **Vědecká a technická hračka a stavebnice Merkur.**

20. 2. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

Mgr. Monica Bubna-Litic, Beuronská umělecká škola v Praze

20. 3. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

Milan Patka, Zajímavosti výzdoby pražského orloje

25. 3. 2017

Den s Pražskou pobočkou České astronomické společnosti

Ing. Jan Zahajský, Útržky z Říše hvězd a neb výstřižkový čtenářský deník začínajícího pamětníka

Prof. RNDr. Petr Kulhánek, CSc., Milníky kosmologie

3. 4. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

Mgr. Ondřej Boháč, Zrození zvonu Václav pro kostel sv. Havla na Starém Městě

22. 5. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

Ing. arch. Jan Břejcha, Kobylisy – proměna venkovského osídlení na městskou čtvrť

19. 6. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

Ing. arch. Jan Bárta, O vídeňské výstavě k jubileu císařovny Marie Terezie

PhDr. Helga Turková, Pražská korunovace Marie Terezie na českou královnu

9. 9. 2017

„Víkend fotografie“ v Centru stavitelského dědictví NTM, Plasy

Mgr. Pavel Kodera, Ph.D., Vědět, co vidím – historie plaského kláštera.

Ing. Ivo Kornatovský, ASČF, Focení v Plasích a okolí

MgA. Václav Šedý, Reprezentace architektonické formy ve fotografii - focení architektury

25. 9. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

PhDr. Pavel Muchka, Nakladatelský dům Josefa Richarda Vilímka v Praze - minulost a současnost

4. 10. 2017

Přednáška v CSD Plasy ve spolupráci s Městskou knihovnou Plasy

Ing. Miroslav Koča, Zahrada v přírodním stylu – CSD Plasy

23. 10. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

PhDr. Kateřina Bečková, Lusthausy a libosady pražského vřkolí. Ve stopě výletníků 19. století

7. 10. 2017

Vápenická sobota v Centru stavitelského dědictví Plasy

Ing. Jan Válek, Ph.D., Vápenné technologie historických staveb

20. 11. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

Akad. soch. Petr Váňa, Klíč české barokní sochařské kompozice

11. 12. 2017

Hovory o Praze (cyklus přednášek Klubu Za starou Prahu)

PhDr. Petr Mašek, Tato kniha je moje!

9.1.2 Konference a semináře a účast pracovníků NTM na nich

24. - 25. 3. 2017

Mezinárodní konference Dějiny staveb 2017 - 18. mezinárodní konference stavebně-historického průzkumu v CSD Plasy (ve spolupráci s Klubem Augusta Sedláčka, Plzeň)

24. - 27. 5. 2017

Mezinárodní konference RINGHOFFER 200. Rodina - podnikání – politika

Hořejš Miloš - Křížek Jiří, Automobily Tatra mezi šlechtickými zákazníky

Kmochová Romana – Kašátková Tereza, Výkresová dokumentace vozidel firmy Ringhoffer v Archivu NTM

Kožíšek Petr, Automobily Tatra

Kužel Petr, Železniční vozidla firmy Ringhoffer ve sbírce NTM

Kynčl Radko, Hnací stroje Ringhoffer ve sbírkách NTM

Novotný Michal, Ringhofferové a utváření urbanistické podoby Smíchova

Plavec Michal, Ringhofferové, vzduchoplavba a výroba letadel

30. 5. -1. 6. 2017

Mezinárodní konference Iron in Archeology: Bloomery Smelters and Blacksmiths in Europe and Beyond

8. 6. 2017

Seminář Digitální fotografie jako sbírkový předmět

Kliment Petr, Olympijská multimediální knihovna Českého Olympijského výboru

Kopecká Ivana, Digitální datový nosič a digitální tisk jako sbírkový předmět z hlediska preventivní konzervace

Stříteský Hynek, Projekt „Historická fotografie v kontextu paměťových institucí“

10. 10. 2017

VIII. ročník leteckého historického semináře NTM „Jak se dělají rekordy“

Plavec Michal, Československý letecký průmysl a rekordy 1935-1938

29. 11. 2017

XXXVIII. sympozium z dějin geodézie a kartografie

Švejda Antonín, Clarkův dalekohled v Čechách

6. 12. 2017

108. seminář z dějin hornictví

Příbil Martin, Zahájení semináře. Činnost hornického oddělení NTM v roce 2017. Probíhá dokumentace českého a slovenského hornického průmyslu.

Příbil Martin, 80 let přehazovacích nakladačů.

7. 12. 2017

57. Seminář z dějin hutnictví

9.2 Přednášková činnost mimo NTM

EBEL, Martin, *Krajina císařského hřebčína v Kladrubech nad Labem ve světle archivních pramenů*. Ochrana kulturní krajiny: Organizace kulturních krajín se zvláštním zřetelem na chov koní. Kladruby nad Labem, 25. 5. 2017.

HÁKOVÁ, Jana a kol., *Komplexní průzkum čtyř barokních podobizen ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou*. Konference Artefakt v Kutné Hoře 30. 11. 2017.

HÁKOVÁ, Jana – ČOBAN, Josef – MACHAČKO, Luboš, *Průzkum a restaurování tempery na plátně Čtoucí dívka od Karla Holana*. Konference konzervátorů-restaurátorů v Litomyšli 19. 9. 2017.

HEJNÝ, Lukáš, *Střechy a jejich krytiny ve sbírkách Národního technického muzea*. Obnova památek PAMÁTEK 2017 – Střechy historických budov. Masarykova kolej, Praha, 14. 3. 2017.

HOŘEJŠ, Miloš, *Podnikatelské aktivity šlechty v cukrovarnictví mezi Nymburkem a Jičínem a jejich vliv na železniční síť*. Porotní sál jičínského zámku, 10. 3. 2017.

HOŘEJŠ, Miloš, panel „aristokracie českých zemí v procesu transformace“. 11. Sjezd českých historiků, Olomouc, 13 – 15. 9. 2017.

HOŘEJŠ, Miloš – ŠIMŮNEK, Michal V., *Nacistická politika proti velkým vlastníkům lesní půdy v protektorátu: Východiska, strategie, bilance*. Katedra environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, 24. 4. 2017.

HRUBÁ, Michaela - STRÍTESKÝ, Hynek - ŠTANZEL, Tomáš, *Digitální fotografie jako sbírkový předmět*. Jihočeské muzeum, České Budějovice, 8. 6. 2017.

KMOCHOVÁ, Romana – VRBOVÁ, Pavla, *Využívání map a mapových děl při identifikaci fotografií (zmizelých) pražských periferií*. 13. Historickogeografická konference na téma „Periferie: Krajina (bez)naděje?“, přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha, 25. 1. 2017.

KODERA, Pavel - TRNKA, Jan, *Centre for Building Heritage in Plasy*. European Museum Academie Annual Conference, Skopje (Makedonie), 29. 9. 2017.

KODERA, Pavel, *Plasy – Centrum stavitelského dědictví*. 8. ročník cyklu Památky 2017, Fakulta architektury ČVUT, Praha, 24. 10. 2017.

KODERA, Pavel, *Centrum stavitelského dědictví Plasy Národního technického muzea*. Přednáška pro studenty v rámci předmětu Historické konstrukce, fakulta stavební ČVUT Praha, 24. 10. 2017.

KODERA, Pavel, *Plasy: „Centre for Building Heritage and the revitalization of the former monastery courtyard“*. Symposium zur Errichtung eines Zentrums für Baukultur und Denkmalpflege, Winklarn (Německo), 17. 10. 2017.

KODERA, Pavel, *Staré plaské komíny – komíny v pohybu*. Konference „Tovární komíny“, Kostelec nad Černými lesy, 20. 10. 2017.

KOPECKÁ, Ivana - SVOBODOVÁ Eva, VLKOVÁ, Daniela, *Barevná kresba E. Filly Zápas zvířat, průzkum před restaurováním*. Konference konzervátorů-restaurátorů v Litomyšli, 19. 9. 2017.

KOPECKÁ, Ivana, *Digitální datový nosič a digitální tisk jako sbírkový předmět z hlediska preventivní konzervace*. Digitální objekty kulturního dědictví, Jihočeské muzeum České Budějovice, 8. 6. 2017.

- KOPECKÁ, Ivana, *Preventivní konzervace digitálních nosičů: Současné technologie a jejich nároky*. Krizové plány v paměťových institucích v současných podmínkách; Národní archiv, Praha, 24. 10. 2017.
- KOPECKÁ, Ivana – SVOBODOVÁ, Eva, *Vyhodnocení FTIR spekter vzorků z historických materiálů*. Seminář Molekulová spektroskopie 2017 – IX. setkání uživatelů, Lázně Bělohrad, 2. 10. 2017.
- PALÍŠEK, Viktor, *Restaurování věžního hodinového stroje*, Konference konzervátorů-restaurátorů v Litomyšli, 21. 9. 2017.
- PINKAS, Jaroslav, panel „Historické prameny ve výuce dějepisu“. 11. Sjezd českých historiků, Olomouc, 13 – 15. 9. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Czescy piloci testowy. Loty próbne samolotów firmy Aviatik w 1917 r. Gorlice*. Na skrzydłach Wielkiej Wojny 1916-1917. Z historii lotnictwa nad „zapomnianymi” frontami czyli od Frontu Wschodniego po Alpy, Siedmiogród i Macedonie, Szymbark (Polsko), 18. 5. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Československý letecký průmysl a rekordy 1935-1938*. VIII. ročník leteckého historického semináře „Jak se dělají rekordy“, NTM, 10. 10. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Hrabalovo Zálabí. Představy a skutečnost*. Schizofrenická historiografie. Literatura Bohumila Hrabala v dějinných zlomech krátkého 20. století, Nymburk, 30. 3. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Jaroslav Čermák, letec a stíhač (1917-1943). K 100. výročí narození*. Městská knihovna Nymburk, 25. 4. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Letec Velké války Maximilian Hesse*. X. ročník konference „Slaný a Slánsko ve XX. století - Všude žijí lidé“, Slaný, 4. 11. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Literární tvorba*. Městská knihovna Poděbrady, 31. 10. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Masarykovy návštěvy v Nymburce (a nejen ony)*. VII. ročník Nymburského historického semináře, Nymburk, 31. 10. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Od jízdních kol ke kosmickým raketám. Ludvík Očenášek (1872-1949)*. Evropská noc vědců, Městský úřad Rokycany, 6. 10. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Pomoc Československa při budování izraelského letectva 1948-1950*. Gymnázium Václava Beneše Třebízského Slaný, 9. 3. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Radlice 14. února 1945. Tam, kde to začalo*. Církev adventistů sedmého dne Radlice, 15. 2. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Rekordní Zlín. Úspěchy s letadlem Zlín XII doma i v zahraničí*. K historii průmyslu, techniky a sociálního vývoje na Moravě a ve Slezsku v meziválečném období (1918–1939) III., TM Brno, 25. 10. 2017.
- PLAVEC, Michal, *Zrod a první boje. Československé vojenské letectvo v letech 1918-1919 (Narodziny i pierwsze walki. Czechosłowackie siły powietrzne 1918-1919)*. Między niebem a ziemią. Współdziałanie sił powietrznych i wojsk lądowych na polach bitew XX i XXI wieku, Dęblin (Polsko), 22. 2. 2017.
- PŘIBIL, Martin, *Vodní kanály a přivaděče pro montánní účely v České republice*. Význam historických hornických kanálů pro vodní hospodářství, přírodu a turistiku na příkladu měst Horní Slavkov a Ehrenfriedersdorf, Ehrenfriedersdorf (BRD), 17. 5. 2017.
- RŮŽIČKA, Jan, *Restaurování nebarokního zinkového kalamáře z produkce Komárovských železáren 1889 – 1899*. Studentská vědecká konference VŠCHT, Praha, 20. 11. 2017.
- RŮŽIČKA, Jan, *Restoration of a 19th Century Empire-style Treasure Chest*. 20th International Corrosion Congress & Process Safety Congress EUROCORR 2017, Praha, 6. 9. 2017.
- RŮŽIČKA, Jan, *Restaurování novobarokního zinkového kalamáře z produkce Komárovských železáren*. Konference konzervátorů-restaurátorů Litomyšl, 21. 9. 2017.
- STROBACH, Vít: panel: *Československá společnost v kontextu poválečné evropské modernity i její krize*. 11. Sjezd českých historiků, Olomouc, 13 – 15. 9. 2017.
- SVOBODOVÁ, Eva – KOPECKÁ, Ivana – ČECHÁK, Tomáš – PROŠEK, Radek, *Metallic varnishes in the past – historical pattern book, analyses, case studies*. 20th International Corrosion Congress & Process Safety Congress EUROCORR 2017, Praha, 6. 9. 2017.
- SVOBODOVÁ, Eva – KOPECKÁ, Ivana – ČECHÁK, Tomáš – TROJEK, Tomáš, *Průzkum herbáře ze sbírek NTM*. Konference konzervátorů-restaurátorů 2017, Litomyšl, 20. 9. 2017.
- ŠTANZEL, Tomáš - STRÍTESKÝ, Hynek - HRUBÁ, Michaela, *Digitální fotografie jako sbírkový předmět*. Jihočeské muzeum, České Budějovice, 8. 6. 2017.

ŠVEJDA, Antonín, *České geodetické přístroje*. VUT, Brno, 26. 5. 2017.

ŠVEJDA, Antonín, *Naše mapy od minulosti do dneška*. VUT, Brno, 27. 5. 2017.

ŠVEJDA, Antonín, *Sbírka hudebních automatů a rekonstrukce kolotoče NTM*. VIII. mezinárodního setkání flašinetářů, TM, Brno, 15. 8. 2017.

TRNKA, Jan - KODERA, Pavel, *Centre for Building Heritage in Plasy*. European Museum Academie Annual Conference, Skopje (Makedonie). 29. 9. 2017.

VÁCHA, Zdeněk, *Průběžné zkušenosti z ověřování – Archiv NTM*. ELZA 2017 – První kroky po nové cestě pořádání, Národní archiv, Praha, 4. 10. 2017.

POSTERY

HÁKOVÁ, Jana, *Restaurování olejomalby na papíru*. Konference Alma, Brno 31. 5. – 3. 6. 2017.

PALÍŠEK, Viktor, *Restoration of the Tower Clockwork*, 20th International Corrosion Congress & Process Safety Congress EUROCORR 2017, Praha, 3. – 7. 9. 2017.

RŮŽIČKA, Jan, *Restaurování nebarokního zinkového kalamáře z produkce Komárovských železáren 1889 – 1899*. Studentská vědecká konference VŠCHT, Praha, 20. 11. 2017.

SVOBODOVÁ, Eva, *Research of Photographic Materials*. Konference Technart 2017, Bilbao, Španělsko, 1. – 5. 5. 2017.

9.3 Pedagogická činnost

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

Ebel, Martin: přednášky v rámci předmětu „Stavebněhistorický průzkum“

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta elektrotechnická

Efmertová Marcela: Historie techniky, Hospodářské a sociální dějiny, Historie techniky a ekonomiky

Mikeš Jan: Historie techniky (v kombinované formě studia - předměty v anglické mutaci).

V rámci obou těchto celků probíhají pravidelné návštěvy studentů FEL ČVUT v Praze v NTM, které jsou doplňkem klasické výuky a které umožňují názorné a praktické předávání odborných informací.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta elektrotechnická (ve spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze a NTM)

Efmertová Marcela: Industrializace v českých zemích a v Československu (s důrazem na vývoj techniky a elektrotechniky). Realizace pravidelné specializační přednášky a semináře pro vybrané studenty FF UK s názornou výukou a s využitím sbírek a výstav NTM.

Masarykova univerzita v Brně, Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie

Rutar Václav: Speciální muzeologie, Teorie muzeologie, Teorie muzejní prezentace

Národní památkový ústav v Praze

Kopecká Ivana: Technologie konzervace nástěnné malby (postgraduální studium)

Škola muzejní propedeutiky při Asociaci muzeí a galerií České republiky

Schorge, Walter: Systém ukládání a evidence digitálního obsahu a jeho zpřístupnění

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav hospodářských a sociálních dějin

Efmertová, Marcela: Průběh industrializace v českých zemích

Novotný, Michal: Kapitoly z dějin železniční dopravy v českých zemích

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav světových dějin

Králová Hana: Světové dějiny novověku od poč. 16. století do 1914 (dvousemestrální seminář)

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Kopecká Ivana: Otázky dlouhodobého uchování a konzervace polymerních předmětů v muzejních sbírkách. Studijní obor Chemická technologie restaurování památek

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

Hulák Jiří: Dějiny průmyslového designu

Štanzel Tomáš: Fotografické technologie (v rámci atelieru fotografie)

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Hulák Jiří: Předmět Dějiny a teorie designu 1 a 2, Ústav umění a designu

Ostatní:

Kynčl Radko: zpracování oponentského posudku na absolventskou práci – restaurování barokních skříňkových hodin - pro Vyšší odbornou uměleckoprůmyslovou školu v Turnově.

Lorencová Ivana: garantka odborné praxe Almudeny Munez Ortega, University of Valencia. Leden – duben 2017, program Erasmus.

10. Ediční a publikační činnost

10.1 Ediční činnost

Edice *Práce z dějin techniky a přírodních věd*:

KUČERA, Tomáš, *Josef, Romuald & Rosalia Božek*. *Práce z dějin techniky a přírodních věd*, svazek 49. NTM, Praha, 2017. ISBN 978-80-7037-275-3, 233 s.

KOLOMÝ, Radoslav, *Historie výroby a vývoje stavebních strojů v českých zemích IV.*

Automobilní jeřáby. *Práce z dějin techniky a přírodních věd*, svazek 50. NTM, Praha, 2017. ISBN 978-80-7037-279-1, 181 s.

PLAVEC, Michal, *Od jízdních kol ke kosmickým raketám. Ludvík Očenášek (1872-1949)*. *Práce z dějin techniky a přírodních věd*, svazek 47 (48). NTM, Praha, 2017. ISBN 978-80-7037-292-0, 138 s.

Katalogy k muzejním expozicím

KYNČL, Radko, *Parní stroje v českých zemích*. NTM, Praha, 2017, ISBN 978-80-7037-267-8, 131 s.

LABOUTKOVÁ, Irena, *Umělecká litina ve sbírkách Národního technického muzea*. Národní technické muzeum, Praha 2017. ISBN 978-80-7037-276-0, 199 s.

Mimo řady:

HULÁK, Jiří – PAULY, Jana. *Hry s technikou Svatopluka Krále*. NTM, Praha, 2017. ISBN 978-80-7037-278-4, 159s.

KAVAN, Jan, POHLREICH, Pavel, ALTMANN, Jiří, PIEKAR, Pavel, OVČÁČKOVÁ, Berenika, SEVEROVÁ, Jaroslava, VILHELMOVÁ, Lenka, *Mezi uměním a řemeslem*. NTM a SČUG Hollar, Praha, 2017, ISBN 978-80-1037297-5, 64s.

KLIMENT, Petr a kol., *Tvář průmyslové doby. Poldi – lidé a jejich továrna*. NTM, Praha, 2017, ISBN 978-80-7037-302-6, 250s

KRÁLOVÁ, Hana (ed.). *Joseph Hardtmuth: Architekt, vynálezce a podnikatel ve službách knížecí rodiny Liechtensteinů*. NTM, Praha, 2017, ISBN 978-80-7037-266-1, 220s.

SKOUPÝ, Jiří, *Šofér, který změnil dějiny. Za volantem vstříc atentátu na arcivévodu Františka d'Este*. NTM, Praha, 2017, ISBN 978-80-7037-291-3, 206 s.

10.2 Publikační činnost

HÁKOVÁ, Jana – FECSKEOVÁ, Alena – NOHEJLOVÁ, Zuzana – WÁWROVÁ, Luisa – MACHAČKO, Luboš, *Komplexní průzkum čtyř barokních podobizen ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou*. In: Sborník Konference sdružení pro ochranu památek Arte-Fakt, roč. 12, Sdružení Arte-fakt, ISBN 978-80-905924-3-8, s. 20-27.

HÁKOVÁ, Jana – ČOBAN, Josef – MACHAČKO, Luboš, *Průzkum a restaurování tempery na plátně Čtoucí dívka od Karla Holan*. In: Fórum pro konzervátory-restaurátory, roč. 22, TM Brno, 2017, ISSN 1805-0050, ISBN 978-80-87896-44-0, s. 3-7.

HOŘEJŠ, Miloš – ŠIMŮNEK, Michal V., *Architektura a urbanismus. Vůdcova města a vesnice*. In: Protektorát 1939-1945. Okupace, odboj, denní život. Brno, 2017, ISBN 978-80-7525-113-8, s. 100-103.

HOŘEJŠ, Miloš, *Mezi dvěma světy: proměny národnostní identity rodiny Czernin-Morzinů v 1. polovině 20. století. Ústav pro studium totalitních režimů Securitas imperii*, sv. 30/1, Praha, 2017, ISSN 1804-1612, s. 12-35.

HOŘEJŠ, Miloš, *Lovecké zámky a chaty mělnické větve Lobkowiczů*. *Prameny a studie*, č. 59, NZM, Praha, 2016, ISSN 0862-8483, s. 25-42.

HOŘEJŠ, Miloš, *Lovecké sídlo rodiny Kinských Na Tokáni*. *Prameny a studie*, č. 59, NZM, Praha, 2016, ISSN 0862-8483, s. 43-68,

HOŘEJŠ, Miloš, *S automobilem na cestách. Cestování šlechty v éře moderních dopravních prostředků*. In: *Volný čas objektivem šlechty*, VAVŘINOVÁ, Valburga (ed.), ISBN 978-80-7480-071-9, s. 151-165.

HULÁK, Jiří, *Svatopluk Král a (nebo) Zdeněk Kovář? Několik stránek nejen o designu obráběcích strojů*. *Prostor Zlín*, č. 6, 2017, ISSN 1212-1398, s. 3-9.

- HULÁK, Jiří – DVOŘÁK, František, [Design Škodovek: Mladou Boleslaví prošly hvězdy světové extratřídy](#). Auto iDNES, 9. 2. 2017.
- HULÁK, Jiří, *ETA – umění (a) spotřebiče*. Východočeská galerie v Pardubicích, 2017, ISBN: 978-80-85112-82-5, 5s.
- KMOCHOVÁ, Romana - VRBOVÁ, Pavla, *Časopis Letem světem a amatérská fotografie*. Historická fotografie: sborník pro prezentaci historické fotografie, 2017, roč. 16, ISSN 1213-399X, s. 30-51.
- KOPECKÁ, Ivana - SVOBODOVÁ, Eva - ČECHÁK, Tomáš - TROJEK, Tomáš, *Průzkum herbáře ze sbírek NTM*. Fórum pro konzervátory-restaurátory 2017, TM, Brno, 2017, ISSN 1805-0050 (ISBN 978-80-87896-44-0), s. 79-84.
- KOPECKÁ, Ivana - SVOBODOVÁ, Eva - VLKOVÁ, Daniela, *Barevná kresba E. Filly Zápas zvířat – průzkum před restaurováním*. Fórum pro konzervátory-restaurátory 2017, TM, Brno, 2017, ISSN 1805-0050 (ISBN 978-80-87896-44-0), s. 19-22.
- KRÁLOVÁ, Hana. Směr České Budějovice. První léta působení firmy L. & C. Hardtmuth na jihu Čech. In: KRÁLOVÁ, Hana (ed.). *Joseph Hardtmuth: Architekt, vynálezce a podnikatel ve službách knížecí rodiny Liechtensteinů*. NTM, Praha, 2017, ISBN 978-80-7037-266-1, s. 41-51.
- KYNČL, Radko, *Achille Brocot – 200 let od narození*. In: Watch it, 2017, č. 29, ISSN 1804-1574, s. 62 – 65.
- KYNČL, Radko, *Historie hodinářství v Indii*. In: Watch it, 2017, č. 28, ISSN 1804-1574, s. 106 – 116.
- KYNČL, Radko, *Historie hodinářství v Polsku*. In: Watch it, 2017, č. 31, ISSN 1804-1574, s. 102 – 111.
- KYNČL, Radko, *Historie hodinářství ve Švédsku*. In: Watch it, 2017, č. 30, ISSN 1804-1574, s. 98 – 107.
- KYNČL, Radko, *Národní podnik Chronotechna – 70 let od založení*. In: Watch it, 2017, č. 28, ISSN 1804-1574, s. 60 – 65.
- KYNČL, Radko, *Pierre Le Roy – 300 let od narození*. In: Watch it, 2017, č. 28, ISSN 1804-1574, s. 38 – 39.
- KYNČL, Radko, *Příběh hodinářství v Dánsku*. In: Watch it, 2017, č. 29, ISSN 1804-1574, s. 100 – 105.
- LORENCOVÁ, Ivana, *Historické naučné a technické hračky a školní pomůcky*. In: Perspektivy české muzejní edukace, NTM, Praha, 2017, ISBN 978-80-7036-516-8, s. 51-57.
- LORENCOVÁ, Ivana, *Kontaktní čočka*. In: Příběhy věcí - 100 artefaktů za posledních 100 let. Labyrint, Praha, 2017, ISBN 978-80-87260-90-6, s. 114-117.
- LUKEŠ, Zdeněk, *Architekt Vladimír Karfík vypráví*. NTM, Praha, 2017, ISBN 978-80-7037-301-9, 144 s.
- PALÍŠEK, Viktor, *Restaurování věžního hodinového stroje*. Fórum pro konzervátory-restaurátory, roč. 22, TM, Brno, 2017, ISSN 1805-0050, ISBN 978-80-87896-44-0, s. 140-145.
- PATOČKA, Jaromír, *Velkostatek Křivoklát a fürstenberský majetek v Čechách na počátku 20. století*. In: Prameny a studie č. 60/2017, NZM, Praha, 2017, ISSN 0862-8483, s. 21-57.
- PLAVEC, Michal - KOLENOVSKÁ, Daniela, *Běloruská emigrace v meziválečném Československu. Studie a dokumenty. Sociopolitický aspekt*. Karolinum, Praha, 2017. ISBN 978-80-246-3781-5, 287s.
- PLAVEC, Michal, *Letecká válka nad Opavskem*. In: Troppau 1945. Opava v roce nula. ŠVÁBENICKÝ, František (ed.), 2. rozšířené vydání, Opava, 2017, ISBN 978-80-7572-007-8, s. 142-167.
- PLAVEC, Michal, *Letecké operace nad Brnem v dubnu 1945. Část první. Nasazení průzkumných a stíhacích jednotek*. Vlastivědný časopis Jižní Morava, roč. 52, sv. 55, 2016 [vyšlo 2017], ISSN 0449-0436, s. 195-228.
- PLAVEC, Michal, *Návrat plukovníka Berounského do Ruska. Osobní tragédie na pozadí druhé světové války*. In: Slaňáci ve světě. Slaný a Slánsko ve XX. století. Wotrubia Slaný, 2017, ISBN 978-80-906274-2-0, s. 108-158.
- PLAVEC, Michal. Nejasný vztah podnikatelských rodin Hardtmuthů a Lannů. Vývoz jihočeské tuhy v první polovině 19. století. In: KRÁLOVÁ, Hana (ed.). *Joseph Hardtmuth: Architekt*,

vynálezce a podnikatel ve službách knížecí rodiny Liechtensteinů. NTM, Praha, 2017, ISBN 978-80-7037-266-1, s. 171–180.

PLAVEC, Michal, *Nymburk lan. Several notes on the units of modern period*. Dějiny vědy a techniky, č. 4, 2016 [vyšlo 2017], ISSN 0300-4414, s. 265-275.

PLAVEC, Michal, *Smrt generálporučíka Gustava Hundta*. In: Troppau 1945. Opava v roce nula. ŠVÁBENICKÝ, František (ed.). 2. rozšířené vydání, Opava, 2017, ISBN 978-80-7572-007-8, s. 104-109.

PLAVEC, Michal, *Nejstarší historie letecké sbírky Technického musea v Království českém*. In: SENČEK, Richard R. a kol. (eds.) *História a súčasnosť zbierok a zberateľstva*. Slovenská pošta a. s. Poštové múzeum, Banská Bystrica, 2017, ISBN 978-80-972322-2-1, s. 118 – 131.

PŘIBIL, Martin: *Stopy po hornictví*. In: *Industriální stopy - Přehlížené, drobné, zapomenuté*. Industriální stopy v krajině a sídlech. Benjamin Fragner (ed.). Praha: VCPD, 2017, ISBN 978-80-01-06327-9, s. 64-73.

PŘIBIL, Martin, *Vodní kanály a přivaděče pro montánní účely v České republice*. In: *Význam historických hornických kanálů pro vodní hospodářství, přírodu a turistiku na příkladu měst Horní Slavkov a Ehrenfriedersdorf*. Pavel Beran, František Titl (eds.), Horní Slavkov, ISBN 978-80-906965-0-1, s. 80-107.

RŮŽIČKA, Jan, *Restaurování novobarokního zinkového kalamáře z produkce komárovských železáren*. Fórum pro konzervátory-restaurátory, roč. 22, TM, Brno, 2017, ISSN 1805-0050, ISBN 978-80-87896-44-0, str. 150-155.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Až dosloužím!* In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 10, 2017, ISSN 1210-0889, s. 63.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Domácí elektrické léčení*. In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 2, 2017, ISSN 1210-0889, s. 61.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Domácí vaření*. In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 4, 2017, ISSN 1210-0889, s. 51.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Funkce domácích spotřebičů – co všechno mají umět?* In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 11, 2017, ISSN 1210-0889, s. 61.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Kam na nákupy?* In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 12, 2017, ISSN 1210-0889, s. 61.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Kam s ním?* In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 5, 2017, ISSN 1210-0889, s. 61.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Nucená zastoupení*. In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 8-9, 2017, ISSN 1210-0889, s. 79.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Obchodní názvy*. In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 6, 2017, ISSN 1210-0889, s. 61.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Supertatramat*. In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 3, 2017, ISSN 1210-0889, s. 63.

STŘECHOVÁ, Lucie, *V Československu se luxuje!* Působení firmy Elektro-lux v Československu, *Dějiny a Současnost*, č. 7/2017, ISSN 0418-5129, s. 38-41.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Válečná výroba*. In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 1, 2017, s. 63.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Výhody elektrického bydlení*. In: *Technika v domácnosti*. Elektro, odborný časopis pro elektrotechniku, č. 7, 2017, ISSN 1210-0889, s. 57.

STŘECHOVÁ, Lucie, *Vysavače Made in Czechoslovakia – vysavače pod znakem sovy*. Ročenka Elektro, 2017, ISSN 1210-0889, s. 228-238.

STŘÍTESKÝ, Hynek (ed.), *Člověk v náhradách*. NTM, Praha, 2018, ISBN 978-80-7037-300-2, 63 s.

SVOBODOVÁ, Eva - KOPECKÁ, Ivana - ČECHÁK, Tomáš - TROJEK, Tomáš, *Průzkum herbáře ze sbírek NTM*. Fórum pro konzervátory-restaurátory 2017, TM, Brno, 2017, ISSN 1805-0050 (ISBN 978-80-87896-44-0), s. 79-84.

SVOBODOVÁ, Eva - KOPECKÁ, Ivana - VLKOVÁ, Daniela, *Barevná kresba E. Filly Zápas zvířat – průzkum před restaurováním*. Fórum pro konzervátory-restaurátory 2017, TM, Brno, 2017, ISSN 1805-0050 (ISBN 978-80-87896-44-0), s. 19-22.

VÁCHA, Zdeněk, *Depozitární hala NTM pro archiválie, knihy a papírové sbírkové předměty*.
Archivní časopis, roč. 67, 2017, č. 3, ISSN 0004-0398, s. 290-313.

11. Prezentační činnost

11.1 Vývoj návštěvnosti

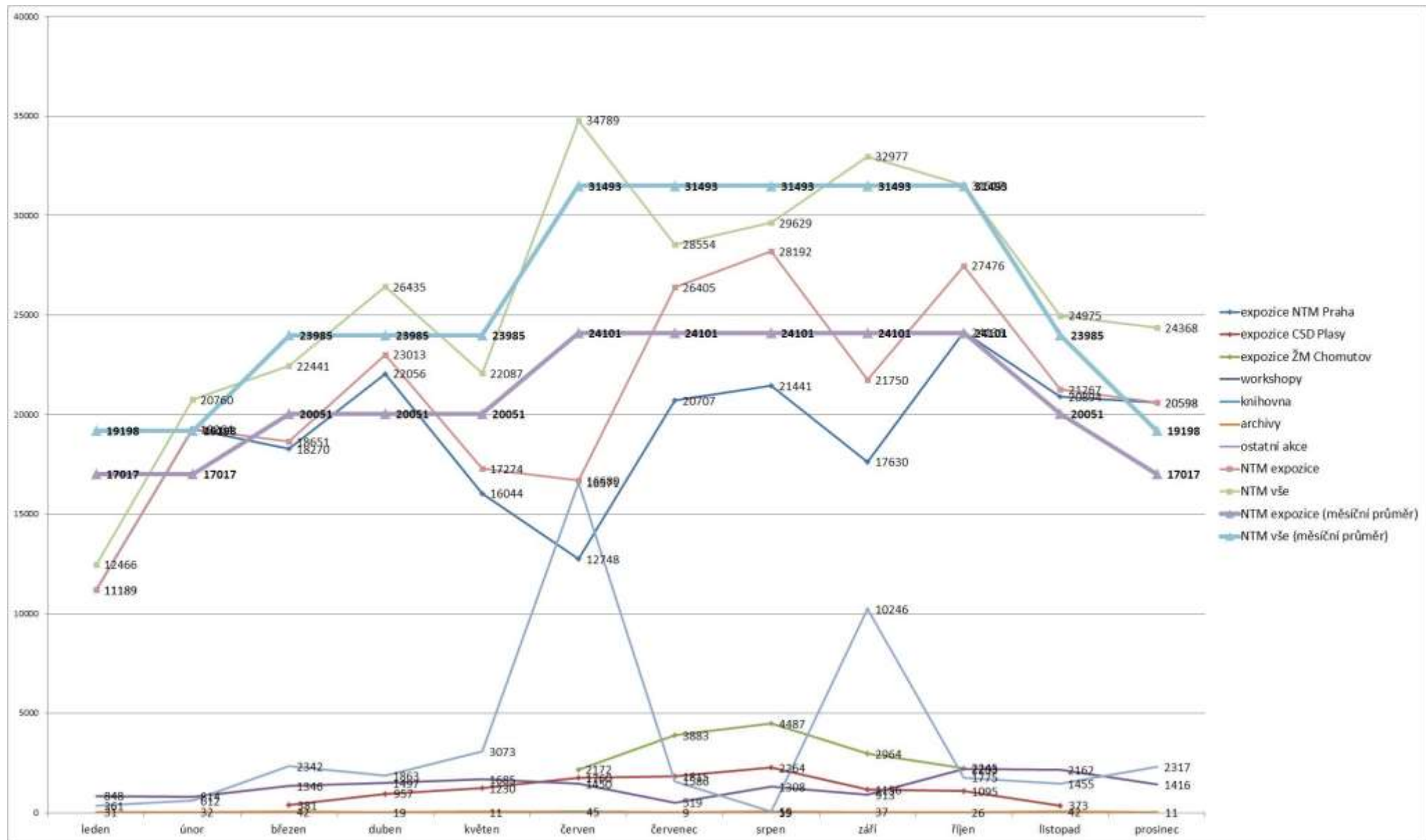
Za období od 1. 1. do 31. 12. 2017 navštívilo NTM ve všech jeho objektech a při všech jeho počítatelných aktivitách celkem 310 998 návštěvníků, což je o 24 609 osob více než v roce předchozím. Z toho bylo 224 977 návštěvníků vlastních expozic na Letné (142 400 dospělých a 82 577 dětí), resp. 11 031 návštěvníků Centra stavitelského dědictví v Plasích (7 291 dospělých a 3 740 dětí) a 15 751 návštěvníků železničního depa v Chomutově (10 750 dospělých a 5 001 dětí). Workshopů (včetně výtvarně řemeslných dílen, programů muzejní pedagogiky, televizního studia, a to včetně CSD Plasy) se zúčastnilo 16 161 osob. Ostatní akce, pořádané v objektech NTM (semináře a konference, přednášky, vernisáže, koncerty aj., a to včetně CSD Plasy, resp. Muzejní noci), navštívilo dalších 42 256 osob. Archivní badatelnu navštívilo 498 osob, studovnu knihovny dalších 324 osob.

Průměrná měsíční/denní návštěvnost činila 18 748/719 návštěvníků v případě expozic v hlavní budově NTM, 1226/63 návštěvníků v případě CSD Plasy, resp. 3150/183 návštěvníků v případě železničního depa v Chomutově. Průměrná měsíční návštěvnost všech expozic činila 17 017 návštěvníků (leden-únor a prosinec, otevřeno pouze NTM v Praze), 20 051 návštěvníků (březen-květen, listopad, otevřeno NTM v Praze a CSD v Plasích), 24 101 návštěvníků (červen-říjen, otevřeno NTM v Praze, CSD v Plasích a železniční depo v Chomutově). Průměrná měsíční návštěvnost všech objektů NTM po započítání všech konaných akcí činila 19 198, 23 985, resp. 31 493 osob. Vyšší než průměrná návštěvnost byla v sedmi měsících, což je o dva měsíce více než v předchozím roce. Týká se to měsíců února (19 264 návštěvníků), dubna (23 013 návštěvníků), července (26 405 návštěvníků), srpna (28 192 návštěvníků), října (27 476 návštěvníků), listopadu (21 267 návštěvníků) a prosince (20 598 návštěvníků).

Celková návštěvnost obecně kopírovala návštěvnost expozic s výjimkami v březnu, červnu (celková návštěvnost, daná Pražskou muzejní nocí, byla nejvyšší v roce, i když návštěvnost vlastních expozic byla druhá nejhorší v roce), červenci, září a říjnu.

Tradičně vyšší návštěvnost byla o víkendech, hlavně v soboty. Mezi návštěvnicky výjimečné dny patřily: 11. 2. (děníera výstavy Civitas Carolina, 1 835 návštěvníků), 22. 4. (oslava 70. výročí první velké cesty Hanzelky a Zikmunda, 2 041 návštěvníků), 10. 6. (Muzejní noc, 11 987 návštěvníků), 5. 7. (výročí založení NTM v roce 1908, 2 216 návštěvníků), 9. 9. (Dny evropského dědictví, 8 325 návštěvníků), 27. 10. (v návaznosti na následující den, 1 839 návštěvníků), 28. 10. (výročí vzniku CSR v roce 1918, 4 550 návštěvníků), 17. 11. (výročí 17. 11. 1989, 1 814 návštěvníků), 18. 11. (v návaznosti na předešlý den, 2 196 návštěvníků).

měsíc	expozice NTM Praha	expozice CSD Plasy	expozice ŽM Chomutov	workshopy (Praha, Plasy, Chomutov)	knihovna	archivy	ostatní akce (Praha, Plasy, Chomutov)	NTM expozice	NTM vše
leden	11189			848	31	37	361	11189	12466
únor	19264			814	32	38	612	19264	20760
březen	18270	381		1346	42	60	2342	18651	22441
duben	22056	957		1497	19	43	1863	23013	26435
květen	16044	1230		1685	11	44	3073	17274	22087
červen	12748	1760	2172	1450	45	43	16571	16680	34789
červenec	20707	1815	3883	519	9	35	1586	26405	28554
srpen	21441	2264	4487	1308	19	55	55	28192	29629
září	17630	1156	2964	913	37	31	10246	21750	32977
říjen	24136	1095	2245	2203	26	37	1775	27476	31517
listopad	20894	373		2162	42	49	1455	21267	24975
prosinec	20598			1416	11	26	2317	20598	24368

11.2 Expozice a výstavy

11.2.1 Expozice

V blízkosti expozice Hornictví a Hutnictví byla 1. 2. 2017 nově otevřena hravá část expozic Herna Merkur, které je určena malým i velkým návštěvníkům pro odpočinek, zábavu i poučení. V herně jsou vystaveny exponáty postavené z Merkuru související s hornickou a hutnickou tematikou - rypadlo, těžní věž, mašiny, které mohou být inspirací pro práci návštěvníků s touto stavebnicí.

Za svou sezónní expozici počítá NTM nově zpřístupňovaný železniční depozitář v Chomutově. Tradiční Dny otevřených dveří v Železničním depozitáři NTM v Chomutově byly v roce 2017 významně rozšířeny. Depozitář byl pro veřejnost zpřístupněn od 1. 6. do 29. 10. 2017 čtyři dny v týdnu. V tuto dobu mohli všichni zájemci o dopravní techniku, zejména o dějiny a vývoj kolejové drážní dopravy, navštívit prostory, ve kterých jsou uložena a příležitostně vystavována historická kolejová vozidla ze sbírky NTM, které spravuje největší státní sbírku historických kolejových vozidel na území ČR. Návštěvníci si mohli prohlédnout téměř 100 kolejových vozidel několika rozchodů a nejrůznějších typů – od parní lokomotivy vyrobené v roce 1870 až po kolejový sněhový pluh z roku 1980. K vidění v Chomutově byly lokomotivy bývalých ČSD, salonní, osobní i motorové vozy, elektrické a motorové lokomotivy, historické drezíny, ale i vozidla, která donedávna sloužila v pravidelném provozu u Českých drah.

Při příležitosti vzpomínkové slavnosti k nedožitým osmdesátým narozeninám Jana Kaplického byla v CSD Plasy 13. 9. 2017 otevřena aktualizovaná a o nové exponáty doplněná expozice s názvem Příběh vizionáře: Jan Kaplický. Expozice seznamující s životem i dílem tohoto významného architekta byla pojata jako „studijní kabinet“, ve kterém lze procházet mezi více než padesáti autorskými modely, které mapují práci Kaplického architektonického studia Future Systems od jeho počátků až k posledním výtvorům.

Malá expozice, věnovaná historii kontaktních čoček, byla otevřena 4. 10. 2017. Nachází se v expozici Chemie kolem nás. Vývoj měkkých kontaktních čoček je spojen především se jménem vynikajícího českého vědce Otto Wichterleho, který byl tvůrcem „čočkostroje“ – jednoduchého zařízení na odlévání kontaktních čoček. Expozice byla připravena ve spolupráci s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, Ústavem makromolekulární chemie AV ČR a Českou kontaktologickou společností.

Za připomenutí stojí expozice v Centru stavitelského dědictví, které v roce 2017 zahájilo svou druhou sezónu. Jedná se o expozici stavitelství, která je instalována prakticky v celém adaptovaném objektu bývalého pivovaru a takto tuto industriální památku zpřístupňuje veřejnosti, a dvůr stavební řemesel s expozicí stavebně-historického průzkumu, které jsou umístěny v hospodářském dvoře. V prostoru bývalé mlýnice byla v roce 2017 přístupná prodloužená výstava Calcarius čili vápeník.

11.2.2 Výstavy

16. 2. 2016 – 29. 1. 2017

Od Plamene k LEDu

Výstava byla věnována historickému vývoji světelných zdrojů. Základ výstavy tvořila ukázka světelných elektrických zdrojů ze sbírky NTM, především z druhé poloviny 19. a z 20. století, tj. obloukových a žárovkových světelných zdrojů, doplněných některými okrajovými a slepými cestami vývoje včetně kuriozit. Výstava současně přiblížila významné osobnosti tohoto odvětví, z českých vynálezů dílo Františka Křižíka, ze zahraničních osobností pak např. podíl Thomase Alvy Edisona.

11. 5. 2016 – 5. 2. 2017

Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.

Stěžejní výstava NTM v roce 2016. Výstava představila návštěvníkům období vlády Karla IV. z pohledu stavitelství a architektury. Návštěvník procházel výstavně pojatým středověkým stavenišťem budovaného opevnění Nového města pražského kolem roku 1350. Na modelu 1:2 byla z autentického stavebního materiálu (opuky) představena ukázka rozestavěné hradby, kde bylo patrné její zakládání, průběh výstavby i podoba dokončené stavby. Součástí

„staveniště“ byly středověké dílny řemesel podílejících se na výstavbě (především kameníků, tesařů, zedníků, kovářů) a dalších. Integrální součástí bylo rozměrné diorama ze Sadelerova prospektu Prahy detailně zachycující mnohé partie středověkého opevnění i s ukázkami současné podoby. Výstava byla dále obohacena špičkovými díly dobových produktů stavebních řemesel, a to jak v originále, tak ve věrných replikách, které byly na Pražském hradu, v katedrále sv. Víta, na Karlově mostě, Karlštejně, Bečově a dalších místech. Pro děti byl vytvořen interaktivní koutek s filmy ukazujícími práce na středověké stavbě i s dalšími interaktivními exponáty.

27. 9. 2016 – 21. 5. (15. 10.) 2017

Český kinematograf

Rozsáhlá výstava představila při příležitosti 120 let od první filmové projekce v českých zemích unikátní kinematografické sbírky NTM a NFA. Výstava byla zaměřena na období počátku filmu na konci 19. a v první třetině 20. století a seznamovala s dobovou filmovou technikou i filmovou tvorbou. Pozornost byla věnována vynálezům a objevům, vedoucím ke vzniku kinematografie, kočovným kinům i prvním stálým biografům. Představila zakladatelské osobnosti české kinematografie, které stály před i za kamerou, a prezentovala, jak se první filmy vyráběly a jak vypadaly nejstarší filmové ateliéry.

15. 11. 2016 – 30. 4. 2017

Člověk a telefon

NTM ve spolupráci se společností T-Mobile ČR představilo výstavu, která mapovala historii telefonu, a která především umožnila návštěvníkům vyzkoušet si, co všechno dnešní smartphony umí, jak nám telefony změnilы život, a ukázala, co ještě vývoj komunikačních technologií může přinést. Výstava rovněž připomněla hned několik výročí roku 2016: 140 let od zapsání patentu Alexandra Grahama Bella, 25 let od doby, kdy do České republiky přišel internet, a 20 let od masového rozšíření mobilních telefonů u nás.

1. 12. 2016 – 30. 1. 2017

Místa utrpení smrti a hrdinství - život vězňů v koncentračních táborech

Putovní výstava mapovala koncentrační a vyhlazovací tábory fungující v období nacismu. Byla doplněna dobovými materiály a obsahovala autentické vzpomínky lidí, kteří běsnění fašistů přežili. Výstavu připravila Historická skupina Osvětim při Sdružení politických vězňů a pozůstalých.

6. 12. 2016 – 30. 4. 2017

Ostře sledované vlaky v NTM

18. 11. 2016 uplynulo 50 let od premiéry filmu Ostře sledované vlaky. NTM vzdalo výstavou hold tomuto nejvýznamnějšímu českému filmu z drážního prostředí. Návštěvníci mohli obdivovat např. historickou drezínu Tatra ze sbírek NTM, která si ve filmu „zahrála“, nebo sošku Oscara, kterou zapůjčil režisér Jiří Menzel.

22. 2. – 1. 10. 2017

Svatopluk Král – hra (s) technikou

Výstava připomněla pozoruhodnou tvorbu jedné z nejvýraznějších osobností českého průmyslového designu. Svatoopluk Král (1926) je průkopník moderního designu obráběcích strojů, svébytný a mezinárodně uznávaný výtvarník a autor kinetických hraček pro zdravé i postižené děti.

19. 3. – 31. 10. 2018

Poklady v českých keramických obkladech

Výstava instalovaná v Centru stavitelského dědictví Plasy seznámila návštěvníka s historií keramických obkladů na území českých zemí. Zaměřila se především na průmyslovou výrobu, které od poslední čtvrtiny 19. století dominovaly továrny v Rakovníku, Horní Bříže a Chlumčanech. Vedle pestré škály výrobků od počátků produkce do současnosti představila

také problematiku výroby keramiky, počínaje těžbou surovin až po finalizaci a užití jednotlivých produktů.

22. 3. – 11. 6. 2017

Kaligram – hra s písmeny

Výstava studentských prací oboru Písmo, typografie a kaligrafie, kterou uspořádalo NTM ve spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně a její fakulty multimediálních komunikací.

9. 5. 2017 – 28. 5. 2018

Člověk v náhradách aneb technika slouží medicíně

Stěžejní výstava NTM pro rok 2017 vznikla ve spolupráci s Univerzitou Karlovou a Národní lékařskou knihovnou. Seznámila návštěvníka s historií i se současností protetiky, ukázala možnosti, perspektivy i meze náhrad lidského těla a zachytila jedinečnost výsledků propojení jednotlivých oborů medicíny, vědy a techniky. Na výstavě se návštěvníci seznámili s realitou současných možností medicíny. Na přípravě výstavy se podílely desítky špičkových odborníků z jednotlivých představených oborů.

14. 5. 2017– 31. 10. 2018

Vynálezce a vlastenec Ludvík Očenášek - od jízdnicích kol ke kosmickým raketám

Výstava instalovaná v Centru stavitelského dědictví v Plasích byla věnovaná životu a dílu českého vynálezce Ludvíka Očenáška, významného průkopníka raket a kosmických letů, jednoho ze dvou Čechů, kteří jsou zapsáni v USA v síni slávy průkopníků kosmických letů. Výstava byla připravena při příležitosti 145. výročí jeho narození.

16. 5. – 28. 5. 2017

Ferrari

Unikátní výstava vozů Ferrari vznikla při příležitosti 4. ročníku soutěže elegance historických vozů Concours d'Elegance na zámku Loučeň 2017 a 70. výročí vzniku slavné italské značky. Představila vozy Ferrari 330 GT 2+2 (1966), Ferrari 275 GTC (1966), Ferrari 400 Automatic (1976) a Ferrari F 430 Scuderia (2008).

27. - 28. 5. 2017

Výstava vozidel z produkce koncernu Ringhoffer-Tatra v areálu budoucího Muzea železnice a elektrotechniky NTM na Masarykově nádraží

Pro širokou veřejnost byla v areálu budoucího Muzea železnice a elektrotechniky NTM na Masarykově nádraží jako doprovodný program konference Ringhoffer 200 připravena prezentace produkce výrobků firem František Ringhoffer a koncernové Kopřivnické vozovky (salonní vůz arcivévodky Františka Ferdinanda d'Este z roku 1909 (NTM), salonní vůz prezidenta T. G. Masaryka z roku 1930 (ČD), motorová železniční drezína Ringhoffer z roku 1908 (NTM) a parní motorový vůz „Komarek“ z roku 1903 (NTM).

31. 5. 2017 – 26. 6. 2018

Mezi uměním a řemeslem. Grafické techniky ve stoleté historii SČUG Hollar Praha

Výstavu připravilo NTM ve spolupráci se Spolkem českých umělců grafiků Hollar Praha. Na výstavě byly prezentovány práce členů SČUG Hollar, provedené různými tiskařskými technikami (dřevořez, dřevoryt, mědirytina, serigrafie, litografie, linoryt, strukturální grafika a digitální grafika), a zároveň ukázky práce starých řemeslníků-tiskařů.

7. 6. – 8. 10. 2017

Jak se měří sledovanost televize? Dvacet let peplemetrů v Česku

Výstava přehledně dokumentovala dvacetileté měření sledovanosti televize na českém trhu. Výstavu připravilo NTM a Asociace televizních organizací ve spolupráci se společností Nielsen Admosphere a za podpory České televize.

19. 6. – 26. 6. 2017

Obojživelník

NTM ve spolupráci s firmou Enjoy Tech Limited představila unikátní obojživelný automobil, který na týden obohatil expozici Dopravy venkovní instalací tohoto vozidla. Presentace byla doplněna komentovanými prohlídkami.

23. 6. – 3. 9. 2017

Sochařské portréty

Spolek sochařů ČR již několik let pořádá ve spolupráci s AV ČR soutěže na sochařské portréty významných osobností. V roce 2017 byly výsledky poprvé prezentovány v NTM. Zadáním soutěže pro rok 2017 bylo ztvárnění režisérky Věry Chytilové, automobilové závodnice Elišky Junkové a prof. Jaroslava Heyrovského.

1. 8. – 24. 9. 2017

Místa utrpení, smrti a hrdinství. Vězni z českých zemí v nacistických koncentračních táborech.

Výstava připravená Historickou skupinou Osvětim a Památníkem Terezín. Výstava se uskutečnila ve spolupráci s Městskou knihovnou Plasy a byla instalována v románském foyer Centra stavitelského dědictví Plasy.

18. 8. – 30. 11. 2017

Česká cena za architekturu 2017

Výstava, umístěná ve venkovních prostorách NTM CSD Plasy před Expozicí stavitelství, ukazovala 42 projektů, které postoupily do užší nominace 2. ročníku České ceny za architekturu. V roce 2017 bylo do soutěže přihlášeno 249 prací.

6. 9. 2017 – 31. 5. 2018

Plachetnice Niké a její osudy

Návštěvníci dopravní haly muzea mohli obdivovat jachtu Niké, kterou postavil slavný český mořeplavec Richard Konkolski a v polovině 70. let 20. století s ní obeplul svět. Ve své době byla Niké druhou nejmenší lodí, která cestu kolem světa zdolala a Richard Konkolski první Čech, který ji samostatně uskutečnil. Na sedmimetrové Niké urazil vzdálenost 41 000 námořních mil s denním průměrem 100 mil. Plul přes bezvětrná pásma, podél Velké korálové bariery a přes bezvětrnou oblast Indonésie. Později Konkolski plachetnici vylepšil a přeplul s ní v rekordním čase Atlantik. Vystavenou loď doprovázela projekce dokumentárních filmů.

1. 9. – 31. 12. 2017

Klamárium

Snahou výstavy bylo na příkladu optických klamů ukázat a vysvětlit některé obecné principy lidského zrakového vnímání. Výstava byla rozdělena do pěti samostatných pokojů, v každém z nich se návštěvník mohl seznámit s vybranou oblastí lidského vnímání.

4. 10. 2017 – 31. 3. 2018

Pražské majáky

Výstava fotografií zachycujících pražské vodárenské věže. Záměrem autora Patrika Slámy bylo dát ve svých fotografiích věžím novou funkci. Na jeho nočních snímcích byly vodárenské věže zachyceny jako majáky, které pomáhají najít obyvatelům najít cestu tak, jako námořníkům na moři.

18. 10. 2017 – 25. 2. 2018

Nejkrásnější zámky, hrady a zahrady v Sasku

Drobnější výstava, představující historické skvosty Saska, vznikla ve spolupráci se Staatliche Schlösser, Burgen und Gärten Sachsen.

25. 10. 2017 – 1. 2. 2018

Umění a řemeslo. Současné medailérské umění 2008-2017

Výstava ukázala, jaký je současný vývoj medailérského oboru. Představena byla bohatá škála děl členů Asociace umělců medailérů, jejichž práce předvedly, jak tato oblast úzce spojuje uměleckou invenci s řemeslným základem.

29. 11. 2017 – 25. 3. 2018

Tvář průmyslové doby. Poldi – lidé a jejich továrna

Výstava návštěvníky seznámila prostřednictvím uceleného souboru fotografií z Poldi Kladno s vývojem fotografické techniky a se změnami v pojetí průmyslové fotografie. Vystavený soubor fotografií ze sbírek NTM zároveň zdokumentoval historii významného teritoriálně českého průmyslového podniku a na příkladu ocelářské výroby i více než stoletý pokrok techniky.

11.3 Spolupráce NTM na výstavách a expozicích jiných organizací

Arcibiskupství Pražské

- výstava Brdy, krajina, historie a lidé (14. – 16. 11. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

BigMedia s. r. o., Praha

- výstava Gott, my life (8. 6. – 30. 9. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Česká pošta s. p., Poštovní muzeum

- výstava Ve znamení sv. Floriána. Hasiči a hasičská technika ve známkové tvorbě (21. 3. – 30. 6. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Český rozhlas

- výstava Hudba ve spirále (4. 5. – 30. 6. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

ČVUT, fakulta dopravní

- výstava České vozy Velkých cen (9. – 11. 6. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Dobrovická muzea, o. p. s., Dobrovice

- výstava Cesta ke hvězdám (20. 9. – 30. 11. 2018) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Federace židovských obcí v České republice/Židovská synagoga v Krnově

- výstava Židovští průmyslníci, podnikatelé a vynálezci (1. 7. 2013 – 30. 6. 2017) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Hlavní město Praha, Magistrát hlavního města Prahy

- výstava Ateliér H. Eckert (31. 10. – 10. 12. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Hravý architekt z. s., Praha

- výstava Baroko v českých zemích – Putování po stopách baroka (12. 9. – 15. 10. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Knihovna Václava Štecha, Slaný

- výstava První den míru (31. 5. - 2. 8. 2017) – zapůjčení původní výstavy NTM

Krajská galerie výtvarného umění, Zlín

- výstava Čeští architekti a počátky turismu na Chorvatském Jadranu (12. 4. – 18. 6. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí

- výstava O neobyčejném putování Alfréda Radoka (28. 4. – 11. 6. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Kunsthistorisches Museum Wien

- výstava Erzherzog Ferdinand II. – 450 Jahre Tiroler Landesfürst (15. 6. – 8. 10. 2017) – výpůjčka sbírkového předmětu z Muzea architektury a stavitelství

Město Roudnice

- výstava 130 let poštovníctví v Radnicích (17. 5. – 31. 12. 2017) – výstava sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Město Žacléř

- výstava o cestě Alfreda Taubeho a jeho ženy Luisy z Kamenického Šenova na Daleký Sever v roce 1928 (20. 5. – 31. 8. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Městské muzeum v Jaroměři

- výstava S pietou popel shrnuce (15. 10. – 15. 11. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Městské muzeum v Kralupech nad Vltavou

- výstava Hoši od Zborova ... (8. 6. – 12. 8. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Moravská galerie v Brně

- výstava Kmeny 90 (13. 5. – 1. 10. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici

- výstava Historie železnic na severním Plzeňsku (17. 5. – 25. 6. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Železničního muzea

Muzeum Brněnska, Předklášteří

- výstava Maska (24. 2. – 21. 5. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Muzeum Českého Krasu, Beroun

- výstava Za bílým zlatem aneb bavlna a její využití (19. 10. 2017 – 23. 4. 2018) – výpůjčka archiválií z Archivu NTM

Muzeum hlavního města Prahy

- výstava Pražské biografy (6. 4. 2016 – 1. 2. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích

- výstava O čase nejen vánočním (15. 12. 2016 – 21. 1. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Muzeum města Brna

- výstava Stavba jako Brno aneb od hradby k paneláku (1. 6. – 31. 12. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Muzeum Policie ČR

- výstava Nuselský most včera a dnes (1. 11. 2017 – 28. 2. 2018) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství
- výstava Svět ochranné služby (13. 4. – 31. 5. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Muzeum umění Olomouc

- výstava Bydlet společně České kolektivní domy (16. 11. 2017 – 18. 2. 2018) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

- výstava Pevnost Královéhradecká (9. 10. 2015 – 31. 12. 2017) - výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Národní galerie v Praze

- výstava Arcivévova Ferdinand II. Habsburský. Renesanční vladař a mecenáš mezi Prahou a Innsbruckem (3. 11. 2017 – 25. 2. 2018) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Národní muzeum, Praha

- výstava Retro (16. 6. 2016 – 30. 4. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy a Muzea elektrotechniky a médií
- výstava Fenomén Masaryk (14. 9. 2017 – 18. 2. 2018) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií
- výstava Sport za Velké války (18. 5. 2017 – 30. 3. 2018) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Národní památkový ústav Praha, územní památková správa v Českých Budějovicích

- výstava Ve službách krále: doba Lucemburků na Velharticích (1. 7. 2016 – 31. 10. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Průmyslového muzea

Národní památkový ústav Praha, územní památková správa v Kroměříži

- výstava Čeští architekti a počátky turistiky na chorvatském Jadranu (22. 9. 2016 – 31. 3. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Opavská kulturní organizace, Opava

- výstava Třetí rozměr staré Opavy (9. 10. 2016 – 31. 3. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Památník národního písemnictví, Praha

- výstava Ferdinand II. Tyrolský a letohrádek Hvězda (8. 9. – 29. 10. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství, 1 knižní jednotky z Knihovny NTM

Severočeské muzeum v Liberci

- výstava 120 let tramvajové dopravy v Liberci (14. 6. – 24. 9. 2017) – výpůjčka sbírkového předmětu z Muzea architektury a stavitelství

Spolek výtvarných umělců Mánes, Praha

- výstava 130. výročí založení SVU Mánes – malíři současnosti a sochaři minulosti – prezentace designerské tvorby prof. P. Tučného a Ing. akad. arch. P. Tučného (30. 3. – 26. 5. 2017) - výpůjčka sbírkového předmětu z Muzea architektury a stavitelství

Střední průmyslová škola strojnická, škola hlavního města Prahy

- výstava Václav Král – designer (20. 9. 2016 – 10. 3. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy a z Muzea architektury a stavitelství

Ústav pro studium totalitních režimů, Praha

- výstava Světлана (26. 9. 2017 – 30. 4. 2018) - výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Veteránská krása s. r. o., Praha

- IV. ročník Chateau Loučeň Concours d'Elegance (2. – 4. 6. 2017) – výpůjčka sbírkového předmětu z Muzea dopravy

Vlastivědné muzeum ve Slaném

- výstava Lepší Slaný (9. 6. – 2. 9. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

Východočeská galerie, Pardubice

- výstava ETA - Umění (a) spotřebiče (2. 11. - 18. 2. 2018) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Zámek Štířín

- výstavka ke konferenci Ringhoffer 200. Rodina – podnikání – politika (24. – 25. 5. 2017) – výpůjčka sbírkového předmětu z Průmyslového muzea, archiválií z Archivu NTM

Západočeská galerie v Plzni

- výstava Kronikář nových časů. Malíř a kreslíř Hugo Boettinger (1880-1934) (11. 10. 2016 – 8. 1. 2017) – výpůjčka archiválií z Archivu NTM

- výstava Plzeň ve století světla (25. 2. – 4. 6. 2017) – výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea elektrotechniky a médií

NTM dále v roce 2017 poskytlo formou výpůjčních smluv dlouhodobé zápůjčky pro expozice či pro podobné akce dlouhodobého charakteru, resp. pracovníci NTM se podíleli na přípravě těchto akcí v následujících institucích: Aeroklub Raná, o. s., Louny; Česká národní banka, Praha; Česká pošta, s. p., Poštovní muzeum, Praha; Česká televize, Praha; České dráhy, a. s., Praha; České vysoké učení technické v Praze (Fakulta elektrotechniky, Fakulta strojní, Správa účelových zařízení); ČEZ, a. s., Praha; ČR – Ministerstvo dopravy; ČR – Ministerstvo obrany; ČR – Ministerstvo průmyslu a obchodu; Dobrovická muzea o. p. s. Dobruška; Dopravní podnik hl. m. Prahy, a. s., Praha; Federace židovských obcí v ČR; Galerie výtvarného umění v Chebu; Geofyzikální ústav AVČR; Hornické muzeum Příbram; Jawa Moto s. r. o., Týnec nad Sázavou; Jindřichohradecké místní dráhy, a. s., Jindřichův Hradec; Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně; Kulturní centrum Letohrad; Město Budyně nad Ohří; Město Horní Blatná; Město Králův Dvůr; Město Ostrov; Město Písek; Město Plasy; Město Rtyně v Podkrkonoší; Město Rudolfov; Město Šternberk; Město Terezín; Město Velké Opatovice; Město Zacléř; Městské muzeum a galerie Lomnice nad Popelkou; Městské muzeum Antonína Sovy v Pacově; Městské muzeum Česká Třebová; Městys Komárov; Muzeum Českého ráje v Turnově; Muzeum fotografie a moderních obrazových médií, o. p. s., Jindřichův Hradec; Muzeum města Brna; Muzeum Mladoboleslavska, Mladá Boleslav; Muzeum Podblanicka ve Vlašimi; Muzeum Policie ČR, Praha; Muzeum průmyslových železnic, Zbýšov; Muzeum silnic ve Vikýřovicích u Šumperka; Muzeum Sokolov; Muzeum Šumavy Sušice; Muzeum TGM Rakovník; Muzeum vysočiny Jihlava; Muzeum Vysočiny Pelhřimov; Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových Praha; Národní divadlo, Praha; Národní galerie, Praha; Národní muzeum, Praha; Národní památkový úřad Praha (Územní památková správa v Českých Budějovicích, Územní památková správa na Sychrově); Národní zemědělské muzeum, Praha; Obec Jiřetín pod Jedlovou; Obec Strašice (Muzeum Středních Brd); Obec Vlastiboř; Obecní dům, a. s., Praha; Oblastní muzeum v Děčíně; Památník národního písemnictví, Praha; Plavba a vodní cesty o. p. s. Praha; Podkrušnohorské technické muzeum, o. p. s., Most; Polabské muzeum, Poděbrady; Pražská plynárenská, a. s., Praha; Regionální muzeum v Jílovém u Prahy; Regionální muzeum v Kopřivnici; Regionální muzeum v Litomyšli; Regionální úzkorozchodná železnice o. p. s. Zbýšov; Ruční papírna Velké Losiny, a. s., Velké Losiny; Růžolíčí Chrochtík, spol. s r. o., Praha; SE.S.TA, Praha; Silver screen, s. r. o. Praha;

Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně; Slezské zemské muzeum Opava-Předměstí; Společnost Loko-motiv, Chomutov; Společnost železniční výtopna Jaroměř, o. s., Jaroměř; Správa Pražského hradu, Praha; Správa silnic Olomouckého kraje Olomouc; Správa železniční dopravní cesty, Praha; Středisko volného času Budišov nad Budišovkou; Škoda Auto a. s., Škoda Muzeum, Mladá Boleslav; Technické muzeum v Brně; Univerzita Karlova Praha (Centrum pro teoretická studia, Ústav dějin Univerzity Karlovy a Archiv Univerzity Karlovy); Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm; Vítkovice Holding, a. s. Ostrava Vítkovice; Vlastivědné muzeum Jesenicka; Výzkumný ústav železniční, a. s., Praha; Zámek Klášterec nad Ohří; Železniční muzeum moravskoslezské, o. p. s., Ostrava-Moravská Ostrava.

11.4 Muzejní pedagogika

Programy pro děti, žáky a studenty se již staly běžnou součástí nabídky muzea. V roce 2017 byla tato nabídka edukačních programů pro žáky a studenty rozšířena o nová témata, především k výstavnímu projektu NTM „Člověk v náhradách aneb technika slouží medicíně“.

Celkem se programů muzejní pedagogiky v roce 2017 zúčastnilo 16 137 osob (v roce 2016 to bylo 10 468 osob).

NTM se v 1. pololetí školního roku 2017/2018 zapojilo do projektu MŠMT Pokusné ověřování „Vzdělávací programy paměťových organizací do škol“.

Nedílnou součástí náplně muzejní pedagogiky je pořádání pravidelných komentovaných prohlídek expozic NTM a workshopů pro návštěvníky muzea.

I. STÁLÉ EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY

ENTER pro základní školy

V roce 2017 pokračovaly oblíbené workshopy NTM s názvem ENTER. Pro základní školy byla připravena tato témata: Balon, Domácnost, Energie, Fotografie, Gramofon, Čas, Chemie pro osmičku, Chemie pro devítku, Hračka, Rudolf II. - optika, Tajemství knihy. Ta navazovala na tematické okruhy sbírek NTM a současně zohledňovala Rámcové vzdělávací programy základního vzdělání. Edukativní programy doplňovaly výuku na základních školách a interaktivní formou přibližovaly fyzikální či chemické principy a procesy. Programy jsou vhodné pro žáky 2. stupně základních škol. Pro žáky škol středních byla nabídka rozšířena na speciální workshopy s tématy z oblasti fyziky.

ENTER pro střední školy

Workshopy střední školy navazovaly na úspěšnou tradici ENTERU. Tyto workshopy byly určeny pro studenty gymnázií a středních škol a byly plné aktivit, kterých se žáci přímo účastnili a mohli si tak vše "osahat". Fyzikálně-technické workshopy svou odbornou úrovní uspokojily i náročné studenty.

KIDS´ LAB ABRAKADABRA

Projekt Kids´ lab Abrakadabra, vyvinutý v roce 1987 německou chemickou společností BASF, byl zaměřen na podporu vzdělávání v oblasti přírodních věd a měl za cíl umožnit dětem ve věku 6 až 12 let poznat chemii pomocí experimentů a hrou načerpat nové vědomosti. Tématem projektu Kids´ Lab v NTM byly workshopy s názvem „Voda miluje chemii“, jejichž cílem bylo ukázat, že voda je velmi důležitý přírodní zdroj. Program má rovněž učit děti, že chemie hraje důležitou úlohu v našem životě.

Mourek a mašinky

NTM v rámci svých edukačních aktivit nezapomnělo ani na nejmenší návštěvníky. Pro děti od 4 do 6 let byl již třetím rokem připraven lektorovaný program o mašinkách. Děti měli možnost se v něm dozvědět, co pro naše prapradědečky a praprababičky v 19. století objev parní lokomotivy znamenal. Hodinový program byl veden hravou formou, prokládan básničkami a písničkami.

II. EDUKAČNÍ PROGRAMY K VÝSTAVNÍM PROJEKTŮM

Stěžejní součástí doprovodných programů k výstavám byly programy pro školní skupiny. Víkendy a dny státních svátků nebo prázdnin byly naopak vyhrazeny komentovaným prohlídkám pro ostatní návštěvníky muzea. Programy pro školy probíhaly na základě rezervace.

Český kinematograf. Počátky filmového průmyslu 1896–1930

Skupiny studentů vysokých škol navštěvovaly výstavu s odborným doprovodem a program probíhal formou komentované prohlídky. Program jedné školní skupiny zajišťovali vždy 2 lektori, kteří pracovali na základě připraveného sylabu. Část žáků pracovala přímo ve výstavě, kde se mj. prakticky seznámila se základy optiky. Žáci v druhé skupině si v nedaleké dílně mohli zhotovit funkční model zootropu.

Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.

Největší výstavní projekt NTM roku 2016 měl přesah až do roku 2017. Stěžejní součástí doprovodných programů k výstavě byly programy pro školní skupiny, které se uskutečňovaly od prvního dne výstavy. Programy pro školy byly připraveny také pro anglicky a německy hovořící žáky. Edukační programy ve výstavě byly přizpůsobeny také žákům se zdravotním postižením. Pro návštěvu slabozrakých a nevidomých návštěvníků vznikly různé haptické pomůcky za pomoci 3D tisku podle vybraných vystavených exponátů. Výstava byla dobře přístupná vozíčkářům, realizováno bylo i tlumočení do znakové řeči. Víkendy a dny státních svátků nebo prázdnin byly naopak určeny pro rodiny s dětmi a ostatní návštěvníky muzea. V měsíci červenci a srpnu každý den a od září všechny soboty, neděle a svátky probíhaly komentované prohlídky výstavy pro návštěvníky muzea.

Člověk v náhradách aneb technika slouží medicíně

S ohledem na charakter výstavy byly připraveny programy především pro žáky středních škol a žáky 8. a 9. ročníků škol základních. Lektorovaný program využil mimořádné příležitosti pracovat s žáky ve výstavě. Během lektorovaného programu se žáci blíže seznámili s tématy: Náhrady končetin a kloubů, inzulin, steny a žilní náhrady, materiály, zuby a nos, ucho a hlas, oko. Žáci v programu získali nové poznatky, navázali na znalosti z výuky jednotlivých předmětů ve škole jako je biologie, chemie, fyzika i dějepis a pochopí důležité souvislosti.

III. technické kroužky

Stejně jako v minulém roce i v roce 2017 připravilo NTM opět technické kroužky rozvíjející dětský zájem o fungování věcí. Děti mohly během školního pololetí absolvovat 15 dílen, ve kterých mohly získat dovednosti a znalosti důležité k nastartování procesu sebezoděávání každého budoucího technika.

IV. technické soutěže

NTM pořádalo i v roce 2017 soutěže určené pro žáky základních škol, studenty středních škol i širší veřejnost. Cílem soutěží je rozvíjet praktické kompetence účastníků a podpořit jejich vztahy s pedagogy nebo rodiči. Soutěže se dostaly až do finále českého kola celosvětové energetické soutěže Energy Globe Award v letech 2014 (kategorie Mládež) a 2016 (kategorie Kutil).

V. muzejní pedagogika v Centru stavitelského dědictví Plasy

V NTM CSD Plasy probíhaly v průběhu roku 2017 tři různé edukační programy připravené podle věku návštěvníků a prakticky zaměřené výtvarně řemeslné dílny.

JEDNA, DVĚ, TŘI, BUM, POSTAVÍME DŮM - MŠ + 1., 2. třída. Program, při kterém se děti seznámily s materiály a nástroji, kterých je zapotřebí při stavbě domu, zapojily všechny smysly při jejich poznávání, a stavěly jednoduchou stavbu.

DŮM PLNÝ ZÁHAD - 3 různé úrovně (1., 2., 3. stupeň). Program seznamoval s expozicí stavitelství, postaven na problémovém vyučování, hledání otázek i odpovědí, výzvách k objevování.

... **ALE JÁ JSEM STAVARĚ** - 3. stupeň (a vyšší). Program vytvořený pro studenty stavebních škol. Prohlídka expozice očima stavaře.

Vedle zmíněných edukačních programů byly i v roce 2017 realizovány výtvarně řemeslné dílny na témata „sgrafita“ a „mozaika“.

11.5 Specializované workshopy

14. 1. 2017

Workshop historických fotografických technik

Mokrý kolodiový proces

25. 2. 2017

Workshop historických fotografických technik

Zvětšování a klasický černobílý pozitivní proces

4. 3. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

18. 3. 2017

Workshop historických fotografických technik

Klasická černobílá fotografie

18. 3. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

29. - 30. 3. 2017

Kurz Řemeslná obnova historických staveb (ve spolupráci s NPÚ ÚOP Telč) v CSD Plasy.

Workshop zaměřený na konzervaci a úpravu kovových povrchů na památkových objektech realizovaný v CSD Plasy ve spolupráci s Národním památkovým ústavem jako součást vzdělávacího programu „Řemeslná obnova historických staveb“.

1. 4. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

15. 4. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

29. 4. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

29. 4. 2017

Workshop historických fotografických technik

Camera obscura – Pinhole, fotografování dírkovou komorou

13. 5. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

18.-20 5. 2017

Letní škola památkové technologie - záchrana a doplňování omítkové rustiky ve vápenném systému (ve spolupráci s NPÚ GnŘ) v CSD Plasy.

27. 5. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

3. 6. 2017

Workshop historických fotografických technik - "gumotisk

8. - 10. 6. 2017

Letní škola památkové technologie - restaurování vápenných omítek ve vápenném systému I. (ve spolupráci s NPÚ GnŘ) v CSD Plasy.

10. 6. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

24. 6. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

10. 6. 2017

Workshop historických fotografických technik

gumotisk

2. 9. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

9. - 10. 9. 2017

Workshop "Víkend fotografie - fotografování architektury" (v rámci EHD a ve spolupráci se Svazem českých fotografů) v CSD Plasy.

14. - 15. 9. 2017

Letní škola památkové technologie - základní úroveň (ve spolupráci s NPÚ GnŘ workshop v CSD Plasy.

16. 9. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

23. 9. 2017

Workshop tiskařských technik Mezi uměním a řemeslem, konaný ve spolupráci se Sdružením českých umělců grafiků HOLLAR
Strukturální grafika

30. 9. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

5. - 7. 10. 2017

Pokusný výpal vápna tradičním způsobem – praktický workshop v CSD Plasy (ve spolupráci s ÚTAM AV ČR)

7. 10. 2017

Workshop tiskařských technik Mezi uměním a řemeslem, konaný ve spolupráci se Sdružením českých umělců grafiků HOLLAR
Dřevořez a dřevoryt

14. 10. 2017

Workshop historických fotografických technik

sepiový tisk Van Dyke - kopírování na ručně zhotovený citlivý papír

14. 10. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

21. 10. 2017

Workshop tiskařských technik Mezi uměním a řemeslem, konaný ve spolupráci se Sdružením českých umělců grafiků HOLLAR
Litografie

28. 10. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

31. 10. 2017

Workshopů k výstavě Medailérství – umění a řemeslo, konaný ve spolupráci se SŠ a VOŠ Jablonec nad Nisou.

4. 11. 2017

Workshop tiskařských technik Mezi uměním a řemeslem, konaný ve spolupráci se Sdružením českých umělců grafiků HOLLAR
Serigrafie/ Sítotisk

11. 11. 2017

Workshop historických fotografických technik

Kyanotypie

18. 11. 2017

Workshop tiskařských technik Mezi uměním a řemeslem, konaný ve spolupráci se Sdružením českých umělců grafiků HOLLAR
Hlubotiskové techniky

2. 12. 2017

Workshop tiskařských technik Mezi uměním a řemeslem, konaný ve spolupráci se Sdružením českých umělců grafiků HOLLAR
Digitální tisk

2. 12. 2017

Workshop historických fotografických technik
Bromolejotisk

5. 12. 2017

Workshop k výstavě Medailérství – umění a řemeslo, konaný ve spolupráci se SŠ a VOŠ Jablonec nad Nisou.

9. 12. 2017

Workshop historických fotografických technik
Bromolejotisk

9. 12. 2017

Kurzy knihtisku

Celodenní sobotní tvůrčí dílny. Výroba autentického typografického letáku, plakátu, PF, ex-libris apod.

16. 12. 2017

Workshop tiskařských technik Mezi uměním a řemeslem, konaný ve spolupráci se Sdružením českých umělců grafiků HOLLAR
Linoryt

Leden – červen, září – prosinec 2017

Workshopy v expozici televizní studio

Pravidelné workshopy vedené zkušenými televizními pracovníky pro školní skupiny i veřejnost. Účastníci měli možnost seznámit se s prací ve zpravodajském televizním středisku a s televizní technikou, která sloužila v letech 1997 až 2011 ve studiovém komplexu SK8 objektu zpravodajství na Kavčích horách.

11.6 Komentované prohlídky

V roce 2017 pokračovaly pravidelné komentované prohlídky expozic muzea coby trvalá součást nabídky NTM návštěvníkům muzea. Vždy o víkendech a státních svátcích byly pořádány prohlídky Dopravní haly a aktuálních výstav. Připraveny byly i prohlídky pro zahraniční návštěvníky muzea. I v roce 2017 bylo možné prohlédnout si expozici Rudný a uhelný důl za doprovodu zkušených průvodců. V roce 2017 tak učinilo více jak 8 000 návštěvníků. Rovněž v Centru stavitelského dědictví v Plasích probíhaly od jeho znovuotevření 18. 3. 2017 komentované prohlídky. Za sezonu jich bylo realizováno na 30.

1. 9. 2017

Komentovaná prohlídka expozice měření času pro členy NAWCC (Americké národní asociace sběratelů hodin)

7. 11. 2017

Komentovaná prohlídka expozice Astronomie v rámci Týdne vědy a techniky

Komentovaná prohlídka expozice Měření času v rámci Týdne vědy a techniky

Komentovaná prohlídka expozice Architektura, stavitelství a design v rámci Týdne vědy a techniky

Komentovaná prohlídka Ateliéru restaurování papíru v rámci Týdne vědy a techniky

8. 11. 2017

Komentovaná prohlídka Televizního studia v rámci Týdne vědy a techniky
Komentovaná prohlídka expozice Tiskařství v rámci Týdne vědy a techniky
Komentovaná prohlídka expozice Fotografický ateliér a Interkamera v rámci Týdne vědy a techniky

9. 11. 2017

Komentovaná prohlídka expozice Chemie kolem nás v rámci Týdne vědy a techniky
Komentovaná prohlídka expozice Metalurgie v rámci Týdne vědy a techniky
Komentovaná prohlídka expozice Hornictví v rámci Týdne vědy a techniky

10. 11. 2017

Komentovaná prohlídka v expozici Doprava v rámci Týdne vědy a techniky

Komentovaná prohlídka laboratoří NTM v rámci Týdne vědy a techniky
Komentované prohlídky expozice Technika v domácnosti v rámci akce Týden vědy a techniky
Komentovaná prohlídka Po stopách designu napříč expozicemi v rámci akce Týden vědy a techniky

3. 12. 2017

Komentovaná prohlídka expozice Astronomie

15. 12. 2017

Komentovaná prohlídka expozice Astronomie
Komentovaná prohlídka expozice Technika v domácnosti pro studenty ČVUT

20. 12. 2017

Komentovaná prohlídka expozice Astronomie

11.7 Jiné akce

31. 1. 2017

Slavnostní otevření Hery Merkur

Nová expozice Hery Merkur, tematicky zaměřená na doly a hornictví, doplněná volně přístupnou stavebnicí Merkur a dalšími hračkami, určená k odpočinku pro menší návštěvníky.

11. 2. 2017

Derniéra výstavy Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.

Pestrý program k rozloučení s výstavou s ukázkami dobového tance a stravování za účasti císaře Karla.

15. 2. 2017

6. výročí znovuotevření NTM

V rámci oslavy tohoto výročí připravilo NTM vstup pro návštěvníky za 50 Kč.

25. 2. 2017

Letenský masopust

V rámci této akce umožnilo NTM návštěvníkům v maskách vstup zdarma. Proběhlo také promítání filmu Dům zasvěcený snům – film o NTM.

13. 3. – 2. 4. 2017

Česká stopa ve světě vědy a techniky – od Mendela po tvůrce automobilů a zachránce životů

Výstava byla otevřena na půdě taipejské National Taiwan Normal University (NTNU). Připravilo ji brněnské Mendelovo muzeum MU ve spolupráci s Národním technickým muzeem v Praze, Muzeem Jesenicka, taipejským NTNU a tainanským NCKU Museum.

Výstava představila nejen G. J. Mendela u příležitosti 195 let od jeho narození, ale i další významné osobnosti české vědy a techniky s globálním přesahem: : Otto Wichterleho, Josefa Resslera, Františka Křížíka, Jaroslava Heyrovského, Karla Klíče, Hanse Ledwinku, Viktora Kaplana, Antonína Holého a další.

18. 3. 2017

Slavnostní zahájení 2. sezóny v Centru stavitelského dědictví v Plasích

U příležitosti slavnostního otevření proběhla vernisáž výstavy Poklady v českých keramických obkladech, součástí doprovodného programu bylo promítání historického filmu z roku 1923 dokumentujícího výrobu keramických obkladů a výtvarně-řemeslná dílna mozaik.

25. 3. 2017

Klub českých turistů – celodenní akce v NTM

Oslava 100 let od založení KČT.

25. 3. 2017

Den s Pražskou pobočkou České astronomické společnosti

Zajímavý program pro návštěvníky muzea, jehož součástí bylo pozorování Slunce (sluneční skvrny a protuberance) a pozemských objektů s výkladem odborníků.

28. 3. 2017

Den učitelů

V rámci tohoto dne připravilo NTM vstup pro návštěvníky za 50 Kč.

30. 3. 2017

Hravý architekt

V rámci projektu Hravý architekt se zúčastnili žáci ZŠ Plasy v Centru stavitelského dědictví programu zaměřeného na barokní architekturu hospodářského dvora plaského kláštera.

22. 4. 2017

Oslava 70. výročí první velké cesty Hanzelky a Zikmunda

Akce k výročí cesty slavných českých cestovatelů. Tematická jízda Tatry 87 ve stopách cestovatelů. Výstava veteránů, komentované prohlídky sbírky automobilů a Tatry 87, promítání filmu Století Miroslava Zikmunda (režie Petr Horký), výstava předmětů z jejich cest.

22. - 23. 4. 2017

Soutěž formule 1 a Land Rover ve školách

Finále mezinárodní soutěže proběhlo v NTM.

24. 4. 2017

Beseda s filmovým kritikem a novinářem Janem Rejžkem v CSD Plasy (spolupráce s Městskou knihovnou Plasy).

26. 4. 2017

Benefiční akce na podporu Letenského kolotoče

Benefiční odpoledne, výtěžek na opravu Letenského kolotoče. Krátké představení pro děti, tombola, výtvarné dílničky pro děti i občerstvení.

28. 4. 2017

Čarodějné odpoledne v CSD Plasy

Spolupráce s DDM Plasy a Městskou knihovnou Plasy.

11. -14. 5. 2017

Svět knihy Praha 2017

Na pražském Výstavišti v Holešovicích se konal 23. mezinárodní knižní veletrh a literární festival, kterého se již podruhé za sebou účastnilo i NTM a představilo zde knihy ze své produkce.

13. - 14. 5. 2017

První parní víkend

Jízdy prvních vlaků do Železničního depozitáře NTM a do jeho okolí. Presentace provozních exponátů.

13. 5. 2017

Den Ludvíka Očenáška v Centru stavitelského dědictví Plasy

Součástí dne byla vernisáž výstavy a křest stejnojmenné knihy „Vynálezce a vlastenec Ludvík Očenášek – Od jízdnicích kol ke kosmickým raketám“, raketová dílna a odpalování raket ve spolupráci se Západočeskou pobočkou České astronomické společnosti, koncert skupiny Spirituál kvintet věnovaný připomínce 300. narozenin královny a císařovny Marie Terezie.

18. 5. 2017

Komponovaný pořad s písničkářem, spisovatelem a básníkem Jiřím Dědečkem a spisovatelkou a scénáristkou Terezou Brdečkovou v CSD Plasy (spolupráce s městskou knihovnou Plasy).

25. – 27. 5. 2017

Concours d´Elegance ve Villa d´Este, Itálie

Členem pětičlenné poroty v rámci slavné soutěže elegance byl ředitel Muzea dopravy Arnošt Nezmeškal.

27. - 28. 5. 2017

Doprovodný program konference Ringhoffer 200 pro veřejnost

Veřejné jízdy a prezentace parního motorového vozu M 124.001 Komarek. Výstava vozidel Ringhoffer-Tatra v areálu budoucího Muzea železnice a elektrotechniky NTM na Masarykově nádraží. Jízdy historických tramvají. Komentované vycházky po Smíchově. Stálé muzejní expozice.

30. 5. 2017

ZUŠ OPEN v CSD Plasy

S podporou NTM CSD Plasy proběhl v areálu hospodářského dvora Centra stavitelského dědictví 1. ročník celostátního happeningu základních uměleckých škol ve veřejném prostoru.

31. 5. 2017

Finále 11. Ročníku soutěže Stiglingův motor

Soutěže v disciplínách otáčky, technické vylepšení či design se zúčastnily týmy z devíti měst a třinácti škol.

1. 6. 2017

Otevření Železničního depozitáře NTM v Chomutově

Slavnostní zahájení provozu chomutovského depozitáře NTM, doprovodný program, koncert skupiny Šlapeto.

1. 6. 2017

Dětský den v Plasích

spolu s DDM Kopretina Plasy, Městskou knihovnou Plasy, ZOO a NPÚ správa Plasy

3. 6. 2017

RAKO – food – FEST v CSD Plasy

Akce pořádaná pro zaměstnance firmy LASSELBERGER, s.r.o. a jejich rodinné příslušníky v areálu NTM CSD Plasy. Součástí programu byly workshopy pro účastníky pořádané Centrem stavitelského dědictví Plasy.

3. 6. 2017

Piknik Naukowy

Varšava – veletrh vědy a techniky v Polsku. Prezentace NTM a jeho edukačních aktivit. Sběr materiálů, seznámení se se současnými trendy v oblasti edukace techniky.

3. – 4. 6. 2017

Counours d´Elegance Chateau Loučeň

Účast na 4. ročníku české soutěži elegance historických vozů. NTM se zúčastnilo s vozem Mercedes Benz 770 s karoserií vyrobenou v ČSR.

8. - 10. 6. 2017

Veletrh vědy 2017 (AV ČR) Praha – Letňany

Workshopy pro návštěvníky, organizace odd. muzejní pedagogiky.

10. 6. 2017

XIV. Pražská muzejní noc v NTM

V rámci Pražské muzejní noci v NTM návštěvníky vedle volného vstupného čekal bohatý doprovodný program: Zábavná věda z ČVUT. Dalekohledy. Demonstrace spalovacího motoru Lorenz. Bibliobus Oskar z Městské knihovny v Praze. Zvonohra před budovou. Komentovaná prohlídka pro neslyšící v Dopravní hale NTM. Drezína z filmu „Ostře sledované vlaky“.

13. 6. 2017

Hledáme nejlepšího Mladého chemika ČR, Univerzita Pardubice

Účast zástupce NTM při slavnostním vyhlášení 5. ročníku celostátního finále soutěže, které se konalo na chemicko-technologické fakultě Univerzity Pardubice

14. - 17. 6. 2017

1000 mil československých v NTM

Start a ukončení závodu ze dvora NTM. Možnost zhlédnutí veteránů pro zájemce.

21. 6. 2017

Den pro Letenský kolotoč

Divadelní představení Loutek v nemocnici, koncert kapely Vasilův rubáš, flašinetáři, balónky, žonglování, malování na obličej, vyhlášený zmrzlinář.

24. 6. 2017

Den plný zdraví v NTM

Doprovodný program k výstavě Člověk v náhradách ve spolupráci s VZP.

28. 6. – 31. 8. 2017

Kreativní a odpočinková zóna v Centru stavitelského dědictví Plasy

V době letních prázdnin připravilo Centrum stavitelského dědictví pro návštěvníky prostor, kde se mohli účastnit výtvarně-řemeslné dílny mozaik, využít s dětmi vybavenou dětskou truhlářskou dílnu, přírodní dětské stavebnice. Realizace programu byla podpořena dotací Plzeňského kraje.

5. 7. 2017

Výročí založení NTM v roce 1908

V rámci oslav výročí založení vstup pro veřejnost za 50 Kč.

15. - 16. 7. 2017

Brno revival. Festival rychlosti mezi pavilony.

NTM předvedlo v chodu unikátní závodní motocykl Jawa 175 OHV z roku 1939.

22. 7. 2017

Zvonařský den s žehnáním nového zvonu pro CSD NTM Plasy

Den řemesel v CSD Plasy na téma zvonařství. Součástí programu žehnání nového zvonu plzeňským biskupem Mons. Tomášem Holubem, přednášky zvonaře Petra R. Manouška, řemeslné dílny, koncert, ochutnávka barokní kuchyně. Akce byla součástí Letního barokního festivalu Plzeňského kraje.

1. 8. 2017

Místa utrpení, smrti a hrdinství v CSD Plasy

Vzpomínkové setkání a zahájení výstavy Místa utrpení, smrti a hrdinství - vězni z Českých zemí v nacistických koncentračních táborech.

8. – 15. 8. 2017

Mezinárodní setkání flašinetářů v Praze, Liberci, Pekařově a Brně

NTM se podílelo prezentací na Mezinárodním setkání flašinetářů v ČR, kterého se zúčastnilo na 60 aktivních hráčů z Česka i zahraničí (Francie, Švýcarsko, Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko, Slovinsko).

12. 8. 2017

Den stavebních řemesel v CSD NTM Plasy

Zážitkové řemeslné dílny v prostoru Dvora stavebních řemesel CSD NTM Plasy, komentované prohlídky hospodářského dvora, program pro děti.

17. 8. 2017

Česká cena za architekturu 2017 v CSD Plasy

Slavnostní otevření výstavy nominací 2. ročníku České ceny za architekturu na nádvoří před Expozicí stavitelství CSD NTM Plasy.

26. 8. 2017

Setkání Šlechtičen

Setkání 3 parních lokomotiv v Chomutově v rámci akce „parním vlakem z muzea do muzea“ – ve spolupráci s Nostalgií ČD a Železničním muzeem ČD v Lužné.

6. 9. 2017

Festival vědy 2017

Prezentační stánek představující edukační programy NTM pro školy.

9. 9. 2017

Dny evropského dědictví.

V rámci mezinárodní akce vstup do 3 objektů NTM zdarma.

9. – 10. 9. 2017

Víkend fotografie v CSD NTM Plasy

Víkend zaměřený na fotografování architektury za účasti světově uznávaného fotografa MgA. Václava Šedého, autora mnoha publikací věnujících se především architektuře, sochařství, designu a knižní grafice. Přednášky, diskuse, fotografování, architektura, odborné rady – víkend proběhl ve spolupráci se společností Plasy sobě a Svazem českých fotografů.

12. 9. 2017

Vzpomínková slavnost k nedožitým osmdesátinám Jana Kaplického v CSD Plasy

Slavnost proběhla v CSD NTM Plasy spolu se znovuotevřením aktualizované a o nové exponáty doplněné výstavy Příběh vizionáře: Jan Kaplický.

22. - 24. 9. 2017

Recyklační víkend se společností Elektrowin

V rámci recyklačního víkendu, mohli lidé do muzea přinést staré spotřebiče. Některé našli své místo ve sbírkách NTM. V parku na Letné pak probíhal doprovodný program.

28. 9. 2017

NTM na dni otevřených dveří Ministerstva kultury ČR

Prezentace NTM a jeho edukačních aktivit.

28. 9. 2017

Den české státnosti

V rámci tohoto dne připravilo NTM vstup pro návštěvníky za 50 Kč.

29. 9. - 1. 10. 2017

Hasičská technika v Železničním depozitáři NTM v Chomutově

Ukázky historické i současné hasičské techniky

6. 10. 2017

Beseda s básníkem a publicistou Ivo Šmoldasem v CSD Plasy (ve spolupráce s městskou knihovnou).

7. - 10. 11. 2017

Týden vědy a techniky 2017 v NTM

Komentované prohlídky jednotlivých expozic NTM na Letné.

7. 10. 2017

Vápenická sobota v Centru stavitelského dědictví Plasy

Ukázky práce s vápnem, komentovaná prohlídka, přednášky.

7. - 10. 11. 2017

Den Hanuše Ringhoffera

Prezentace Tatry 80 na zámku Štiřín v rámci akce Den H. Ringhoffera

20. 10. 2017

Slavnostní zahájení Gastschuljahru

Akce pořádaná v CSD Plasy Gymnáziem a SOŠ Plasy.

28. 10. 2017

Den výročí vzniku samostatného čs. státu

V rámci tohoto dne připravilo NTM vstup pro návštěvníky za 50 Kč.

31. 10. 2017

Haloween v Plasích

spolu s DDM Kopretina Plasy, Městskou knihovnou Plasy, ZOO a NPÚ správa Plasy

3. 11. 2017

Seminář 5. výročí Kids` Lab

Představení nové série pokusů „Chytří gurmáni“

17. 11. 2017

Den boje za svobodu a demokracii

V rámci tohoto dne připravilo NTM vstup pro návštěvníky za 50 Kč.

23. - 25. 11. 2017

Schola Pragensis 2017

Prezentační stánek představující expozice NTM a nabídku edukačních programů NTM pro školy.

2. 12. 2017

Adventní jarmark ZŠ Plasy v CSD Plasy

Tradiční předvánoční burza výrobků žáků ZŠ a navazující rozsvěcení vánočního stromu, tentokrát poprvé na klášterním nádvoří před objekty NTM.

3. 12. 2017

Neděle s dalekohledem v NTM

Pozorování Slunce, Měsíce a pražského panoramatu dalekohledem ze střechy muzea, komentovaná prohlídka expozice Astronomie a demonstrace optických jevů (lom a odraz světla, spektrum) v učebně.

17. 12. 2017

Výročí úmrtí Václava Havla

V rámci připomenutí tohoto výročí připravilo NTM vstup pro návštěvníky za 50 Kč.

11.8 Spolupráce s médii

Na propagaci technické historie spolupracovali pracovníci NTM v roce 2017 především s Českou televizí a Českým rozhlasem. Spolupráce s médii probíhala rozhovory a poskytováním informací i tiskových zpráv při příležitostech vernisáží výstav i ostatních veřejných aktivit NTM. Česká televize podávala pravidelné reportáže o nových výstavách a akcích NTM, a to zejména pro pořady Události, Události v kultuře, Studio 24, Studio 6 a Z metropole.

Únor byl ve znamení zahájení rekonstrukce Letenského kolotoče a předání této unikátní stavby restaurátorské firmě Gema Art (25. 2. 2017, [Z metropole](#)). Výraznou pozornost médií získával Letenský kolotoč v průběhu celého roku 2017.

Pozornost médií si vysloužila akce Fenomén H+Z: Před 70 lety vyrazila na cestu slavná dvojice Hanzelka a Zikmund. Hostem pořadu Studio ČT 24 byl generální ředitel NTM Karel Ksandr (20. 4. 2017, [Studio ČT 24](#)), který vzpomněl 70. výročí první velké cesty slavných cestovatelů Hanzelky a Zikmunda.

Česká televize a další média také v květnu sledovala unikátní parní lokomotivu Komarek (např. 23. 5. 2017, [Jediný parní vůz znovu ožívá. Komarek vyjíždí, aby oslavil Ringhofferovo jubileum](#); 30. 5. 2017, [Návrat parního stroje Komarek na koleje](#)).

Díky atraktivitě tématu stranou mediální pozornosti nestála ani při otevření Železničního depozitáře NTM v Chomutově, který se poprvé otevřel hned na 4 měsíce pro veřejnost (např. Český rozhlas, [Železniční depozitář ...](#))

Od 4. 9. 2017 byl na programech ČT k vidění TV spot k výstavě Člověk v náhradách, aneb technika slouží medicíně ([krátká verze](#), [prodloužená verze](#)). O výstavě informovala i ČT přímo (14. 5. 2017, [Věda 24](#)).

Tradičně mohutné mediální pokrytí měly aktivity spjaté s Centrem stavitelského dědictví v Plasích. Zahájení sezóny s výstavou Poklady v obkladech (18. 3. 2017, ČT, Studio 6, [Víkend](#); 11. - 12. 3. 2017, ČRo Plzeň, živý vstup a reportáž před slavnostním zahájením sezóny a k výstavě Poklady v obkladech; Plzeňský deník, 18. 3. 2017, [Centrum stavitelského dědictví Plasy zahajuje druhou sezonu obkladačkami](#), MFDnes, 28. 3. 2017, Keramické obklady jsou převážně z Plzeňska; 5+2, 31. 3. 2017, Dlaždice uspěly po celém světě; MFDnes – příloha Domov, 19. 4. 20147, Vystavená historie); představení kopie barokního zvonu (ZAK TV, 19. 7. 2017, [Centrum stavitelského dědictví v Plasích představí v sobotu novou kopii barokního zvonu](#); iDnes, 10. 8. 2017, [Kopie vzácného zvonu bude lákat hosty do Plas](#); Plzeňský deník, 24. 7. 2017, [Do Plas se vrátil Pricqueyův zvon](#); Katolický týdeník, č. 31, 1. - 7. 8.), získání veduty zobrazující plaský klášter před rokem 1785 (Plzeňský deník, 25. 7. 2017, [Veduta zobrazuje Plasy, jak je ještě nikdo neviděl](#); iDnes, 22. 8. 2017, [Veduta se ukrývala v Maďarsku a Rakousku](#); Blesk, 29. 8. 2017, [Vzácnou vedutu ukazují pod neprůstřelným sklem ...](#)), prázdninový provoz (ČRo Radio Wave, 28. 7. 2017, [Za nejhezčí tmou v Česku, ...](#)), výstava o Ludvíku Očenáškově (ČRo Plzeň, 4. 8. 2017, [Dnes se před 145 lety narodil český konstruktér a vynálezce Ludvík Očenášek](#); Plzeňský deník, 15. 5. 2017

„Výstava v Plasích chce zpětně proslavit průkopníka Očenáška“; MFDnes, 18. 5. 2017, „Proslulého vynálezce zná v Čechách jen málokdo“), Nominace na Českou cenu za architekturu (ČT, 18. 8. 2017, [Události v kultuře](#)), výstava o Janu Kaplickém (ČRo Plzeň, 15. 9. 2017, [V Plasích představují tvorbu architekta Kaplického](#); ČT24, 19. 9. 2017, „Kaplický neznamená jen blob. Centrum Plasy otevřelo Příběh vizionáře“), Vápenická sobota (ČRo Radiožurnál, 6. 10. 2017, „Tipy na víkend“ - upoutávka). Prostřednictvím médií se měla veřejnost možnost seznámit i s probíhajícími stavebními úpravami v areálu CSD (Plzeňský deník, 29. 6. 2017, „Věž svatého Floriana mění šindel za břidlici“; Dům & zahrada.cz, 27. 11. 2017, „V Plasích se po více než 50. letech znovu vaří knížecí pivo“). Obecné informace pak přinesla média jako např. Dům & byt (Dům & BYT, 13. 10. 2017, [Tip na výlet: Království stavebních řemesel](#)), Novinky.cz (1. 10. 2017, „Expozice Centra stavitelského dědictví v Plasích zve k návštěvě“) nebo StavbaWEB (20. 4. 2017, „Centrum stavitelského dědictví Plasy – pouť za poznáním“). CSD Plasy bylo rovněž zařazeno do tematického čísla časopisu ERA21 věnovaného evropským „ohniskům architektury“ (ERA 21, č. 2/2017, s. 65-97, „NTM, Centrum stavitelského dědictví Plasy – konverze bývalého klášterního pivovaru pro Národní technické muzeum“).

O aktivitách spjatých s NTM informovala i soukromá média. O Herně Merkur, otevřeně 1. 2. 2017 v blízkosti expozice hornictví a hutnictví, referovala např. regionální televize TV Praha (30. 5. 2017, [Stavět s Merkurem můžete v muzeu](#)). Velký mediální prostor získala v únoru také výstava mapující tvorbu Svatopluka Krále. Informoval o ní např. Blesk (21. 2. 2017, [Výstava v NTM nabídne Králův design strojů i kinetické hračky](#)). Mediální úspěch měl také závod 1000 mil československých (např. 15. 6. 2017, iDNES, [Obrazem: Veteráni jedou kalupem 1000 mil československých](#)).

Pracovníci NTM vystupovali v médiích i jako komentátoři různých výročí. Jaromír Bílek s odd. elektrotechniky, informatiky a akustiky se zúčastnil mediálních oslav 170 výročí narození T. A. Edisona (9. 2. 2017, Český Rozhlas – Rádio Junior; 11. 2. 2017, [ČT Studio 6](#)). Pracovníci NTM rovněž pomáhali propagovat jednotlivé expozice NTM či výstavy. Za všechny lze zmínit např. následující. Jiří Hulák poskytl informace o výstavě Svatopluka Krále (28. 2. 2017, ČRo 2, rozhovor s V. Žmolíkem o výstavě; informace poskytl rovněž pro článek B. Kovaříkové Hračičkář změnil vzhled továren. Magazín Právo, 2. 6. 2017, s. 17.-19). O výstavě ETA – umění (a) spotřebiče poskytl rozhovor pro Český rozhlas (1. 11. 2017, ČRo Pardubice, [Galerie vystavuje legendární spotřebiče z Hlinska. Možná jste je měli doma](#)). S Jiřím Hulákem jako spoluautorem knihy Design v českých zemích 1900-2000 připravil rozhovor Liberecký deník (16. 7. 2017, Lukuvka Luděk: [V normalizaci si ruku podávala materiální bída s technologickou nouzí](#)). Lucie Střechová (30. 12. 2017, aktualne.cz, [Retro kvíz: Poznáte mamčin nerozbitný mixér či dědův vysavač? Víte, v čem prala vaše babička?](#); tn.cz, Magazín Víkend, reportáž o sporácích, říjen/listopad 2017).

11.9 Významné návštěvy

Dne 23. 2. 2017 dostáhl NTM významného milníku v návštěvnosti, přivítalo totiž svého jeden a půl miliontého návštěvníka, kterým se stal sedmiletý Alexandre Beksert z Bruselu.

30. 3. 2017 navštívila Centrum stavitelského dědictví v Plasích porota evropské muzejní ceny Micheletti Award.

9. 5. 2017 se zúčastnil slavnostního zahájení výstavy Člověk v náhradách rektor Univerzity Karlovy prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc.

6. 6. 2017 se uskutečnila návštěva oficiální delegace Státního úřadu duševního vlastnictví Čínské lidové republiky v čele s panem Shen Changyu.

V rámci žehnání nového zvonu pro Centrum stavitelského dědictví NTM Plasy, které se uskutečnilo 22. 7. 2017, do Plas zavítal plzeňský biskup Mons. Tomáš Holub.

Významné návštěvy se netýkaly pouze hlavní budovy NTM v Praze na Letné – veřejnosti zpřístupněný Železniční depozitář NTM v Chomutově navštívila 28. 7. 2017

velvyslankyně Velké Británie Jan Thompson, která se zde seznámila s vývojem provozu kolejových vozidel na území ČR, s historií železniční sbírky NTM, jednotlivými vzácnými exponáty i plánem NTM na vybudování Muzea železnice a elektrotechniky NTM v Praze.

31. 8. 2017 proběhla vernisáž výstavy Klamárium za účasti předsedkyně AV ČR prof. RNDr. Evy Zažímalové, CSc.

5. 9. 2017 byla v Centru stavitelského dědictví v Plasích konána exkurze pro hejtmana a starosty Plzeňského kraje.

3. 10. 2017 byla otevřena v hlavní budově NTM nová expozice Historie kontaktních čoček, jejíž vernisáže se zúčastnila manželka Otto Wichterleho, paní doktora Linda Wichterlová.

5. 10. 2017 navštívila Centrum stavitelského dědictví v Plasích delegace tureckých kulturních pracovníků.

10. 10. 2017 NTM přivítalo předsedu Senátu Parlamentu Rumunska, jeho excelenci pana Čalina Popescu-Tăriceanu, který si se zájmem prohlédl celé muzeum.

12. 10. 2017 navštívila hornickou expozici NTM delegace vedoucích pracovníků hornických podniků z Barmy, kteří se v Praze účastnili akce MPO na 59. Mezinárodním strojírenském veletrhu.

12. Poradní orgány NTM

Rady spolu s Grémiem generálního ředitele tvoří jeho poradní orgány. Členy rad jmenuje generální ředitel z řad významných představitelů kultury, vědy a techniky, reprezentantů průmyslu a společenského života (vědecká rada, výstavní a programová rada), z okruhu významných osobností české muzeologie, znalců historické i současné techniky a odborných pracovníků muzea (rada pro sbírkotvornou činnost), i z řad zaměstnanců muzea a osobností vně muzea z oblasti historie a muzeologie (redakční rada).

12.1 Vědecká rada

Vědecká rada, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se základních činností NTM a jeho rozvoje, se pro rok 2017 skládala z těchto členů: Dr. Ing. Ján Fabián, PhDr. Benjamin Fragner, prof. Ing. Václav Havlíček, CSc., Dr. Michael Heyrovský, prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc., Ing. Václav Jandáček, prof. JUDr. Marie Karfíková, CSc., plk. Mgr. Aleš Knížek, Doc. PhDr. Jiří Kotalík, CSc., doc. Ing. Petr Kotlík, CSc., doc. Ing. Josef Koubek, CSc., PhDr. Jan Králík, prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., Ing. Pavel Křeček, prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc., prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., prof. Ing. Pavel Ripka, CSc., PhDr. Jana Součková, DrSc., PhDr. Zuzana Strnadová, PhDr. Filip Suchomel, PhD., Ing. Vlastimil Vykydal, prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., Ing. Karel Zeithammer, CSc., Ing. Svatopluk Zídek, PhDr. Martin Ebel, PhD., PhDr. Miloš Hořejš, PhDr. Jan Hozák, Mgr. Arnošt Nezmeškal, Mgr. Michal Novotný, PhD.²

Jednotliví členové Vědecké rady se ale zúčastnili několika akcí, zejména vernisáží NTM, na něž jsou pravidelně zváni.

12.2 Redakční rada

Úkolem Redakční rada NTM slouží poradní orgánu generálního ředitele NTM pro výběr vhodných publikací z činnosti NTM k vydání tiskem. Členy rady v roce 2017 byli: PhDr. Jan Králík, předseda; RNDr. Ivana Lorencová, tajemnice, NTM, PhDr. Milena Secká, CSc., Národní muzeum; PhDr. Marek Ďurčanský, Ph.D., Archiv UK; Mgr. Michal Šimůnek, Ph.D., Ústav pro soudobé dějiny AV; Ing. arch. Zdeněk Lukeš, Správa Pražského hradu; prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc., HÚ AV ČR; Mgr. Jiří Křížek, Severočeské muzeum v Liberci; Jaroslav Beránek, Vojenský historický ústav; Mgr. Martin Sekera, Ph.D., Národní muzeum; PhDr. Kateřina Bečková, Muzeum hl. města Prahy; PhDr. Dagmar Rýdlová, Nadání Josefa, Marie a Zdenky Hlávkových; Michal Plavec, NTM; PhDr. Zdeněk Vácha, NTM; Magdalena Buriánková, NTM; Ing. Jan Palas, NTM, Mgr. Pavel Kodera, PhD., NTM.

Zasedání redakční rady NTM se konalo 28. 11. 2017. Členové rady byli seznámeni s publikačními výstupy NTM za rok 2016 a část roku 2017 a byl jim představen plán publikací pro rok 2018, který byl následně schválen. Sděleny byly informace o přípravě Katalogu automobilové sbírky Petra Kožíška, překladu řady katalogů NTM do angličtiny, novém katalogu k Centru stavitelského dědictví v Plasích. Otevřena byla otázka spolupráce NTM s externími autory, možnost vydání Katalogu kočárů ve spolupráci s Muzeem kočárů v Čechách pod Kosířem. Položen byl dotaz na koncepci Reburberu do budoucna, tj. zda zůstane médiem pro speciální účely, nebo se vrátí k původní koncepci coby muzejního zpravodaje. Domluveno bylo zatím nejbližší číslo, které by mělo být vydáno coby katalog k výstavě kol Favorit (obdoba č. 13 coby katalogu k výstavě o lidovém vozidle Velorex). Otevřena byla rovněž otázka Ceníku služeb NTM, zvláště reprodukčních poplatků, dílčím způsobem limitujících vydávání publikací mimo NTM. Zmíněn byl problém s prodejem muzejních publikací mimo NTM. Znovu se ukázala potřeba mít pro tuto činnost speciálního pracovníka, který by řešil distribuci různými kanály, komisní prodej aj. Řešena byla i distribuce povinných výtisků či rozesílání výtisků darem renomovaným knihovnám včetně zahraničních, možnost překladu publikací do cizích jazyků dle předpokládaného okruhu čtenářů. Mj. bylo doporučeno nabízet starší knižní produkci, resp. hůře prodejnou produkci, v elektronické formě na

² Bližší informace o jednotlivých členkách a členech Vědecké rady viz <http://www.ntm.cz/muzeum/vedecka-rada>

webových stránkách NTM, u nových publikací bylo navrženo zvážit možnost jejich vydávání také ve formě e-knih.

12.3 Výstavní a programová rada

Výstavní a programová rada, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se realizace výstavní a programové činnosti NTM, se pro rok 2017 skládala z těchto členů: Plk. Mgr. Michal Burian, VHÚ; Ing. arch. Iveta Černá, vila Tugendhat; Mgr. Ondřej Dostál, Ph.D., MU MM; Mgr. Adam Dušek, prezentační odd. NTM, Dott. Emanuele Gadaleta, NM ČMH; Ing. Iva Cacarová, odbor náměstka pro ekonomiku NTM; PhDr. Martin Ebel, Ph.D., odbor ředitele MAS NTM; Petr Kožíšek, odbor ředitele dopravy NTM; Ing. Blanka Kreibichová, vedoucí výstavního oddělení NTM; Mgr. Lucie Střechová, odbor ředitele PM NTM; PhDr. Petra Matějovičová, UPM; Ing. Martin Mrázek, TMB; PhDr. Jan Novotný, správní oddělení NTM; Mgr. Jan Randáček, NGL; PhDr. Petr Kužel, odbor ředitele ŽM NTM; Mgr. Olga Šámalová Muzeum hl. m. Prahy, Mgr. Hynek Strítěský, odbor Muzea elektrotechniky a médií NTM.

Výstavní a programová rada se v roce 2017 sešla dvakrát – 29. 5. 2017 a 16. 11. 2017. Kromě administrativních záležitostí (schválení strukturálních a organizačních změn) a provozních podmínek v NTM se jednalo hlavně o výstavách proběhlých v roce 2017 (rozbor realizace jednotlivých výstav, zpětná vazba k jejich organizaci a realizaci) a o výstavním plánu na rok 2018, ke kterým se vedla diskuze.

12.4 Rada pro sbírkotvornou činnost

Rada pro sbírkotvornou činnost, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se sbírkové činnosti NTM, se pro rok 2017 skládala z těchto členů:

a) interních: Mgr. Václav Rutar, hlavní kurátor sbírek NTM, předseda Rady pro sbírkotvornou činnost; Ing. Lukáš Hejný, vedoucí oddělení stavitelství a architektury, Muzeum architektury a stavitelství NTM; MgA. Mgr. Michaela Hrubá, vedoucí oddělení fotografické a filmové techniky, Muzeum elektrotechniky a médií NTM; PhDr. Petr Kužel, kurátor, Železniční muzeum NTM; Michal Plavec, kurátor, Muzeum dopravy NTM; Ing. Antonín Švejda, vedoucí oddělení exaktních věd, Průmyslové muzeum NTM; PhDr. Zdeněk Vácha, vedoucí Archivu NTM;

b) externích: PhDr. Pavel Ciprian, Muzeum města Brna, p.o.; Mgr. René Klimeš, Regionální muzeum v Litomyšli; PhDr. Věra Přenosilová, Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.; prof. Ing. arch. Tomáš Šenberger, ČVUT, fakulta stavební; Mgr. Pavel Scheufler, publicista, historik fotografie, fotograf; Ing. Jan Šatava, Railway Capital, a.s.; Michal Svoboda, soudní znalec; prof. Ing. Karel Volka, CSc., VŠCHT, Ústav analytické chemie.

Tajemnicí Rady Eva Remišerová, RES (bez hlasovacího práva).

Jednání Rady proběhlo v roce 2017 třikrát, a to ve dnech 21. 6., 15. 11. a 19. 12. 2017.

V rámci prvního jednání byly obhajovány návrhy na úplatné nabytí, Rada byla seznámena s předměty, nabytými do sbírky NTM bezúplatně, byl podán přehled nakoupených předmětů způsobem per rollam. Předložen byl návrh na vyřazení jednoho sbírkového předmětu (z důvodu neupotřebitelnosti) a obhajovány návrhy na úplatné nabytí věcí movitých do sbírky Archivu NTM. Součástí jednání bylo mj. i posouzení návrhu na zakoupení orchestrionu Xylonella, dvou gramofonů, fonografu a firemních tisků, spojených s žádostí o dotaci z programu ISO/C. Z dalších úspěšně obhájených návrhů a později zakoupených předmětů lze uvést např. rekonstrukci astronomického sextantu Tychona Brahe, část sbírky předmětů značky Kodak, jednobarvový ofsetový stroj Heidelberg, soubor náhradních dílů k dokompletování vozidel a odlitky dóz a šálků dle návrhu arch. Pavla Janáka.

Obsah druhého jednání byl obdobný, žádná z obhajob však nebyla spojena s pozdější žádostí o dotaci z programu ISO/C. Nedošlo též k předložení návrhu na vyřazení. Mezi obhájené a následně zakoupené předměty patřilo např. stojanové gramorádio s magnetofonem, motocykl Jawa 250 typ 579, klavírní automat, návrh (model) sklízecí mlátičky John Deere či výkresová dokumentace parní lokomotivy Deutsche Reichsbahn řady 52.

Poslední jednání bylo věnováno výhradně obhajobě návrhu na úplatné nabytí dvou vozů – čtyřnápravového lehátkového vozu s bufetovým oddílem a čtyřnápravového salonního

vozu. Došlo k odsouhlasení obou návrhů. Realizace nákupu byla následně přesunuta do roku 2018.

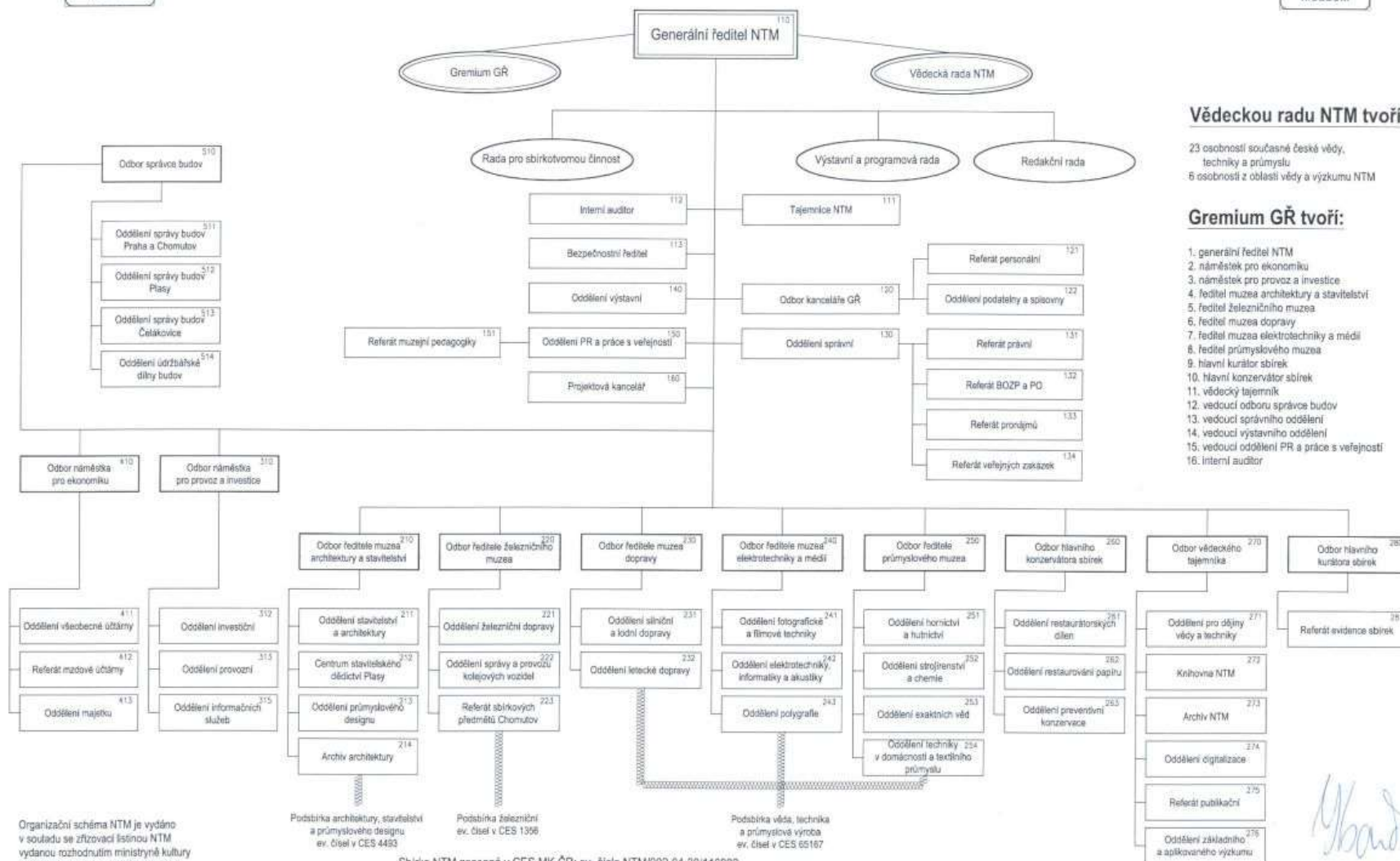
13. Organizační, finanční, personální správní a kontrolní informace

13.1 Organizační informace

V roce 2017 nedošlo v organizačním řádu NTM k žádné zásadní změně, po celý rok platil řád, vydaný k 26. 2. 2016.

ORGANIZAČNÍ SCHEMA NÁRODNÍHO TECHNICKÉHO MUZEA PLATNÉ OD 26. 2. 2016

Vědeckou radu NTM tvoří:

23 osobností současné české vědy,
techniky a průmyslu
6 osobností z oblasti vědy a výzkumu NTM

Gremium GR tvoří:

1. generální ředitel NTM
2. náměstek pro ekonomiku
3. náměstek pro provoz a investice
4. ředitel muzea architektury a stavitelství
5. ředitel železničního muzea
6. ředitel muzea dopravy
7. ředitel muzea elektrotechniky a médií
8. ředitel průmyslového muzea
9. hlavní kurátor sbírek
10. hlavní konzervátor sbírek
11. vědecký tajemník
12. vedoucí odboru správy budov
13. vedoucí správního oddělení
14. vedoucí výstavního oddělení
15. vedoucí oddělení PR a práce s veřejností
16. interní auditor

Organizační schéma NTM je vydáno v souladu se Zřizovací listinou NTM vydanou rozhodnutím ministryně kultury č. 3 (2013) pod č. j. MK-S 7202/2013 dne 20. 8. 2013

Podsbírka architektury, stavitelství a průmyslového designu ev. čísel v CES 4493

Podsbírka železniční ev. čísel v CES 1398

Podsbírka věda, technika a průmyslová výroba ev. čísel v CES 65167

Sbírka NTM zapsaná v CES MK ČR: ev. číslo NTM/002-04-30/116002
Celkový počet evidenčních čísel 71016

Zpracoval: Karel Ksandr
GR NTM

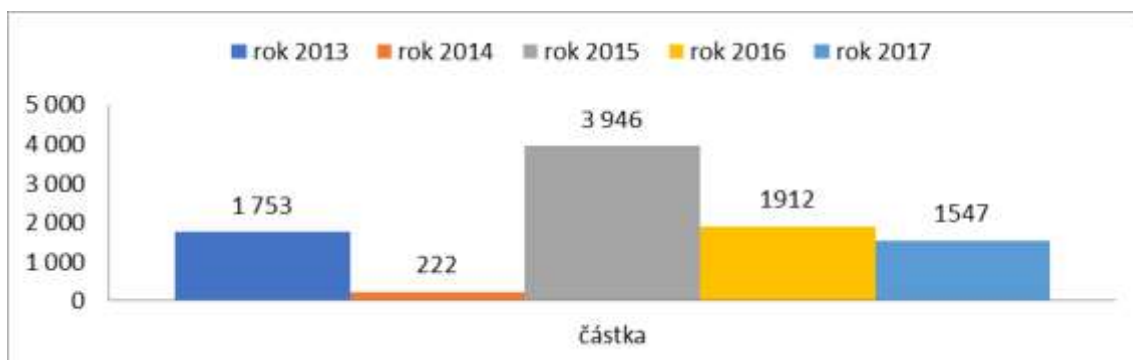
13.2 Ekonomické informace

NTM v roce 2017 dosáhlo z hlavní činnosti kladného hospodářského výsledku ve výši 1 547 370,26 Kč. NTM má ve zřizovací listině z 20. 6. 2013 povolenu vedlejší činnost na zajištění provozování muzejní prodejny, tato však byla i v roce 2017 provozována nájemcem.

Výsledky hospodaření v časové řadě 5 let dokumentuje následující přehled v tis. Kč:

2013	2014	2015	2016	2017
1 753	222	3 946	1 912	1 547

Dosažení kladného hospodářského výsledku bylo příznivě ovlivněno překročením výnosů z vlastních činností na jedné straně a úsporou v oblasti nákladů na straně druhé. Překročení výnosů bylo dáno především překročením plánovaných tržeb ze vstupného. Pokračoval trend nárůstu návštěvníků jak v hlavní budově muzea, tak i v roce 2015 zpřístupněného Centra stavitelského dědictví v Plasích. Početnou skupinu nových návštěvníků přilákala nově otevřená expozice železničního muzea v Chomutově.

Nutnost dosažení zlepšeného hospodářského výsledku byla motivována jednak potřebou vytvoření rezervy na pokrytí čerpání finančních prostředků z nedočerpané dotace na přípravu výstavy „Made in Czechoslovakia – aneb průmysl, který dobyl svět“, která byla poskytnuta v roce 2017 a dočerpána bude v roce 2018, dále tvorbou zdrojů pro přiděl do fondu odměn z důvodu pokrytí nákladů na platy zaměstnanců, které limit na platy od zřizovatele dlouhodobě nepokrývají.

V následující tabulce je uveden přehled % krytí nákladů z činnosti vůči výnosům z činnosti:

2013	2014	2015	2016	2017
32	30	26	30	26

Čerpání plánovaného rozpočtu NTM v roce 2017 dokumentuje následující přehled, obsahující porovnání schváleného rozpočtu, upraveného rozpočtu a dosažené skutečnosti v roce 2017:

Účet	Název položky	Schválený rozpočet 2017	Upravený rozpočet 2017	Skutečnost 2017	Rozdíl skutečnost - upravený rozpočet 2017	Procento plnění rozpočtu 2017	Podíl z celkových nákladů/výnosů
	NÁKLADY CELKEM	143 600 976,00	166 590 063,00	160 913 504,49	-5 676 558,51	96,59	100,00
	Náklady z činnosti	143 500 976,00	166 487 063,00	160 895 837,43	-5 591 225,57	96,64	99,99
501	Spotřeba materiálu	2 450 000,00	2 613 000,00	3 627 138,97	1 014 138,97	138,81	2,25
502	Spotřeba energie	11 650 000,00	11 841 000,00	9 361 176,75	-2 479 823,25	79,06	5,82
504	Prodané zboží	650 000,00	650 000,00	801 479,05	151 479,05	123,30	0,50
507	Aktivace oběžného majetku	-200 000,00	-200 000,00	-838 384,16	-638 384,16	419,19	0,00
508	Změna stavu zásob vlastní výroby			-1 374 470,38	-1 374 470,38		0,00
511	Opravy a udržování	12 100 000,00	22 221 390,00	13 745 885,04	-8 475 504,96	61,86	8,54
512	Cestovné	620 000,00	901 000,00	882 737,13	-18 262,87	97,97	0,55
513	Náklady na reprezentaci	400 000,00	400 000,00	283 299,92	-116 700,08	70,82	0,18
518	Ostatní služby	31 565 890,04	33 977 040,04	37 637 572,26	3 660 532,22	110,77	23,39
521	Mzdové náklady	38 869 836,00	46 339 003,00	47 202 032,00	863 029,00	101,86	29,33
524	Zákonné sociální pojištění	12 629 584,24	14 785 546,24	15 200 439,00	414 892,76	102,81	9,45
525	Jiné sociální pojištění	91 140,00	91 140,00	115 974,00	24 834,00	127,25	0,07
527	Zákonné sociální náklady	1 878 575,72	1 984 993,72	2 406 829,30	421 835,58	121,25	1,50
538	Jiné daně a poplatky	60 000,00	60 000,00	98 484,72	38 484,72	164,14	0,06
542	Jiné pokuty a penále			41 624,00	41 624,00		0,03
547	Manka a škody				0,00		0,00
551	Odpisy dlouhodobého majetku	27 835 950,00	27 835 950,00	27 481 408,35	-354 541,65	98,73	17,08
556	Tvorba a zúčtování opravných položek			122 935,50	122 935,50		0,08
558	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	1 800 000,00	1 850 000,00	2 931 720,83	1 081 720,83	158,47	1,82
549	Ostatní náklady z činnosti	1 100 000,00	1 137 000,00	1 167 955,15	30 955,15	102,72	0,73
	Finanční náklady	0,00	3 000,00	17 667,06	14 667,06		0,01
563	Kurzové ztráty		3 000,00	17 663,76	14 663,76		0,01
569	Ostatní finanční náklady			3,30	3,30		0,00
	Daň z příjmů	100 000,00	100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	0,00
591	Daň z příjmů	100 000,00	100 000,00		-100 000,00	0,00	0,00

	VÝNOSY CELKEM	143 600 976,00	166 590 063,00	162 460 874,75	-4 129 188,25	97,52	100,96
	Výnosy z činnosti	41 695 000,00	41 695 000,00	42 551 109,71	856 109,71	102,05	26,44
602	Výnosy z prodeje služeb	23 700 000,00	23 700 000,00	31 262 970,58	7 562 970,58	131,91	19,43
603	Výnosy z pronájmů	6 295 000,00	6 295 000,00	7 358 951,11	1 063 951,11	116,90	4,57
604	Výnosy z prodaného zboží	400 000,00	400 000,00	518 253,75	118 253,75	129,56	0,32
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení			627 822,02	627 822,02		0,39
642	Jiné pokuty a penále			10 000,00	10 000,00		
648	Čerpání fondů	11 300 000,00	11 300 000,00	2 562 154,33	-8 737 845,67	22,67	1,59
649	Ostatní výnosy z činnosti			210 957,92	210 957,92		0,13
	Finanční výnosy	0,00	0,00	1 235,26	1 235,26	0,00	0,00
662	Úroky				0,00		0,00
663	Kurzové zisky			1 235,26	1 235,26		0,00
669	Ostatní finanční výnosy				0,00		0,00
	Výnosy z transferů	101 905 976,00	124 895 063,00	119 908 529,78	-4 986 533,22	96,01	74,52
671	Výnosy vybraných ústř.vlád.inst. z transferů	101 905 976,00	124 895 063,00	119 908 529,78	-4 986 533,22	96,01	74,52
	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před zdaněním	100 000,00	100 000,00	1 547 370,26			
	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ po zdanění	0,00	0,00	1 547 370,26			

Celkové rozpočtované náklady byly čerpány ve výši 96,59 %, což představuje úsporu nákladů ve výši 5 676 tis. Kč. Úspora byla dána především úsporou v oblasti oprav a udržování ve výši 8 476 tis. Kč. To bylo způsobeno nevyčerpáním finančních prostředků při přípravě výstavy „Made in Czechoslovakia – aneb průmysl, který dobyl svět“ ve výši 3 931 tis. Kč. Dále došlo i ke zpoždění realizace některých akcí údržby, které bylo nutno přesunout do roku 2018. Úspora spotřeby energií díky mírné zimě představovala 2 480 tis. Kč. K překročení naopak došlo u položek spotřeba materiálu o 1 014 tis. Kč a ostatní služby o 3 661 tis. Kč. To bylo kompenzováno zvýšením aktivace oběžného majetku o 638 tis. Kč a změnou stavu vlastní výroby o 1 374 tis. Kč. Náklady z drobného dlouhodobého majetku byly překročeny o 1 082 tis. Kč především z důvodů zajištění otevření nové expozice železničního muzea v Chomutově.

Rozpočtované výnosy celkem byly splněny na 97,65% z důvodů nižšího čerpání fondů. Výši provozních výnosů příznivě ovlivnilo překročení plánovaných výnosů z prodeje služeb o 7 563 tis. Kč a pronájmů o 1 064 tis. Kč. Zde se, vedle nově otevřené expozice železničního muzea v Chomutově, promítla i zvýšená aktivita zaměstnanců při zajišťování akcí směřujících ke zvýšení návštěvnosti i nabídky možnosti dalších aktivit uskutečňovaných v rámci NTM, což se projevilo v nárůstu tržeb ze vstupného o téměř 2 800 tis. Kč oproti předchozímu roku.

Příznivý vývoj hospodaření v průběhu roku 2017 umožnil nižší čerpání fondů na zajištění hospodářského výsledku o 8 738 tis. Kč oproti upravenému rozpočtu.

Přijaté smluvní pokuty a úroky z prodlení za neplnění dodavatelských smluv činily 628 tis. Kč.

V roce 2017 byly provedeny 3 vnější a 5 interních kontrol. Ve třech případech byly shledány drobné nedostatky, které byly operativně odstraněny a v ostatních případech nebyly zjištěny nedostatky.

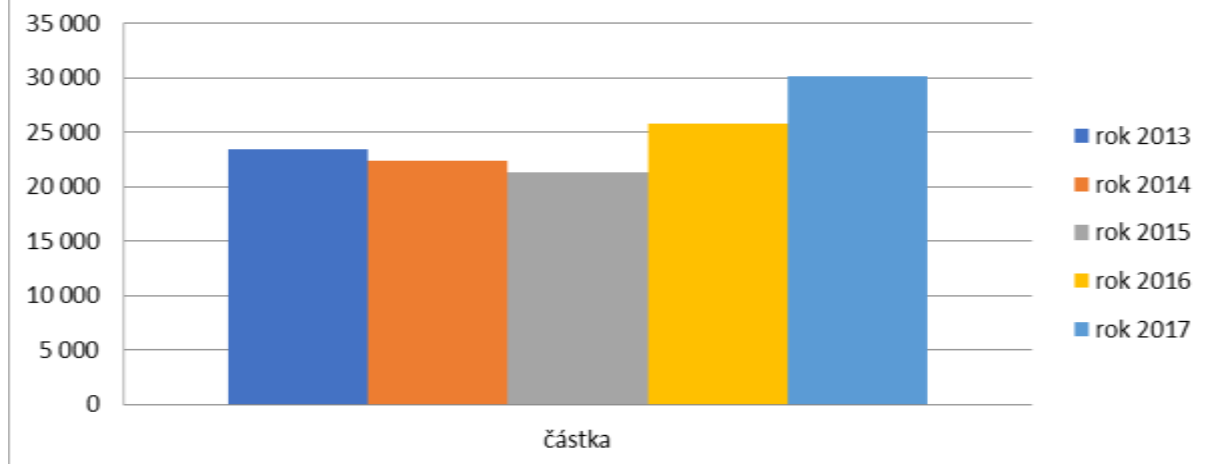
Fond reprodukce majetku (FRM)

Rozhodujícím zdrojem tvorby FRM jsou odpisy. Nadále dochází k nárůstu jejich výše v souvislosti s postupným zařazováním majetku nabytého v rámci realizace projektů obnovy areálu Centra stavitelského dědictví Plasy a zřízení expozice železničního muzea Chomutov.

Vedle čerpání na pořízení a zhodnocení majetku je FRM hojně využíván jako doplňkový zdroj financování oprav a údržby v důsledku nízké provozní dotace. V roce 2017 byl navíc stanoven povinný odvod z odpisů v roční výši 8 008 tis. Kč.

	2013	2014	2015	2016	2017
Fond reprodukce majetku					
Počáteční zůstatek k 1.1.	19 994	23 452	22 427	21 302	25 835
Tvorba	18 619	23 056	25 415	27 391	27 803
z toho: odpisy	18 337	23 014	25 115	27 065	27 481
ostatní	282	42	300	326	322
Čerpání	15 161	24 081	26 540	22 858	23 447
z toho: pořízení a zhodnocení majetku	12 732	10 037	14 200	5 051	23 447
financování oprav a udržování	2 429	7 044	5 340	5 807	0
odvody odpisů		7 000	7 000	12 000	8 008
Konečný zůstatek k 31.12.	23 452	22 427	21 302	25 835	30 191

Fond reprodukce majetku

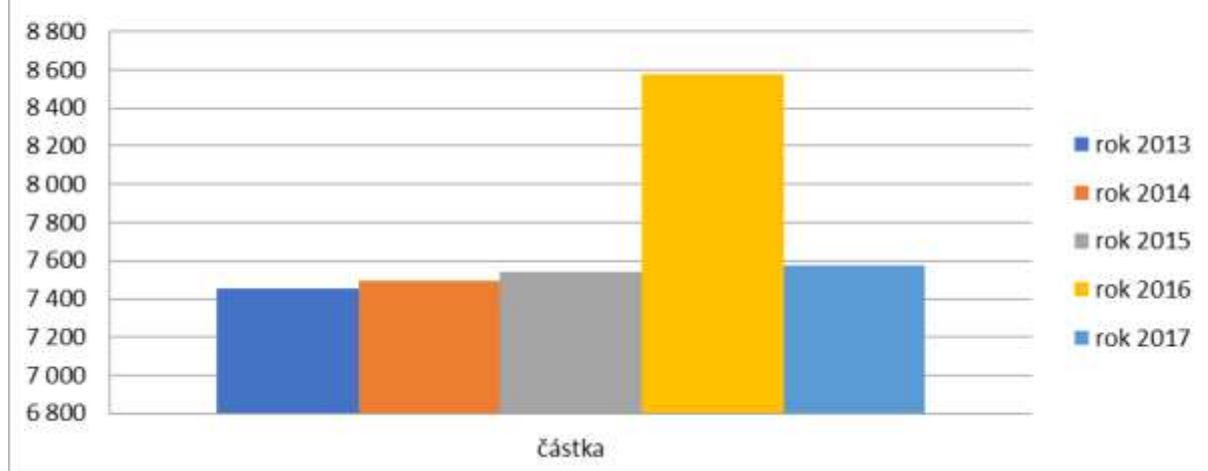

Rezervní fond

Rezervní fond vykazuje v posledních letech vyrovnané zůstatky. Přes v uplynulém období nevýznamné doplňování přiděly ze zlepšeného hospodářského výsledku je jeho zůstatek ovlivněn především saldem přijatých a čerpaných prostředků na dary.

	2013	2014	2015	2016	2017
Rezervní fond - stav k 31.12.	7 453	7 493	7 543	8 577	7 578

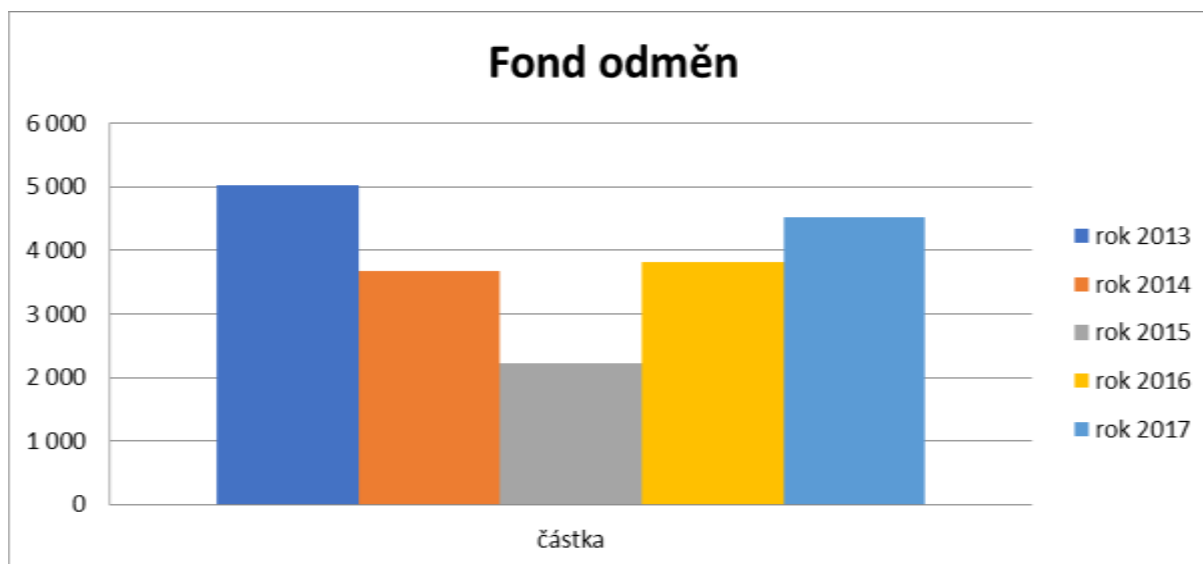
Rezervní fond

Fond odměn

Fond odměn je pravidelně tvořen přiděly ze zlepšeného hospodářského výsledku. Rovněž pravidelně je čerpán na doplnění mzdových prostředků, neboť stanovené limity mzdových prostředků v uplynulých letech nepokrývaly a nepokrývají nutné potřeby prostředků na mzdové nároky zaměstnanců NTM.

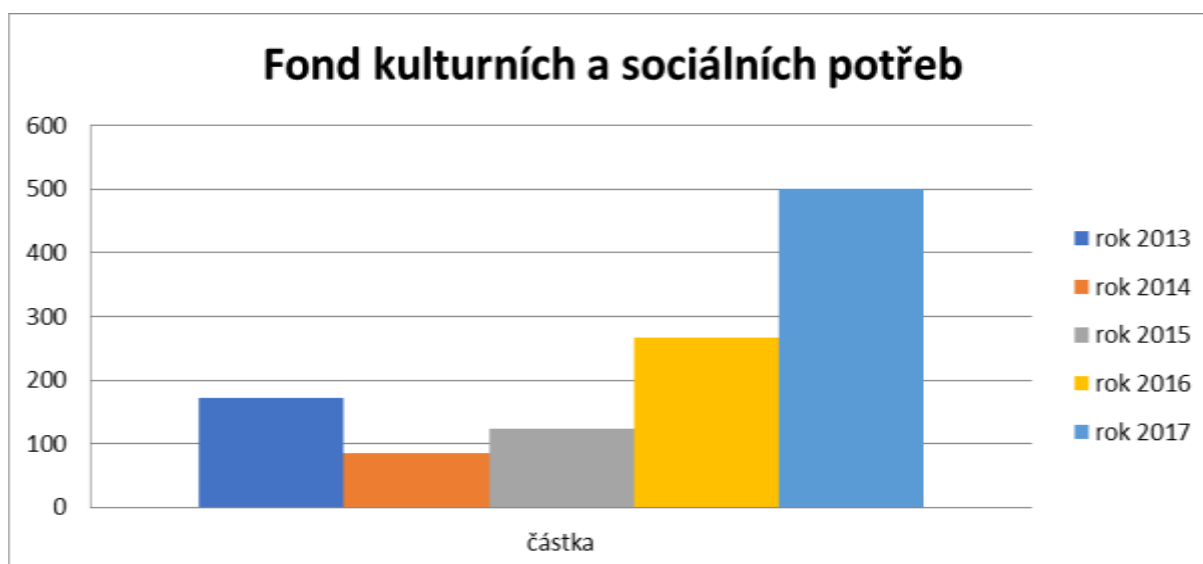
	2013	2014	2015	2016	2017
Fond odměn					
Počáteční zůstatek k 1.1.	5 332	5 021	3 676	2 221	3 814
Tvorba	2 900	1 403	177	3 157	1 529
Čerpání	3 212	2 748	1 632	1 565	831
Konečný zůstatek k 31.12.	5 020	3 676	2 221	3 814	4 512

Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP)

Fond kulturních a sociálních potřeb je pravidelně tvořen zákonnými přídělky na základě vyplacených mzdových prostředků. Čerpání je především na příspěvek na stravné zaměstnanců. Další čerpání představoval příspěvek na penzijní připojištění, dodatečnou zdravotní péči a životní jubilea.

	2013	2014	2015	2016	2017
Fond kulturních a sociálních potřeb					
Počáteční zůstatek k 1.1.	497	172	86	123	267
Tvorba	361	370	359	552	887
Čerpání	686	456	322	408	653
Konečný zůstatek k 31.12.	172	86	123	267	501

Mimorozpočtové zdroje financování

Mimorozpočtové zdroje nepředstavují pro NTM žádný významný zdroj financování. Přehled přijatých a čerpaných mimorozpočtových zdrojů v roce 2017 obsahuje následující tabulka:

	Poskytovatel (jméno nebo název)	Druh projektu	Název projektu	Přijaté prostředky tuzemské (Kč)	Použito celkem (Kč)
1	Město Písek	dar	Podpora technického vzdělávání	0,00	90 000,00
2	Město Písek	dar	Podpora technického vzdělávání	10 000,00	20 000,00
3	Svaz chemického průmyslu České republiky, z. s.	dar	Nákup sbírkových předmětů	0,00	50 000,00
4	Svaz chemického průmyslu České republiky, z. s.	dar	Expozice Chemie kolem nás	0,00	50 000,00
5	Ministerstvo kultury	příspěvek	příspěvek na odstranění následků povodní ve sbírkách	0,00	444 629,14
6	Sbírka na letenský kolotoč - občané	dar	Oprava Letenského kolotoče	113 777,00	0,00
7	Nadační fond Avast	dar	Rekonstrukce interiéru Letenského kolotoče	0,00	600 000,00
9	Pojišťovna VZP, a.s.	dar	Výstava Člověk v náhradách	100 000,00	100 000,00
10	Městská část Praha 5	dar	Podpora akce Ringhoffer 200 - historické vozy	20 000,00	20 000,00
11	VÚKV a.s.	dar	Na náklady spojené s pořádáním mezinárodní konference Ringhoffer 200	30 000,00	30 000,00
12	LASSELSBERGER, s.r.o.	dar	Kreativní zóna pro návštěvníky ve Dvoře stavebních řemesel CSD Plasy	50 000,00	50 000,00
13	Plzeňský Prazdroj, a. s.	dar	Na náklady spojené s pořádáním mezinárodní konference Ringhoffer 200	250 000,00	250 000,00
14	Lankwitzer ČR, spol. s r.o.	dar	Věcný dar nátěrových hmot na provedení nového laku lokomotivy EP 1000 , IČ 44846 ze sbírek NTM	27 169,00	27 169,00
15	Unipetrol, a.s.	dar	Dar použit na provoz expozice chemie	0,00	203 069,00

Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Výdaje na zahraniční pracovní cesty představují nepodstatnou položku celkových nákladů, neboť v roce 2017 činily necelých 0,33 % z celkových nákladů a jejich výše byla 530 tis. Kč. Podrobný přehled zahraničních pracovních cest uskutečněných v roce 2017 viz kapitola 13.3.3.

Přínos zahraničních služebních cest spočívá v navazování kontaktů a hledání možností spolupráce a institucemi zabývajících se obdobnými činnostmi, ve výměně poznatků se zahraničními odborníky, ve studiu nových metod v oboru v rámci účasti na odborných seminářích.

Bezúplatné převody majetku

V roce 2017 se uskutečnily bezúplatné převody majetku v účetní hodnotě 12 422 tis. Kč. Přehled o převezech majetku je uveden v následující tabulce:

Poř.č.	Poskytovatel	Popis převáděného majetku	Inventarizační číslo	Účetní hodnota (Kč)
1	Všeobecná fakultní nemocnice, Praha 2 - Nové Město	Operační stůl s trojsegmentální jednotlivě pohybovatelnou operační deskou	SP 00000007	1,00
2	Všeobecná fakultní nemocnice, Praha 2 - Nové Město	Operační stůl s nástavcem pro fixaci hlavy na dvou sloupech	SP 00000008	1,00
3	Ředitelství silnic a dálnic ČR, Praha 4 - Nusle	Užitkový automobil Unimag U-406 (2 AT 2941)	SP1 00001695	2 313 568,00

4	Ředitelství silnic a dálnic ČR, Praha 4 - Nusle	Nákl. automobil sklápěcí terénní sklápěčkový ŠKODA 19.29 SA/L	SP1 00001706	2 560 353,00
5	Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje, Plzeň	Automobil sklápěcí valníkový - pro sbírky NTM	SP1 00001707	102 504,00
6	Fakultní nemocnice Plzeň	Komora hyperbarická léčebná v.č. 28897 s příslušenstvím	SP1 00001703	1,00
7	Národní divadlo, Praha	Lampová skříň H 2 KW	SP1 00001708	1,00
8	Národní divadlo, Praha	Promítací stroj typ ME5X	SP1 00001709	1,00
9	Národní divadlo, Praha	Usměrňovač Xenon SM	SP1 00001710	1,00
10	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha - Chodov	Mikroskop polarizační	SP1 00001711	1,00
11	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha - Chodov	Mikroskop s příslušenstvím	SP1 00001712	1,00
12	Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje	Vozidlo speciální motorové žebřík TATRA T148 P MAGIRUS DL 37	SP1 00001713	7 445 619,64
13	Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje	Zařízení výstražné a rozhlasové AZD 500, Maják modrý zábleskový VMM 012B F, Souprava montážní HT 6159 AAA01	SP1 00001714	1,00

Veřejné zakázky

Přehled významných veřejných zakázek je uveden v následující tabulce:

Název	Částka v tis. Kč
Úklidové služby pro objekt hlavní budova NTM 2017 – 2021	9 309
Úklidové služby pro objekt CSD Plasy 2018 – 2021	1 787
Úprava výměňkové stanice v hlavní budově NTM	2 118
Obnova střešní krytiny a krovu věže sv. Floriána CSD Plasy	2 537
Obnova historického Letenského kolotoče	4 712
Restaurování letounu L-29	2 299

13.3 Personální informace

V roce 2017 z NTM odešlo celkem 8 pracovníků a pracovníků zaměstnaných na dobu neurčitou a 8 pracovníků a pracovníků zaměstnaných na dobu určitou, 13 pracovníků a pracovníků nastoupilo na dobu neurčitou a 15 pracovníků a pracovníků na dobu určitou.

Na počátku roku 2017 nastoupila jako druhá tajemnice generálního ředitele Lucie Zelenková. K 1. 3. 2017 nastoupil do odd. provozního na místo bezpečnostního referenta Petr Prokopec. Tým pracovníků Železničního muzea byl od 1. 6. 2017 posílen nástupem druhého kurátora sbírky Adama Horkého. 1. 10. nastoupil do referátu veřejných zakázek Jan Novotný.

Ke 30. 11. 2017 naopak po více než 22 letech činnosti v NTM odešel pracovník dílen Štěpán Brabenec.

Na pozicích vedoucích pracovníků došlo k následujícím změnám: 1. 3. 2017 nastoupil na místo vedoucího odd. návštěvnických pokladen Ivan Roudný, 1. 11. na místo vedoucího archivu architektury a stavitelství nastoupil po Alžbětě Laňové Martin Šámal, 1. 10. 2017 nastoupila na místo vedoucí odd. restaurování papíru po Tereze Kašákové Jana Háková.

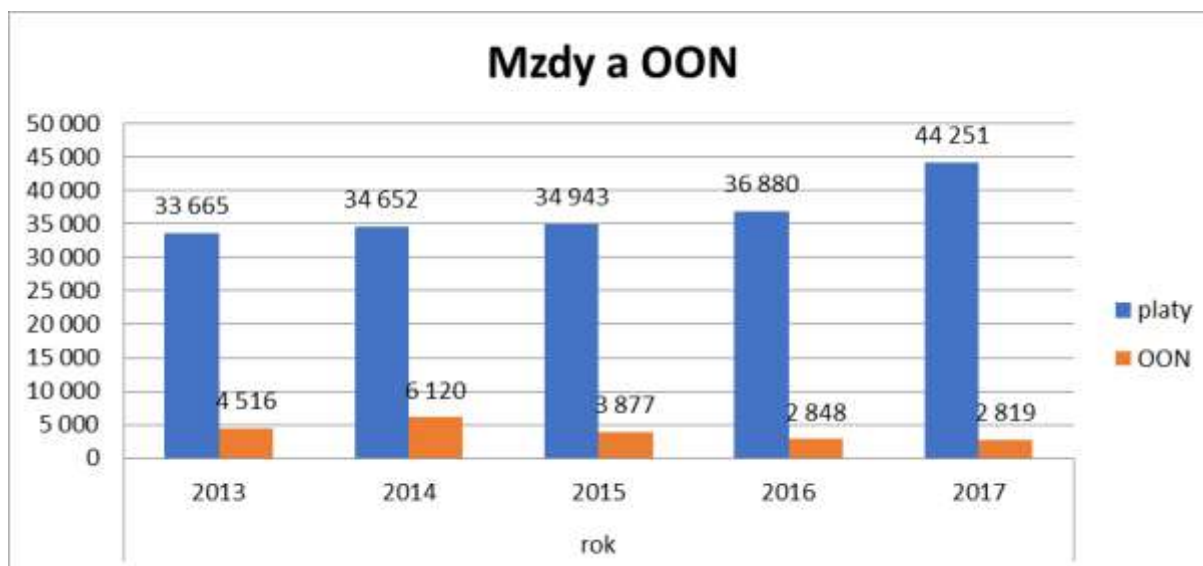
13.3.1 Zaměstnanost a čerpání mzdových prostředků

Stanovený limit počtu pracovníků byl v roce 2017 dodržen. Průměrný přepočtený stav pracovníků činil 124,087 zaměstnanců oproti limitu 135.

	2016	2017
průměrný plat zaměstnance	25 600	29 718
medián platu zaměstnance	21 015	25 188

Rozbor mzdových nákladů za posledních 5 let obsahuje následující tabulka (v tis. Kč):

	2013	2014	2015	2016	2017
Platy zaměstnanců	33 665	34 652	34 943	36 880	44 251
Náhrady za pracovní neschopnost	94	78	136	107	132
OON	4 516	6 120	3 877	2 848	2 819
Celkem	38 275	40 850	38 956	39 835	47 202

Jak již bylo výše uvedeno, mzdové náklady je nutno pravidelně doplňovat z fondu odměn v důsledku nízké stanovených limitů v uplynulých letech, které nepokrývaly mzdové nároky zaměstnanců. Nejinak tomu bylo i v roce 2017, kdy byl ke zmíněnému účelu použit fond odměn ve výši 831 tis. Kč.

Oddělení	přepočtených úvazků	
	k 31. 12. 2017	k 31. 12. 2016
Generální ředitel NTM	1,0	1,0
Tajemnice NTM	0,6	1,0
Odbor kanceláře GŘ	4,0	4,0
vedoucí kanceláře	1,0	1,0
referát personální	1,0	1,0
oddělení podatelny a spisovny	2,0	2,0
oddělení správní		3,0
Vedoucí	-	1,0

referát právní (externí služba)	-	-
referát BOZP a PO (externí služba)	-	-
oddělení právní a pronájmů	1,0	-
referát veřejných zakázek	2,0	1,0
interní auditor	1,0	1,0
oddělení výstavní	4,0	4,0
oddělení PR a práce s veřejností	5,0	3,0
referát muzejní pedagogiky	2,5	2,5
Odbor hlavního kurátora sbírek NTM	2,0	2,0
vedoucí odboru	1,0	1,0
referát evidence sbírek	1,0	1,0
Odbor náměstka pro ekonomiku	11,3	7,0
náměstek	1,0	1,0
oddělení všeobecné účtárny	4,5	4,0
oddělení pokladny	3,8	-
oddělení majetku	2,0	2,0
Odbor náměstka pro provoz, výstavbu a investice	11,5	9,0
náměstek	1,0	1,0
oddělení investiční	2,0	1,0
oddělení provozní	4,0	3,0
oddělení informačních služeb	4,5	4,0
Odbor správce budov	16,75	16,0
vedoucí odboru	1,0	1,0
oddělení správy budov Praha a Chomutov	5,0	5,0
oddělení správy budov Plasy	2,0	2,0
oddělení správy budov Čelákovice	5,75	5,0
oddělení údržbářské dílny budov	3,0	3,0
Odbor ředitele Muzea architektury a stavitelství	7,7	8,7
ředitel	1,0	1,0
oddělení architektury a stavitelství	1,8	3,0
CSD Plasy	2,0	2,8
oddělení průmyslového designu	0,9	1,9
archiv architektury	2,0	-
Odbor ředitele Železničního muzea	5,5	4,5
ředitel	1,0	1,0
oddělení železniční dopravy	2,0	1,0
oddělení správy a provozu kolejových vozidel	1,5	1,5
referát sbírkových předmětů Chomutov	1,0	1,0
Odbor ředitele Muzea dopravy	3,8	3,8
ředitel	1,0	1,0
oddělení silniční a lodní dopravy	1,8	1,8
oddělení letecké dopravy	1,0	1,0
Odbor ředitele Muzea elektrotechniky a médií	6,45	6,45
ředitel	1,0	1,0
oddělení fotografické a filmové techniky	1,6	1,6
oddělení elektrotechniky, informatiky a akustiky	2,85	2,85

oddělení polygrafie	1,0	1,0
Odbor ředitele Průmyslového muzea	7,0	7,0
ředitel	1,0	1,0
oddělení hornictví a hutnictví	2,0	2,0
oddělení strojírenství a chemie	1,0	1,0
oddělení exaktních věd	2,0	2,0
oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu	1,0	1,0
Odbor hlavního konzervátora sbírek	9,1	9,6
ředitel	1,0	1,0
oddělení restaurátorských dílen	5,0	6,0
oddělení restaurování papíru	2,6	2,1
oddělení preventivní konzervace	0,5	0,5
Odbor vědeckého tajemníka	13,8	13,6
vědecký tajemník	1,0	1,0
oddělení pro dějiny techniky a grantů	⁻³	⁻⁴
Knihovna NTM	4,0	4,0
Archiv NTM	4,8	4,8
Oddělení digitalizace	4,0	3,8
oddělení základního a aplikovaného výzkumu	⁻⁵	⁻⁶
Referát publikační	-	-
Celkem přepočtených úvazků:	118,00	106,15

(tabulka vývoje přepočtených pracovních úvazků ke konci roku 2017 a 2016. Nejsou započítáni pracovníci pracující na souběžných pracovních poměrech, pracovníci financovaní z projektů (GAČR, NAKI, DRKVO...), ani pracovníci hrazení z OON)

13.3.2 Členství v národních i mezinárodních odborných organizacích a projektech s technickou či podobnou tematikou

Národní technické muzeum

- Komise Asociace muzeí a galerií ČR
- Association of European Printing Museums

Ebel Martin, PhDr., PhD.

- člen Sdružení pro stavebněhistorický průzkum

Efmertová Marcela, prof. PhDr., CSc.

- členka Verband der Elektrotechnik, Elektronik, Informationstechnik, Německo
- členka komitétu EDF France
- předsedkyně Společnosti pro hospodářské a sociální dějiny ČR
- členka Společnosti pro dějiny vědy a techniky Praha
- předsedkyně Oborové rady Celoškolského doktorského studijního programu Historie techniky na ČVUT v Praze a garantka Celoškolského doktorského studijního programu

Hořejš, Miloš, PhDr.

- člen Rady ministra kultury pro vědu a výzkum

³ DRKVO 4,2 úvazku

⁴ DRKVO 4,0 úvazku.

⁵ NAKI 2,0 úvazku.

⁶ NAKI 2,0 úvazku.

- člen redakční rady Biografického slovníku Historického ústavu AV ČR
- člen vědecké rady Technického muzea v Brně (2012-dosud)
- členství v redakční radě NZM (od 2015-dosud)
- člen výboru Společnosti pro dějiny věd a techniky (2008-dosud)

Hrubá Michaela, Mgr.

- členka poradního sboru ředitelky Muzea fotografie a moderních obrazových médií v Jindřichově Hradci

Hulák Jiří, Mgr.

- místopředseda Asociace designérů ČR
- předseda Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost, sekce užitého umění a průmyslového designu, Moravské galerie v Brně

Kleinová Jana, Ing.

- členka Společnosti pro dějiny vědy a techniky Praha

Kodera Pavel, Mgr., Ph.D.

- člen Sdružení pro stavebně historický průzkum
- člen poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici
- člen redakční rady edice „Památky západních Čech“ vydávané Národním památkovým ústavem, ú.o.p. Plzeň
- člen redakční rady odborného časopisu „Bohemia Occidentalis Historica“ vydávaného katedrou historie Pedagogické fakulty Západočeské univerzity

Kopecká Ivana, Ing.

- členka WTA
- členka ICOM-CC
- členka Umělecká rada UP-fakulty restaurování
- členka Komise MK pro restaurování

Karel Ksandr, Mgr.

- Divácká rada České televize
- Sbor expertů pro památkovou péči OPP magistrátu hl.m. Prahy
- Vědecká rada generální ředitelky Národního památkového ústavu
- Vědecká rada Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze
- Vědecká rada územního odborného pracoviště NPÚ v Liberci
- Vědecká rada územního odborného pracoviště NPÚ v Ostravě
- Vědecká rada Vlastivědného muzea v Olomouci
- Poradní orgán MK k přípravě nového památkového zákona
- Muzejní rada Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Národního zemědělského muzea
- Sbor poradců pro otázky muzejnictví ředitele OMG MK
- Sdružení pro stavebně – historický průzkum

- ICOMOS – mezinárodní rada pro kulturní památky a sídelní celky
- DOCOMOMO - mezinárodní rada pro ochranu moderní architektury
- [Klub Za starou Prahu](#)

Lorencová Ivana

- členka České společnosti chemické
- členka Společnosti pro dějiny vědy a techniky Praha

Mikeš Jan, Ing., PhD.

- člen Verband der Elektrotechnik, Elektronik, Informationstechnik, Berlín
- tajemník Společnosti pro hospodářské a sociální dějiny ČR
- člen Společnosti pro dějiny vědy a techniky Praha

Novotný Michal, Mgr., Ph.D.

- člen Komise pro ochranu památkového fondu v oblasti železniční dopravy – poradního orgánu generální ředitelky Národního památkového ústavu
- člen Muzejní rady při Muzeu hromadné dopravy v Praze
- člen Domácí rady Klubu Za starou Prahu

Střechová Lucie, Mgr.

- členka Sbírkotvorné komise – poradního orgánu ředitelky Muzea hlavního města Prahy (od června 2013)
- členka Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Národního zemědělského muzea, s.p.o. (od července 2016)

Stříteský Hynek, Mgr.

- člen správní rady Muzea fotografie a moderních obrazových médií v Jindřichově Hradci

Vácha Zdeněk, PhDr.

- člen skupiny specializovaných archivů v České archivní společnosti
- člen širší komise projektu TAČR TB0200MV026 Vývoj software pro popis archiválií na základě Základních pravidel pro zpracování archiválií metodou PCP (ELZA)
- člen přípravné skupiny pro slovník archivní terminologie

13.3.3 Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců NTM

V roce 2017 bylo uskutečněno 32 zahraničních pracovních cest, kterých se zúčastnilo 59 zaměstnanců. Celkové náklady na zahraniční cesty v roce 2017 činily 530 060,13 Kč.

Francie

Mgr. Michaela Hrubá se ve dnech 3. – 9. 7. 2017 zúčastnila fotografického festivalu Les Rencontres d'Arles.

Mgr. Arnošt Nezmeškal studoval ve dnech 12. -16. 11. 2017 archiválie z pozůstalosti konstruktéra motocyklů Jawa G. W. Patchetta v Cannes.

Chorvatsko

Mgr. Hynek Stříteský a Jan Duda se v rámci zahraniční pracovní cesty do Záhřebu (18. – 20. 10. 2017) zúčastnili 27. konference Middle European Union of Technical Museums, která se konala v Technickém muzeu Nikola Tesly.

Itálie

Mgr. Hynek Stříteský se v rámci zahraniční pracovní cesty do Boloni (28. 6. 2017) zúčastnil filmového festivalu Il Cinema Ritrovato, v jehož rámci byl prezentován digitalizovaný filmový pás ze sbírek NTM od Étienne-Jules Mareye (inv. č. 63941/7).

Makedonie

Mgr. Karel Ksandr, PhDr. Martin Ebel, Ph.D., Jan Trnka a Mgr. Pavel Kodera, Ph.D., se ve dnech 28. 9. – 1. 10. 2017 zúčastnili konference Evropské muzejní akademie (European Museum Academy) ve Skopje. Součástí akce bylo vyhlášení cen EMA za rok 2017. NTM s projektem CSD Plasy získalo potvrzenou nominaci na Michelettiho cenu.

Německo

Mgr. Arnošt Nezmeškal a Petr Kožíšek podnikli dne 22. 2. 2017 cestu do Lobau, kde neúspěšně jednali o akvizici automobilu Tatra 141.

Mgr. Hynek Stříteský v rámci zahraniční pracovní cesty (8. – 9. 4. 2017) navštívil tamní technické muzeum (Deutsches Technikmuseum Berlin) a muzeum komunikací (Museum für Kommunikation Berlin).

Mgr. Arnošt Nezmeškal odjel ve dnech 25. – 30. 5. 2017 navštívit Technik Museum ve Speyeru.

Ing. Antonín Švejda se zúčastnil ve dnech 29. 6. – 2. 7. 2017 XXXVIII. Mezinárodního festivalu mechanické hudby (XXXVIII. Internationales Drehorgelfest) v Berlíně. Festival se koná od roku 1980, tento ročník se uskutečnil pod názvem „Berliner Luft“.

Dne 17. 10. 2017 se Mgr. Pavel Kodera, Ph.D., zúčastnil „Symposium zur Errichtung eines Zentrums für Baukultur und Denkmalpflege“ ve Winklarn, přednesl vyžádaný referát prezentující ideu, realizaci a současné fungování Centra stavitelského dědictví Plasy.

Ing. Blanka Kreibichová, Mgr. Adam Dušek, Mgr. Tomáš Klička a Mgr. Jana Dobisíková odjeli ve dnech 7. – 8. 11. 2017 jednat se zástupci Deutsches Museum a BMW Museum v Mnichově.

PhDr. Martin Ebel, Ph.D., Mgr. Pavel Kodera, Ph.D. a Mgr. Kristýna Koderová podnikli ve dnech 9. – 10. 11. 2017 cestu do Berlína, kde navštívili: Deutsches Technikmuseum Berlin, Gemäldegalerie; Pergamon Museum; Deutsches Historisches Museum, Alte Museum/Alte Nationalgalerie; Kulturforum Berlin (Gemäldegalerie), Jüdisches Museum Berlin.

PhDr. Miloš Hořejš navštívil ve dnech 16. – 19. 11. 2017 Bundesarchiv v Koblenzi.

PhDr. Miloš Hořejš a Mgr. Hana Králová, Ph.D., vykonali ve dnech 5. – 9. 12. 2017 badatelskou cestu v Sächsisches Stadtarchiv v Drážďanech. Navštívili zde rovněž Verkehrsmuseum a Militärhistorisches Museum des Bundeswehr.

Nizozemí

MgA. Petr Kliment navštívil ve dnech 18. – 21. 12. 2017 Netherlands Photo Museum v Rotterdamu.

Polsko

Michal Plavec odjel ve dnech 21. – 24. 2. 2017 do Dęblinu, kde se aktivně zúčastnil konference Między niebem a ziemią. Ve dnech 17. – 19. 5. 2017 pak odjel do Szymbarku, kde se aktivně zúčastnil konference Na skrzydłach Wielkiej Wojny.

Ing. Miloš Milner, Mgr. Štefan Ošwiatka a Ing. Jiří Čermák se ve dnech 2. – 4. 6. 2017 zúčastnili Pikniku Naukoweho ve Varšavě.

Rakousko

Michal Plavec odjel ve dnech 19. – 25. 11. 2017 bádát do Österreichisches Staatsarchivu a Kriegsarchivu ve Vídni. Další návštěvu ve stejné instituci podnikl ve dnech 24. – 30. 9. 2017.

PhDr. Miloš Hořejš, PhDr. Jitka Balcarová, Ph.D., a Mgr. Hana Králová, Ph.D., realizovali ve dnech 22. – 25. 11. 2017 badatelskou návštěvu ve Vídni. Dr. Králová navštívila kromě Österreichisches Staatsarchivu i Technisches Museum a Kaiserliche Wagenburg, PhDr.

Hořejš kromě jmenovaných muzejních institucí ještě také Wiener Stadt - und Landesarchiv, Universitätsbibliothek a Österreichische Nationalbibliothek.

PhDr. Martin Ebel, Ph.D., Tereza Kašťáková a Jiří Fořt odjeli 3. 7. do Vídně vyzvednout zakoupenou vedutu Plas.

Slovensko

PhDr. Hynek Stříteský, Mgr. Karel Ksandr, Ing. Blanka Kreibichová, Mgr. Arnošt Nezmeškal a Mgr. Václav Rutar se v rámci zahraniční pracovní cesty do Košic (19. 9. – 22. 9. 2017) účastnili konference Múzea vedy a techniky, která se konala u příležitosti 70. výročí vzniku Slovenského technického muzea v Košicích.

Bc. Martin Přibil navštívil ve dnech 27. 9. - 1. 10. 2017 a 27. - 29. 11. 2017 činné uhelné doly v oblasti Prievdzí (baňa Nováky, baňa Handlová) a rudného dolu baňa Rozália v Hodruši-Hámri. Návštěva byla spojena s prohlídkou nového hornického muzea v Handlové a Banského múzea v prírode v Banské Štiavnici (Slovenské banské muzeum).

Ing. Jana Kleinová navštívila ve dnech 13. - 15. 11. 2017 slovenské realizace Bedřicha Bendelmayera – soud v Ružomberku, soubory obytných a úředních budov v Košicích. Dále navštívila Archív města Košice, Slovenské technické múzeum Košice a Východoslovenské muzeum.

Ing. Blanka Kreibichová, Mgr. Jana Dobšíková a Michaela Matějovská byly ve dnech 13. – 16. 12. 2017 v rámci přípravy výstavy Čaro bakelitu ve Slovenském technickém muzeu v Košicích.

Španělsko

RNDr. Eva Svobodová, Ph.D. se ve dnech 1. – 5. 5. 2017 aktivně zúčastnila mezinárodní konference TECHNART 2015 (Konference technologie v umění) v Bilbau.

Švýcarsko a Německo

Mg. Hynek Stříteský, Mgr. Michal Novotný, PhDr. Petr Kužel a Mgr. Karel Ksandr se ve dnech 17. – 19. 1. 2017 zúčastnili ve švýcarském soukromém Bahnmuseum Kerzers-Kallnach jednání ve věci případné akvizice. Dalším cílem byla návštěva dvou zahraničních muzeí, tiskařského muzea v Mohuči (Gutenberg-Museum) a dopravního muzea v Lucernu (Verkehrshaus).

Ing. Jan Palas se ve dnech 22. – 24. 4. 2017 účastnil v železničním muzeu Brugg slavnostní jízdy parního motorového vozu SBB, který byl kompletně restaurován po nehodě z roku 2016. Při té příležitosti byly předány propagační materiály k parnímu vozu M 124.001 Komarek a železničnímu depozitáři v Chomutově.

Taiwan

Mgr. Michal Novotný odjel ve dnech 9. – 15. 3. 2017 do Taipei slavnostně otevřít výstavu NTM Česká stopa ve světě vědy a techniky – od Mendela po tvůrce automobilů a záchránce životů, která zde byla instalována ve spolupráci s Muzeem National Cheng Kung University, a jednat o dalších výstavních projektech.

Velká Británie

PhDr. Miloš Hořejš navštívil ve dnech 30. 6. – 5. 7. 2017 British Library, The National Archive London, Imperial War Museum, Science museum a Royal Airforce Museum a National Gallery v Londýně.

13.4 Informace o činnosti Správního odboru

Prostřednictvím referátu Správního odboru byly zajišťovány v roce 2017 následující agendy.

Referát veřejných zakázek zajišťoval v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb. o veřejných zakázkách a s nařízeními ministra kultury procesy zadávání veřejných zakázek; metodické vedení veřejných zakázek a implementaci nových právních norem do procesu jejich zadávání; vedení evidence veřejných zakázek; elektronizaci veřejných zakázek. Realizoval postupný

přechod na zadávání zakázek malého rozsahu prostřednictvím elektronického tržiště Tendermarket a veřejných zakázek řídicích se zákonem č. 134/2016 Sb. prostřednictvím Věstníku veřejných zakázek a Profilu zadavatel (nipez/NEN/profil). V roce 2017 byly vyhlášeny 3 podlimitní veřejné zakázky a cca 1100 zakázek malého rozsahu (prostřednictvím elektronického tržiště „Tendermarket“ a „NEN“).

Referát právní průběžně zajišťoval právní poradenství, přípravu právních dokumentů, administraci správních řízení a vedení soudních procesů. Prostřednictvím Správního odboru ve spolupráci s AK Nemeth bylo vyřízeno cca 460 právních případů.

Referát BOZP a PO prováděl pravidelné kontroly a revize BOZP a PO, školení BOZP a PO nových zaměstnanců. I v roce 2017 byly průběžně aktualizovány interní směrnice dotýkající se BOZP a PO pro všechny objekty. Vedle toho referát spolupracoval při šetření a zajišťování podkladů k pracovním úrazům zaměstnanců NTM. V roce 2017 došlo prostřednictvím Kooperativy pojišťovny, a.s. Vienna Insurance Group k řádnému odškodnění 3 pracovních úrazů. V rámci interního vzdělávání probíhalo pravidelné školení BOZP a PO nových zaměstnanců, školení zaměstnanců dodavatelských firem (dozor, ostraha, úklid). V oblasti kontrolní činnosti proběhly v objektech NTM pravidelné roční prověrky BOZP a PO ve spolupráci se smluvním poskytovatelem pracovních lékařských služeb (EUC Premium). Vnější kontroly proběhly v areálu Železničního muzea na Masarykově nádraží v Praze (kontrola MK ČR), v areálu Čelákovice (tematická kontrola HZS Mladá Boleslav), v areálu Plasy (tematická kontrola HZS Plzeňského kraje). Vnější kontroly proběhly bez zjištění nedostatků. Na všech objektech probíhaly pravidelné kontroly a revize instalovaných požárně bezpečnostních zařízení. Revize byly zajišťovány smluvně v gesci odboru správy a údržby budov.

Referát pronájmů zajišťoval průběžné sjednávání krátkodobých pronájmů včetně smluvní agendy; organizační zajištění krátkodobých akcí smluvních partnerů i NTM; průběžné vedení agend vzniklých na základě dlouhodobých nájemních smluv (muzejní restaurace, muzejní prodejny, nápojové automaty, mincovní automaty). V roce 2017 proběhlo v NTM 64 velkých vědeckých, mediálních, společenských a kulturních akcí založených na krátkodobých nájemních smlouvách, které pro rozpočet NTM představovaly celkový výnos 1.526.300,- Kč.

13.5 Informace o kontrolní činnosti

13.5.1 Interní audity, dílčí kontroly a interní šetření

V souladu se Střednědobým plánem interních auditů na období 2017-2020 byl zpracován Roční plán interních auditů. V souladu s tímto ročním plánem, resp. i nad jeho rámec, bylo prověřováno jak hospodaření s majetkem státu z pohledu hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, tak dodržování právních a interních předpisů a dodržování interních postupů, včetně přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému. Nedílnou součástí interních auditů, kontrol a šetření byla problematika zabezpečení provozu NTM a smluvních vztahů NTM.

Konkrétně se jednalo o 5 plánovaných a 4 operativní interní audity zaměřené na:

- pracovní cesty (příkazování, vyúčtování, schvalování včetně zpráv, dodržování termínů);
- účetní závěrku za rok 2016 z hlediska průkaznosti, úplnosti, věrnosti a správnosti;
- uložení sbírek (dodržování právních i interních předpisů);
- tvorbu a údržbu expozic (hospodárnost, efektivnost a účelnost);
- výpůjčky (v souvislosti s ukončením starších výpůjček ŽM);
- projekty se státní podporou (NAKI II - cíle, termíny, výsledky, náklady);
- nájemní smlouvy (požadavky na obsah smluv);
- ostrahu a dozor (oboustranné dodržování smlouvy s dodavatelem);
- fakturace za pronajaté prostory (restaurace - dodržení smluvních ujednání a termínů).

Nad rámec interních auditů bylo provedeno větší množství dalších dílčích kontrol a interních šetření podle požadavků generálního ředitele a provozních potřeb NTM se zaměřením na: autoprovaz (správné používání systému sledování vozidel a používání vozidel pouze pro pracovní účely), mobilní telefony (analýza nákladů s přihlédnutím k používání pouze pro pracovní účely), podklady k účetním závěrkám (kontrola termínů předávání a úplnosti podkladů), inventury (optimalizace procesu), reprodukční práva (uplatňování Ceníku NTM a možnosti změn), registr smluv (dodržování pravidel zveřejňování), riziko u zaměstnance s exekucí na plat (míra rizika a možnosti řešení).

V případě zjištěných pochybení nebo rizik, případně i pozorování, byly (pokud možno) zjišťovány jejich příčiny a po projednání s odpovědnými zaměstnanci byla ve spolupráci s nimi navrhována opravná, nápravná a preventivní opatření, návrhy na zlepšení procesů a případně další doporučení. Neveřejná písemná auditní zpráva byla vždy projednána se statutárním zástupcem NTM (generálním ředitelem), který všechny dokončené zprávy schválil.

Interními audity byly zjištěny nedostatky (pochybení nebo rizika), které však neměly dopad na průkaznost, úplnost a správnost účetnictví.

13.5.2 Vnější kontroly a audity

V roce 2017 byly provedeny 3 vnější kontroly a audity zaměřené na kontrolu a ověření rozpočtové kázně dotací, splnění podmínek projektů, soulad výkazů a účetnictví a soulad výdajů s předpisy (NKÚ - rekonstrukce budovy NTM), požární bezpečnost (MK ČR - kancelář bezpečnostního ředitele) a pracovní rizika (kontrola v rámci pracovně-lékařských služeb).

Audit byl bez závad a při kontrolách byly zjištěny ojedinělé nevýznamné nebo formální nedostatky.

14. Činnost pracoviště zajišťujícího působnost zákona č. 71/1994 Sb.

V rámci podmínek zákona č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty v platném znění, přijalo v roce 2017 NTM celkem 5 žádostí. Všechny žádosti byly podány kvůli osvědčení k trvalému vývozu předmětů kulturní hodnoty mimo území ČR. Žádost na vydání osvědčení pro vývoz na dobu určitou nebyla v roce 2017 přijata žádná. Agendou je pověřen Referát evidence sbírek (RES).